ZAKON O TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI ("Sl. glasnik RS", br. 92/2006, 34/2009, 8/2012 - odluka US, 30/2012, 59/2013, 86/2013 - odluka US, 108/2013, 4/2017, 63/2021, 11/2022 i 63/2022)

ZAKON O TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

("Sl. glasnik RS", br. 92/2006, 34/2009, 8/2012 - odluka US, 30/2012, 59/2013, 86/2013 - odluka US, 108/2013, 4/2017, 63/2021, 11/2022 i 63/2022)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se:

a) emisija hartija od vrijednosti,

b) poslovi sa hartijama od vrijednosti i osnivanje i poslovanje ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti,

v) osnivanje i poslovanje berze i drugih uređenih javnih tržišta,

g) osnivanje i poslovanje Centralnog registra hartija od vrijednosti,

d) zaštita interesa titulara prava iz hartija od vrijednosti i investitora na tržištu hartija od vrijednosti,

đ) javnost rada u trgovanju hartijama od vrijednosti,

e) organizacija i nadležnost Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske (u daljem tekstu: Komisija),

ž) druga pitanja od značaja za uspješno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti.

Član 2

Pojedini pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

"Emitent" je lice koje emituje hartije od vrijednosti u cilju prikupljanja sredstava i koje prema vlasnicima hartija od vrijednosti ima obaveze naznačene u hartiji od vrijednosti.

"Vlasnik" je lice koje ima vlasništvo na hartiji od vrijednosti po osnovu vlasničkog prava (vlasnik) ili po osnovu ugovora (nominovani vlasnik).

"Hartija od vrijednosti" je prenosiva isprava u nematerijalizovanom obliku - elektronskom zapisu, emitovana u seriji na osnovu koje vlasnici ostvaruju prava prema emitentu u skladu sa zakonom i odlukom o emisiji.

"Hartije od vrijednosti emitovane javnom ponudom"su hartije od vrijednosti emitovane na osnovu odredbi ovog zakona, kao i akcije iz postupka privatizacije državnog kapitala u preduzećima i bankama emitovane u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 54/05 - Prečišćeni tekst i 109/05) i Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u bankama ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 24/98, 5/99, 18/99 i 70/01). Javno emitovanim hartijama od vrijednosti smatraju se i hartije od vrijednosti koje emituju banke i osiguravajuća društva.

"Emisija hartija od vrijednosti" je skup radnji koje emitent preduzima u svrhu prikupljanja sredstava prodajom hartija od vrijednosti prvim vlasnicima, uz obavezu da svakom od njih ispuni obavezu sadržanu u hartiji od vrijednosti.

"Emisija hartija od vrijednosti javnom ponudom" je emisija u kojoj se upis i uplata hartija od vrijednosti vrši na osnovu javnog poziva neodređenom broju lica.

"Investitor" je domaće ili strano lice koje investira u hartije od vrijednosti.

"Trgovina hartijama od vrijednosti" je prenos prava vlasništva na hartijama od vrijednosti na osnovu zaključenog posla kupoprodaje, razmjene, poklona, pozajmljivanja i drugih pravnih poslova u skladu sa ovim zakonom.

"Povlašćena informacija" je svaka informacija koja nije dostupna javnosti, a značajna je za utvrđivanje cijene hartija od vrijednosti.

"Manipulacija na tržištu hartija od vrijednosti" je stvaranje privida aktivne trgovine na tržištu hartija od vrijednosti putem kupovine, odnosno prodaje ili korišćenjem drugih sredstava u svrhu povećanja, odnosno smanjenja, podrške ili destabilizacije njihove tržišne vrijednosti.

"Ovlašćeni učesnik na tržištu hartija od vrijednosti" (u daljem tekstu: ovlašćeni učesnik) je pravno ili fizičko lice koje za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti ima dozvolu Komisije.

"Berzanski posrednik" je brokersko-dilersko društvo ili banka koja ima dozvolu Komisije za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u skladu sa ovim zakonom.

"Broker" je fizičko lice ovlašćeno za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, koje posluju u svojstvu zaposlenog kod berzanskog posrednika.

"Investicioni savjetnik" je fizičko lice koje savjetuje pri investiranju u hartije od vrijednosti, pri njihovoj kupovini ili prodaji i ostvarivanju prava i koje posluje u svojstvu zaposlenog kod berzanskog posrednika ili drugog ovlašćenog učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

"Investicioni menadžer" je fizičko lice koje na osnovu pismenog ugovora sa klijentom preuzima na upravljanje portfelj hartija od vrijednosti u cjelini ili djelimično i koje posluje u svojstvu zaposlenog kod berzanskog posrednika ili drugog ovlašćenog učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

"Kastodi banka" u smislu ovog zakona je banka koja ima dozvolu Komisije za obavljanje poslova vođenja računa hartija od vrijednosti

za račun klijenata i postupanja po nalogu klijenata i koja obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

"Strukovno udruženje" je profesionalna organizacija ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i drugih lica koja obavljaju poslove sa hartijama od vrijednosti i koja djeluje u skladu sa zakonom i sopstvenim pravilima.

"Berza" je pravno lice koje obavlja poslove organizovanja trgovine hartijama od vrijednosti i finansijskim derivatima, kao i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i koje za obavljanje tih poslova ima dozvolu Komisije.

"Centralni registar hartija od vrijednosti" (u daljem tekstu: Registar) je pravno lice koje obavlja poslove jedinstvene evidencije o hartijama od vrijednosti i vlasnicima hartija od vrijednosti, o pravima iz hartija od vrijednosti, o pravima trećih lica na hartijama od vrijednosti, poslove obračuna, poravnanja i prenosa hartija od vrijednosti i novčanih obaveza i potraživanja nastalih po osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti, kao i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

"Javno društvo" u smislu ovog zakona je privredno društvo koje je kao emitent hartija od vrijednosti uspješno izvršilo najmanje jednu javnu ponudu hartija od vrijednosti i kojem je Komisija odobrila prospekt za emisiju hartija od vrijednosti, odnosno prospekt za uvrštenje hartija od vrijednosti na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište.

"Kvalifikovano učešće" u smislu ovog zakona je svako posredno ili ne posredno učešće u brokersko-dilerskom društvu, berzi ili Registru, koje predstavlja 10% ili više udjela u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima, ili koje omogućava ostvarivanje značajnog uticaja na upravljanje brokersko-dilerskim društvom, berzom ili Registrom.

"Povezana lica" u smislu ovog zakona su fizička i pravna lica koja su međusobno povezana vlasništvom na kapitalu ili upravljanjem kapitalom ili na drugi način radi postizanja zajedničkih poslovnih

ciljeva, tako da poslovanje i rezultati poslovanja jednog lica mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica.

Povezanim licima smatraju se i lica koja su međusobno povezana:

a) kao članovi porodice, a članovima porodice smatraju se:

1) supružnik, roditelji, djeca, brat ili sestra tog supružnika,

2) roditelji, brat, sestra, unuk ili supružnik bilo koga od ovih lica,

3) krvni srodnik u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, usvojilac i usvojenik, hranilac i hranjenik, srodnik po tazbini zaključno sa prvim stepenom,

4) druga lica koja sa tim licem žive u zajedničkom domaćinstvu;

b) tako da jedno lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovom alinejom zajedno, posredno ili neposredno, učestvuju u drugom licu;

v) tako da u oba lica učešće ima isto lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim licima u skladu sa ovom alinejom i

g) na način propisan za povezana lica zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava.

"Virtuelna valuta" je digitalni zapis vrijednosti koji nije emitovala i za čiju vrijednost ne garantuje centralna banka, niti drugi organ javnog sektora, koja nije nužno vezana za zakonsko sredstvo plaćanja i nema pravni status novca ili valute, ali je fizička i pravna lica prihvataju kao sredstvo razmjene i može se kupovati, prodavati, razmjenjivati, prenositi i čuvati elektronskim putem.

"Pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama" je pravno ili fizičko lice koje pruža jednu ili više sljedećih usluga:

a) čuvanje i upravljanje virtuelnih valuta u ime trećih lica (pružalac depozitarnih usluga novčanika),

b) organizovanje platforme za trgovanje virtuelnim valutama,

v) razmjena virtuelnih valuta za valutu koja je zakonsko sredstvo plaćanja,

g) razmjena virtuelnih valuta za drugu virtuelnu valutu,

d) prenos virtuelne valute, tj. zaprimanje i izvršavanje naloga za virtuelnu valutu u ime trećih strana,

đ) sprovođenje ponude, odnosno prodaje virtuelnih valuta.

"Pružalac depozitarnih usluga novčanika" je pravno ili fizičko lice koje pruža uslugu čuvanja privatnih kriptografskih ključeva u ime drugog lica radi držanja, čuvanja i prenosa virtuelnih valuta".

II - HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

1. Pojam, vrste i obavezni elementi hartija od vrijednosti

Član 3

(1) Hartije od vrijednosti u smislu ovog zakona su:

a) hartije od vrijednosti u užem smislu,

b) instrumenti tržišta novca i

v) finansijski derivati.

(2) Hartije od vrijednosti glase na ime.

(3) Hartije od vrijednosti emitovane u seriji su hartije od vrijednosti istog emitenta, emitovane istovremeno i koje daju ista prava njihovim vlasnicima, odnosno iz kojih za emitenta proizlaze iste obaveze.

(4) Hartije od vrijednosti iste vrste koje daju ista prava njihovim vlasnicima, odnosno iz kojih za emitenta proizlaze iste obaveze su, bez obzira na to da li su emitovane istovremeno, hartije od vrijednosti iste klase.

(5) Hartije od vrijednosti iste vrste i klase imaj u jednaku nominalnu vrijednost.

(6) Prema roku dospijeća hartije od vrijednosti mogu biti:

a) kratkoročne, ako im je rok dospijeća do godinu dana i

b) dugoročne, ako im je rok dospijeća preko godinu dana.

(7) Vrstu i klasu hartija od vrijednosti, prava i ograničenja prava sadržana u hartijama od vrijednosti i druge osobine koje imaju emitovane hartije od vrijednosti određuje emitent u odluci o emisiji

hartija od vrijednosti, u skladu sa međunarodnim standardima koje odredi Komisija.

Član 4

Hartije od vrijednosti u užem smislu su:

a) vlasničke hartije od vrijednosti,

b) dužničke hartije od vrijednosti, osim instrumenata tržišta novca i

v) prava na sticanje.

Član 4a

(1) Vlasničke hartije od vrijednosti su akcije koje emituje akcionarsko društvo u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava i koje predstavljaju svojinu na dijelu osnovnog kapitala akcionarskog društva.

(2) Prema sadržini prava, akcije mogu biti:

a) obične (redovne) akcije koje sadrže pravo glasa, pravo na isplatu dividende, pravo učešća u raspodjeli likvidacionog viška po likvidaciji društva, a nakon isplate povjerilaca i vlasnika povlašćenih akcija i druga prava utvrđena zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava i odlukom o emisiji,

b) povlašćene (prioritetne) akcije koje sadrže pravo prvenstva na isplatu dividende u odnosu na obične akcije, pravo učešća u raspodjeli likvidacionog viška po likvidaciji društva, nakon isplate povjerilaca, a prije isplate vlasnika običnih akcija i druga prava utvrđena zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava i odlukom o emisiji i

v) druge vlasničke hartije od vrijednosti koje u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom odredi Komisija.

(3) Udjeli otvorenih investicionih fondova ne smatraju se hartijama od vrijednosti u smislu ovog zakona.

Član 4b

(1) Dužničke hartije od vrijednosti sadrže pravo na naplatu nominalne vrijednosti ili nominalne vrijednosti sa kamatom, kao i

druga prava, odnosno njima se potvrđuje dug emitenta prema vlasniku pod uslovima utvrđenim zakonom i odlukom o emisiji.

(2) Dužničke hartije od vrijednosti u smislu ovog zakona su:

a) obveznice - kamatne ili diskontne, a to su hartije od vrijednosti kojima se emitent obavezuje na isplatu ugovorenog iznosa novca i na otplatu glavnice duga, odnosno koje sadrže pravo na naplatu nominalne vrijednosti ili nominalne vrijednosti sa kamatom,

b) zamjenjive obveznice, a to su obveznice koje se mogu zamijeniti za druge hartije od vrijednosti,

v) obveznice sa priključenim varantima, a to su obveznice koje se emituju sa jednim ili više varanata, koje sadrže pravo da se po naznačenoj cijeni kupe određene hartije od vrijednosti, najčešće obične akcije emitenta obveznica sa varantom i

g) druge dužničke hartije od vrijednosti koje u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom odredi Komisija.

Član 4v

(1) Prava na sticanje u smislu ovog zakona su hartije od vrijednosti koje sadrže pravo na sticanje hartija od vrijednosti ili druge imovine po unaprijed utvrđenim uslovima.

(2) Prava na sticanje iz stava 1. ovog člana su:

a) prava bonusa, koja sadrže pravo da se bez naknade stiču hartije od vrijednosti u okviru novih emisija,

b) prava upisa, koja sadrže pravo na upis hartija od vrijednosti u okviru novih emisija po cijeni koja je, po pravilu, niža od preovlađujuće tržišne cijene,

v) varanti, koji sadrže pravo na sticanje određenog broja hartija od vrijednosti određene vrste i klase, na određeni dan, odnosno u određenom periodu, po određenoj ili odredivoj cijeni i

g) druga prava koja u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom odredi Komisija.

Član 4g

(1) Instrumenti tržišta novca su hartije od vrijednosti koje su prilikom emitovanja označene kao kratkoročne dužničke hartije od vrijednosti.

(2) Instrumenti tržišta novca u smislu ovog zakona su:

a) trezorski zapisi, koje emituje Republika Srpska,

b) blagajnički zapisi, koje emituje banka ili druga finansijska organizacija,

v) komercijalni zapisi, koje emituje drugo pravno lice,

g) certifikati o depozitu, koje emituje banka ili druga finansijska organizacija i kod kojih se emitent obavezuje da će vlasniku u određenom roku isplatiti iznos deponovanih sredstava sa pripadajućom kamatom i

d) drugi instrumenti tržišta novca koje u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom odredi Komisija.

Član 4d

(1) Finansijski derivati su izvedeni finansijski instrumenti čija vrijednost zavisi od cijene predmeta ugovora, čiji su vrsta, broj, kvalitet i druge osobine standardizovani.

(2) Finansijski derivati u smislu ovog zakona su:

a) opcije,

b) fjučersi i

v) drugi finansijski instrumenti koje u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom odredi Komisija.

Član 4đ

(1) Opcije su ugovori koji sadrže pravo na kupovinu ili prodaju sredstava, odnosno aktive navedene u ugovoru po unaprijed utvrđenim uslovima na određeni dan ili u određenom roku.

(2) Opcije u smislu ovog zakona su:

a) kupovna opcija, tj. ugovor koji kupcu (vlasniku kupovne opcije) daje pravo, ali ne i obavezu da kupi određena sredstva, odnosno aktivu po unaprijed utvrđenoj fiksnoj cijeni ili cijeni koja se može dobiti korišćenjem dogovorene formule, na određeni dan ili u određenom roku, a prodavac kupovne opcije ima obavezu da prenese

sredstva, odnosno aktivu navedenu u ugovoru ukoliko kupac želi da aktivira ovu opciju,

b) prodajna opcija, tj. ugovor koji kupcu (vlasniku prodajne opcije) daje pravo, ali ne i obavezu, da proda određena sredstva, odnosno aktivu po unaprijed utvrđenoj fiksnoj cijeni ili cijeni koja se može dobiti korišćenjem dogovorene formule, na određeni dan ili u određenom roku, a prodavac prodajne opcije ima obavezu da kupi sredstva, odnosno aktivu navedenu u ugovoru ukoliko kupac želi da aktivira ovu opciju i

v) druge opcije koje u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardom odredi Komisija.

Član 4e

(1) Fjučersi su ugovori koji obavezuju kupca da primi, a prodavca da prenese određena sredstva, odnosno aktivu po unaprijed utvrđenoj cijeni na određeni dan.

(2) Fjučersi u smislu ovog zakona su:

a) finansijski fjučersi, koji predstavljaju terminske ugovore zasnovane na finansijskim instrumentima kao predmetu ugovora i

b) robni fjučersi, koji predstavljaju terminske ugovore zasnovane na robi kao predmetu ugovora.

Član 5

(1) Obavezni elementi hartije od vrijednosti su:

a) naziv vrste hartije od vrijednosti,

b) oznaka vrste i klase hartije od vrijednosti i pojedinačna prava iz te hartije od vrijednosti - CFI kod (engl. Classification of Financial Instruments code),

v) broj i oznaka hartije od vrijednosti u Registru,

g) međunarodni jedinstveni identifikacioni broj hartija od vrijednosti - ISIN broj (engl. International Sedurity Identification Number),

d) naziv, sjedište i matični broj emitenta hartije od vrijednosti, njegova oznaka i registarski broj u registru emitenata kod Komisije,

đ) nominalna vrijednost,

e) podaci o vlasniku hartije od vrijednosti: naziv, sjedište i matični broj pravnog lica ili ime i prezime, adresa i jedinstveni matični broj fizičkog lica, odnosno odgovarajući identifikacioni broj za strana pravna i fizička lica,

ž) obaveze emitenta i prava vlasnika hartije od vrijednosti i način njihovog ostvarivanja i

z) drugi elementi određeni posebnim zakonom ili propisom Komisije.

(2) Oznaka vrste i klase hartija od vrijednosti i pojedinačna prava iz tih hartija od vrijednosti (CFI kod) i međunarodni jedinstveni identifikacioni broj hartija od vrijednosti (ISIN broj) utvrđuju se u skladu sa odgovarajućim međunarodnim standardima putem Registra.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, u vanrednim okolnostima u kojima nije dodijeljen međunarodno priznat ISIN broj, ovaj broj ne smatra se obaveznim elementom, utvrđuje se druga oznaka, o čemu Registar izdaje potvrdu.

2. Emitent hartija od vrijednosti

Član 6

Emitent hartije od vrijednosti može biti Republika Srpska, grad, opština, investicioni fond, fond socijalne zaštite u Republici Srpskoj, drugi nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini u skladu sa posebnim propisima i svako drugo pravno lice sa sjedištem u Republici Srpskoj, kao i pravno lice sa sjedištem izvan Republike Srpske sa čijim institucijama nadležnim za kontrolu tržišta hartija od vrijednosti Komisija ima zaključen ugovor kojim se uređuje saradnja nadležnih organa za kontrolu tržišta.

Član 7

(1) Komisija vodi registar emitenata hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: registar emitenata), u koji upisuje podatke o emitentu i emisiji.

(2) Registar emitenata je evidencija o opštim podacima o emitentu, osnovnim podacima o emitovanim hartijama od vrijednosti,

osnovnom kapitalu emitenta, organima emitenta i drugim podacima određenim propisom Komisije.

(3) Emitenti hartija od vrijednosti dužni su da podnesu prijavu za upis podataka iz stava 2. ovog člana u roku od sedam dana od dana sticanja uslova za upis u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima Komisije.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, entiteti, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt) i Bosna i Hercegovina nisu obavezni podnositi prijavu za upis podataka u registar emitenata.

Član 8

(1) Registracija, čuvanje podataka i prenos hartija od vrijednosti vrši se elektronski na računima emitenata, računima vlasnika i drugim računima kod Registra u skladu sa ovim zakonom i aktima Registra.

(2) Emitent je dužan da Registru podnese zahtjev za registraciju hartija od vrijednosti, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o upisu u registar emitenata kod Komisije, u skladu sa odredbama ovog zakona.

3. Sticanje, prenos, ograničenja prava i prava trećih lica na hartijama od vrijednosti

Član 9

(1) Pravni osnov za sticanje i prenos prava iz hartije od vrijednosti je pravni posao koji ima za cilj sticanje i prenos vlasništva, akt suda ili drugog nadležnog organa.

(2) Pravni osnov za ograničenje prava iz hartija od vrijednosti je odluka o emisiji, pravni posao, akt suda ili drugog nadležnog organa.

(3) Prava i obaveze iz hartija od vrijednosti stiču se, prenose i ograničavaju njihovim upisom na račune vlasnika u Registru.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, lice koje je steklo hartije od vrijednosti na osnovu posla kupovine hartija od vrijednosti, zaključenog na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, može dati nalog za prodaju stečenih hartija od vrijednosti i prije nego što u Registru bude izvršen prenos prava svojine na sticaoca.

Član 10

(1) Na hartijama od vrijednosti treća lica mogu steći založno pravo i pravo plodouživanja.

(2) Založno pravo na hartijama od vrijednosti stiče se upisom u Registar na osnovu pravnog posla između vlasnika i trećeg lica, jednostrane izjave volje vlasnika, sudske odluke ili na osnovu zakona.

(3) Pravo plodouživanja na hartijama od vrijednosti stiče se upisom u Registar na osnovu pravnog posla između vlasnika i trećeg lica ili jednostrane izjave volje vlasnika.

III - EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Član 11

(1) Kada emituje hartije od vrijednosti javnom ponudom u Republici Srpskoj, odnosno kada hartije od vrijednosti uvrštava na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište, emitent je dužan da prethodno objavi prospekt, osim u slučajevima propisanim odredbama ovog zakona.

(2) Prospekt iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži cjelovitu, tačnu i objektivnu informaciju o imovini i obavezama, dobitku ili gubitku, finansijskom položaju i perspektivama emitenta i garanta emisije, svrsi prikupljanja sredstava, faktorima rizika, te o pravima koje daju hartije od vrijednosti na koje se odnosi prospekt, na osnovu koje investitor može objektivno procijeniti rizike investiranja i donijeti odluku o investiranju.

(3) Prospekt se objavljuje nakon što ga odobri Komisija.

Član 12

(1) Uplata hartija od vrijednosti emitovanih u skladu sa odredbama ovog zakona vrši se isključivo u novcu.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, akcije koje se emituju u postupku osnivanja otvorenog akcionarskog društva mogu se plaćati nenovčanim ulozima.

Član 12a

Kvalifikovanim investitorima u smislu ovog zakona smatra ju se:

a) pravna lica koja posjeduju odobrenje za rad izdato od nadležnog organa, odnosno koja su subjekat nadzora na finansijskom tržištu, a to su:

1) banke,

2) osiguravajuća društva,

3) brokersko-dilerska društva,

4) investicioni fondovi i društva za upravljanje investicionim fondovima,

5) penzijski fondovi i društva za upravljanje penzijskim fondovima,

b) lica koja trguju robom i derivatima na robu na produktnoj berzi;

6) finansijske organizacije osnovane posebnim zakonom radi upravljanja imovinom koja je direktno ili indirektno u svojini Republike Srpske;

v) entiteti, Brčko Distrikt, Bosna i Hercegovina, jedinice lokalne samouprave, druge države ili nacionalna i regionalna tijela, Centralna banka Bosne i Hercegovine i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije kao što su: Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i druge slične međunarodne organizacije;

g) pravna lica koja, prema posljednjem godišnjem finansijskom izvještaju ili konsolidovanom izvještaju, ispunjavaju najmanje dva od sljedećih uslova:

1) imaju prosječan broj zaposlenih u toku poslovne godine najmanje 250,

2) ukupna aktiva u bilansu iznosi najmanje 43.000.000 KM,

3) ukupan godišnji prihod iznosi najmanje 50.000.000 KM;

d) fizička lica, sa prebivalištem u Republici Srpskoj, kojima je Komisija, na njihov zahtjev odobrila status kvalifikovanog investitora, a fizičkim licima koja nemaju prebivalište u Republici Srpskoj priznaje se ovaj status primjenom načela reciprociteta na osnovu odobrenja odgovarajućeg nadležnog tijela tog tržišta hartija od vrijednosti i

đ) mala i srednja preduzeća, sa sjedištem u Republici Srpskoj, kojima je Komisija, na njihov zahtjev odobrila status kvalifikovanog investitora, a malim i srednjim preduzećima koja nemaju sjedište u Republici Srpskoj priznaje se ovaj status primjenom načela reciprociteta na osnovu odobrenja odgovarajućeg nadležnog tijela tog tržišta hartija od vrijednosti.

Član 12b

Komisija odobrava fizičkom licu, na njegov zahtjev, status kvalifikovanog investitora i upis u registar kvalifikovanih investitora ako utvrdi da ispunjava najmanje dva od sljedećih uslova:

a) da je obavilo više poslova na tržištu hartija od vrijednosti, sa prosječnom učestalošću od najmanje deset poslova po tromjesečju, u posljednjoj godini,

b) da je vrijednost njegovog portfelja veća od milion konvertibilnih maraka i

v) da je najmanje godinu dana radilo ili radi u finansijskom sektoru, i to na radnom mjestu koje zahtijeva posebno znanje u vezi sa ulaganjem u hartije od vrijednosti.

Član 12v

Komisija odobrava malom i srednjem preduzeću, na njegov zahtjev, status kvalifikovanog investitora i upis u registar kvalifikovanih investitora, ako utvrdi da prema zakonu kojim se uređuje podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća ispunjava uslove za status takvog preduzeća.

Član 12g

(1) Komisija vodi registar kvalifikovanih investitora u Republici Srpskoj.

(2) Komisija provjerava da li pravna i fizička lica ispunjavaju uslove za priznavanje statusa kvalifikovanog investitora i upis u registar kvalifikovanih investitora, te donosi odluku o upisu u registar kvalifikovanih investitora, kao i odluku o brisanju iz registra kvalifikovanih investitora.

(3) U registar kvalifikovanih investitora upisuju se:

a) mala i srednja preduzeća sa sjedištem u Republici Srpskoj, kojima je priznat status kvalifikovanog investitora i

b) fizička lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj, kojima je priznat status kvalifikovanog investitora.

(4) Mala i srednja preduzeća koja ispunjavaju uslove određene zakonom kojim se uređuje podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća, te fizička lica koja ispunjavaju uslove određene ovim zakonom, stiču status kvalifikovanog investitora upisom u registar kvalifikovanih investitora.

(5) Registar kvalifikovanih investitora obavezno sadrži podatke kojima se nedvosmisleno može identifikovati lice, a najmanje ime i prezime fizičkog lica, odnosno naziv i sjedište pravnog lica.

(6) Lice upisano u registar kvalifikovanih investitora može da zahtijeva od Komisije bezuslovno brisanje iz registra kvalifikovanih investitora.

Član 12d

(1) Komisija licu upisanom u registar kvalifikovanih investitora, na njegov zahtjev, izdaje pisanu potvrdu o statusu.

(2) Komisija svakom emitentu omogućava pristup podacima o licima upisanim u registar kvalifikovanih investitora te, na zahtjev emitenta, izdaje i potvrdu o ovom statusu za lica upisana u taj registar.

(3) Komisija donosi akt kojim propisuje način vođenja registra kvalifikovanih investitora, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

1. Emisija javnom ponudom

Član 13

Postupak emisije hartija od vrijednosti javnom ponudom obuhvata:

a) izradu prospekta,

b) donošenje odluke o emisiji,

v) zaključivanje ugovora između emitenta i banke u svrhu otvaranja privremenog računa za deponovanje uplata po osnovu kupovine hartija od vrijednosti,

g) podnošenje zahtjeva Komisiji radi odobrenja prospekta,

d) donošenje rješenja po zahtjevu emitenta,

đ) objavljivanje prospekta i javnog poziva za upis i uplatu hartija od vrijednosti,

e) upis i uplatu hartija od vrijednosti,

ž) utvrđivanje i objavljivanje rezultata emisije,

z) upis emisije u registar emitenata kod Komisije i upis hartija od vrijednosti na račune kod Registra.

1.1. Prospekt

Član 14

(1) Prospekt obavezno sadrži:

a) podatke o emitentu,

b) podatke o hartiji od vrijednosti koja je predmet emisije,

v) podatke o poslovanju emitenta,

g) podatke o mjestu, načinu, roku i vremenu upisa i uplate haratija od vrijednosti,

d) izjavu o investiranju,

đ) podatke o odgovornim licima emitenta,

e) podatke o garantu emisije,

ž) izjavu odgovornih lica emitenta i

z) podatke i potpis agenta emisije, ako je angažovan.

(2) Skraćeni prospekt je obavezni dio prospekta u kojem se ukratko navode najznačajniji podaci i rizici u vezi sa emitentom, garantom emisije i hartijama od vrijednosti.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, emitent nije obavezan da sastavlja skraćeni prospekt ako se prospekt odnosi na uvrštavanje dužničkih hartija od vrijednosti na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 100.000 KM.

(4) U skraćeni prospekt unose se sljedeća upozorenja:

a) da se skraćeni prospekt smatra uvodom u prospekt,

b) da svako donošenje odluke u vezi sa ulaganjem u hartije od vrijednosti investitor obavezno zasniva na razmatranju prospekta kao cjeline,

v) da investitor može da izgubi dio ili cjelokupni uloženi kapital ako takva mogućnost postoji,

g) da lica koja su sastavila skraćeni prospekt odgovaraju za naknadu štete ako skraćeni prospekt dovodi u zabludu, ako je netačan ili nedosljedan u odnosu na druge dijelove prospekta, ili ako ne pruža ključne informacije investitoru kad se čita sa drugim dijelovima prospekta.

(5) Obaveza je da je prospekt pregledan i razumljiv, a podaci u prospektu se prikazuju na način koji omogućava njihovu jednostavnu analizu.

(6) Emitent može da sastavi prospekt kao jedinstveni dokument (jedinstveni prospekt) ili kao više posebnih dokumenata (podijeljeni prospekt).

(7) Komisija donosi akt kojim detaljnije propisuje sadržaj i formu jedinstvenog ili podijeljenog prospekta iz stava 6. ovog člana, te način objavljivanja prospekta i javnog poziva, kao i kriterijume njihove javne dostupnosti.

Član 14a

(1) Obavezni dokumenti podijeljenog prospekta su:

a) dokument o registraciji koji sadrži informacije o emitentu,

b) obavještenje o hartijama od vrijednosti koje sadrži informacije koje se odnose na hartije od vrijednosti koje će biti javno ponuđene ili uvrštene na berzu ili drugo uređeno javno tržište,

v) skraćeni prospekt.

(2) Kada emitent, koji posjeduje dokument o registraciji odobren od Komisije, emituje hartije od vrijednosti javnom ponudom, odnosno kada hartije od vrijednosti uvrštava na berzu ili drugo uređeno javno tržište, dužan je da sačini obavještenje o hartijama od vrijednosti i skraćeni prospekt.

(3) Obavještenje o hartijama od vrijednosti i skraćeni prospekt iz stava 2. ovog člana obavezno odobrava Komisija prije emisije, odnosno uvrštenja hartija od vrijednosti.

(4) Ako je nakon odobrenja dokumenta o registraciji nastala nova okolnost koja ukazuje da su navedeni podaci netačni ili neistiniti, ili se pojave nove informacije čiji sadržaj bi mogao uticati na donošenje odluke o kupovini, zahtjev za izmjenu dokumenta o registraciji podnosi se na odobrenje Komisiji, najkasnije, istovremeno kad i obavještenje o hartijama od vrijednosti i skraćeni prospekt.

(5) U slučaju izmjene dokumenta o registraciji u skladu sa stavom 4. ovog člana, ne primjenjuje se pravo na otkaz upisa hartija od vrijednosti po osnovu izmjene prospekta.

(6) Emitent čije su hartije od vrijednosti uvrštene na berzu ili drugo uređeno javno tržište može svake finansijske godine sastaviti dokument o registraciji u obliku univerzalnog dokumenta o registraciji, u kojem su opisani organizacija društva, njegovo poslovanje, finansijski položaj, zarada i očekivanja, upravljanje i struktura vlasništva.

Član 14b

(1) Prospekt sastavljen kao jedinstveni prospekt ili kao podijeljeni prospekt važeći je godinu dana od dana njegovog odobrenja, pod uslovom da je, po potrebi, izmijenjen u skladu sa odredbama ovog zakona o izmjenama i dopunama prospekta.

(2) Ako je prospekt sastavljen kao podijeljeni prospekt, rok važenja računa se od datuma odobrenja obavještenja o hartijama od vrijednosti iz člana 14a. stav 3. ovog zakona.

(3) Dokument o registraciji važeći je godinu dana od dana njegovog odobrenja pod uslovom da je, po potrebi, izmijenjen u skladu sa odredbama ovog zakona o izmjenama i dopunama prospekta.

(4) Važenje dokumenta o registraciji ne utiče na važenje prospekta čiji je on sastavni dio.

Član 14v

Ako javna ponuda hartija od vrijednosti ili uvrštavanje hartija od vrijednosti na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište nisu obuhvaćeni ovim zakonom ili su izuzeti iz obaveze objavljivanja prospekta, emitent ili lice koje traži uvrštavanje na berzu ili drugo uređeno javno tržište može dobrovoljno sastaviti prospekt u skladu sa odredbama ovog zakona.

Čl. 15-22

(brisano)

1.2. Odluka o emisiji

Član 23

(1) Odluka o emisiji hartija od vrijednosti obavezno sadrži:

a) puni naziv i adresu emitenta,

b) oznaku i registarski broj emitenta u registru emitenata kod Komisije,

v) naziv organa koji je donio odluku,

g) datum donošenja odluke o emisiji,

d) ciljeve investiranja, način korišćenja sredstava koja će se pribaviti emisijom i očekivane efekte investiranja,

đ) vrstu emisije,

e) redni broj emisije, oznaku vrste i klase hartija od vrijednosti i pojedinačna prava iz hartija od vrijednosti - CFI kod,

ž) broj i nominalnu vrijednost hartija od vrijednosti kao i ukupnu vrijednost emisije;

z) dospijeće, visinu kamate, način i rokove za isplatu glavnice i kamate (u slučaju emisije dužničkih hartija od vrijednosti),

i) ukupan broj i vrijednost do sada emitovanih hartija od vrijednosti iste klase i iznos registrovanog osnovnog kapitala,

j) prava i ograničenja prava sadržanih u hartiji od vrijednosti,

k) nosioce, rok i način korišćenja prava preče kupovine, ako se emisija vrši uz takvo pravo,

l) prodajnu cijenu ili način njenog utvrđivanja,

lj) kriterijum uspješnosti emisije,

m) vrijeme početka i završetka upisa i popis mjesta za upis i uplatu hartija od vrijednosti,

n) naznaku o zadržanom pravu emitenta na odustajanje od javne ponude hartija od vrijednosti prije isteka utvrđenog roka za njihov upis i uplatu,

nj) ime, prezime i funkciju ovlašćenih lica emitenta za sprovođenje emisije hartija od vrijednosti,

o) druge elemente u skladu sa propisom Komisije.

(2) Ugovor o sukcesivnom osnivanju akcionarskog društva predstavlja i odluku o prvoj emisiji akcija.

Član 24

(1) Odlukom o emisiji hartija od vrijednosti ne može se ograničiti pravo kupovine hartija od vrijednosti bilo kojem licu, ako to pravo nije ograničeno zakonom, niti se može davati prednost bilo kojem kupcu.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, vlasnici akcija istog emitenta mogu imati pravo preče kupovine akcija nove emisije u skladu sa odredbama zakona.

Član 25

(1) Emisija hartija od vrijednosti Republike Srpske vrši se na osnovu posebnog zakona.

(2) Emisija hartija od vrijednosti od strane grada i drugih jedinica lokalne samouprave vrši se na osnovu odluke nadležnog organa u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona.

1.3. Ugovor između emitenta i banke

Član 26

(1) Ugovorom o otvaranju privremenog računa za deponovanje uplata po osnovu kupovine hartija od vrijednosti između emitenta i banke regulišu se prava i obaveze ugovornih stranaka u vezi sa uplatom sredstava u postupku emisije hartija od vrijednosti.

(2) Bliže elemente ugovora iz stava 1. ovog člana propisuje Komisija.

1.4. Zahtjev emitenta

Član 27

(1) Emitent hartija od vrijednosti podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje prospekta, najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o emisiji.

(2) Zahtjev se podnosi na obrascu koji propiše Komisija.

(3) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, dostavlja se:

a) prospekt,

b) odluka o emisiji,

v) statut,

g) rješenje suda o upisu emitenta u sudski registar, za emitente koji podliježu obavezi upisa u sudski registar,

d) *(brisano)*

đ) ugovor između emitenta i banke o otvaranju računa za deponovanje uplata,

e) finansijski i revizorski izvještaji, u skladu sa pravilnikom Komisije,

ž) zapisnik sa sjednice nadležnog organa na kojoj je donesena odluka o emisiji,

z) dokaz o uplati naknade za rješavanje zahtjeva za odobrenje prospekta.

(4) Osim priloga iz stava 3. ovog člana, Komisija može propisati obavezu dostavljanja i drugih dokumenata.

1.5. Ispravka dokumentacije

Član 28

(1) Ako uz zahtjev za odobrenje prospekta nije podnesena uredna ili potpuna dokumentacija u skladu sa ovim zakonom, Komisija će emitentu dostaviti pismeni zaključak o nedostacima koje je emitent

dužan da otkloni u određenom roku od dana prijema zaključka Komisije.

(2) U slučaju nepostupanja emitenta u roku iz stava 1. ovog člana, Komisija će zaključkom odbaciti zahtjev kao neuredan, nepotpun ili podnesen od neovlašćenog lica.

1.6. Donošenje rješenja po zahtjevu emitenta

Član 29

(1) Po zahtjevu emitenta za odobrenje prospekta Komisija donosi rješenje u roku od 30 dana od dana prijema urednog i potpunog zahtjeva.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

Član 30

(1) Komisija odobrava prospekt ako je emitent podnio blagovremen, uredan i potpun zahtjev i ako sadrži sve podatke i priloge propisane ovim zakonom i pravilnikom Komisije.

(2) Ako se u postupku rješavanja zahtjeva ukaže potreba za dodatnim podacima ili dokumentima, Komisija će zaključkom pozvati emitenta da, u određenom roku dostavi ih Komisiji sa potrebnim obrazloženjima.

(3) Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, ako postoje važne činjenice i okolnosti koje bi prema odredbama ovog zakona morale biti navedene u prospektu, ili je to opštepoznato, ili je Komisiji poznato, ili Komisija raspolaže pouzdanim dokazima o tim činjenicama i okolnostima, Komisija će zaključkom pozvati emitenta da u tom smislu dopuni prospekt.

(4) Nepostupanje po zaključku Komisije može biti osnov za odbijanje zahtjeva.

Član 31

(1) Komisija odbija zahtjev za odobrenje prospekta ako:

a) prospekt nije izrađen u skladu sa zakonom i propisi ma Komi si je,

b) je odluka o emisiji hartija od vrijednosti poništena ili stavljena van snage i

v) je podnosilac zahtjeva emitent koji ne postupa u skladu sa ovim zakonom i propisima Komisije o obavještavanju javnosti i objavljivanju informacija.

(2) U skladu sa propisanim kriterijumima, Komisija može da ograniči obim emisije emitenta u odnosu na visinu osnovnog kapitala.

Član 32

(1) Izdavanjem rješenja o odobrenju prospekta Komisija potvrđuje da je emitent postupio u skladu sa odredbama ovog zakona i da prospekt sadrži sve elemente utvrđene zakonom i propisom Komisije.

(2) Za istinitost, tačnost i potpunost podataka objavljenih u prospektu odgovorni su emitent, ovlašćena lica emitenta, garant emisije i revizor.

(3) Za štetu koja je nastala zbog neistinitih, netačnih i nepotpunih podataka u prospektu solidarno su odgovorna lica iz stava 2. ovog člana.

(4) Komisija ne odgovara za istinitost, tačnost i potpunost podataka iz stava 3. ovog člana.

1.7. Objavljivanje prospekta i javnog poziva

Član 33

(1) Emitent je dužan da najmanje sedam dana prije početka upisa hartija od vrijednosti javno objavi prospekt i javni poziv za upis i uplatu hartija od vrijednosti.

(2) Prospekt se objavljuje na internet stranicama emitenta, berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta na kojem se traži uvrštenje hartija od vrijednosti, berzanskih posrednika koji sprovode poslove agenta emisije, uključujući i platne agente.

(3) Obaveza je da je prospekt dostupan investitorima u sjedištu emitenta i na svim mjestima na kojima se vrši upis hartija od vrijednosti.

(4) Javni poziv sadrži tekst prospekta ili obavještenje gdje je objavljen elektronski oblik prospekta, a objavljuje se u dnevnom listu dostupnom na cijeloj teritoriji Republike Srpske i na internet stranicama berze ili drugog uređenog javnog tržišta.

(5) Emitent je dužan da u roku od tri dana od dana objavljivanja dostavi Komisiji i banci dokaz da je javni poziv iz stava 1. ovog člana objavljen.

(6) Ako emitent ne objavi prospekt u roku iz stava 1. ovog člana, rješenje Komisije o odobrenju prospekta prestaje da važi.

(7) Emitent je dužan da obezbijedi javnu dostupnost svog prospekta za sve vrijeme važenja prospekta, a najmanje deset godina od dana njegovog objavljivanja u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(8) Komisija je dužna da na svojoj internet stranici objavi spisak odobrenih prospekata za posljednjih deset godina, uključujući hiperlink ka prospektu objavljenom na internet stranici emitenta ili internet stranici berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta.

1.8. Izmjene i dopune prospekta

Član 34

(1) Za vrijeme trajanja javne ponude emitentu nije dozvoljeno da mijenja statut i druge akte kojima se određuju prava vlasnika hartija od vrijednosti opisana u prospektu.

(2) Ako u toku trajanja javne ponude nastanu nove okolnosti koje ukazuju da su podaci navedeni u prospektu netačni ili neistiniti, ili se pojave nove informacije čiji sadržaj bi mogao uticati na donošenje odluke o kupovini, emitent je dužan da, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saznanja, prekine javnu ponudu hartija od vrijednosti i obavijesti Komisiju i javnost, te da Komisiji najkasnije u roku od tri dana od dana prekida javne ponude uputi zahtjev za odobrenje izmjene i dopune prospekta.

(3) Izmjene i dopune prospekta emitent je dužan da objavi u roku od tri radna dana od dana prijema rješenja Komisije na način koji je propisan za objavljivanje prospekta.

(4) Emitent je dužan da izmijenjeni prospekt dostavi svim licima koja su izvršila upis hartija od vrijednosti za vrijeme trajanja javne ponude, zajedno sa informacijom da imaju pravo da otkažu upis i datum do kog se to pravo može iskoristiti.

(5) Svako lice koje je upisalo ili uplatilo hartije od vrijednosti na osnovu podataka iz prospekta prije njegove izmjene ima pravo da u roku određenom u izmijenjenom prospektu, a koji ne može biti kraći od dva radna dana od dana prijema izmjena prospekta, otkaže upis hartija od vrijednosti i zatraži povrat uplaćenog iznosa, zajedno sa kamatom na depozit koju je emitent na ta sredstva ostvario kod banke po zaključenom ugovoru.

(6) Emitent je dužan da izvrši povrat uplaćenog iznosa, zajedno sa kamatom na depozit koju je emitent na ta sredstva ostvario kod banke po zaključenom ugovoru, u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva iz stava 5. ovog člana.

(7) Prospekt se ne može mijenjati u dijelu koji se odnosi na obim emisije, rokove trajanja ponude i sadržaj prava definisana hartijom od vrijednosti, uključujući i način na koji su ta prava obezbijeđena.

1.9. Promocija javne ponude

Član 35

(1) Emitent može da promoviše javnu ponudu hartija od vrijednosti.

(2) Promocija koja je povezana sa javnom ponudom hartija od vrijednosti mora da sadrži informaciju o danu objavljivanja prospekta i mjestima gdje je prospekt dostupan investitorima.

(3) Informacije o javnoj ponudi moraju da budu cjelovite i da ne upućuju na pogrešne zaključke i da budu u saglasnosti sa prospektom.

(4) Emitent je dužan da dostavi Komisiji promotivni materijal tri dana prije objavljivanja ili distribucije.

1.10. Upis i uplata hartija od vrijednosti

Član 36

(1) Emitent je dužan da započne postupak upisa i uplate hartija od vrijednosti u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o odobravanju prospekta od strane Komisije.

(2) Komisija može poništiti rješenje za odobravanje prospekta ako:

a) naknadno sazna za informacije koje bi bile osnov za odbijanje zahtjeva da su bile poznate pri odlučivanju o odobravanju prospekta,

b) se promijene okolnosti u mjeri da više nema osnova za odobrenje prospekta,

v) utvrdi da bilo koje povezano lice vrši promociju suprotno odredbama ovog zakona.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana emitent je dužan da prekine sve aktivnosti vezane za emisiju hartija od vrijednosti.

(4) U slučaju iz stav 2. ovog člana, upis hartija od vrijednosti se poništava. Sve uplate koje je emitent primio za upisane hartije od vrijednosti, zajedno sa kamatom na depozite koju je emitent na ta sredstva ostvario kod banke po zaključenom ugovoru, vraćaju se kupcima u roku od tri dana od dana prijema rješenja Komisije.

Član 37

(1) Upis hartija od vrijednosti u javnoj ponudi vrši se u prostorijama emitenta ili u prostorijama berzanskih posrednika koji za obavljanje ovih poslova imaju ugovor sa emitentom ili u prostorijama banke sa kojom je emitent zaključio ugovor o privremenom deponovanje uplata po osnovu kupovine hartija od vrijednosti.

(2) Emitent, banka sa kojom je emitent zaključio ugovor o privremenom deponovanju uplata na osnovu kupovine hartija od vrijednosti i berzanski posrednici dužni su da obezbijede da se upis hartija od vrijednosti vrši u skladu sa ovim zakonom, pravilnikom Komisije i prospektom.

(3) Za vrijeme upisa sve uplate za kupljene hartije od vrijednosti čuvaju se na posebnom računu kod banke. Ova sredstva emitent ne može koristiti dok javna ponuda ne bude uspješno završena u skladu sa članom 39. stav 1. ovog zakona.

(4) Odredbe iz stava 3. ovog člana ne odnose se javnu ponudu dužničkih hartija od vrijednosti koje emituju banke u skladu sa članom 38. stav 2. i članom 40. ovog zakona.

(5) Uplaćena sredstva za kupljene hartije od vrijednosti ne mogu biti predmet naplate potraživanja povjerilaca emitenta prije uspješnog

završetka javne ponude.

(6) U slučaju da je podnesen prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ili je pokrenut stečajni postupak, javna ponuda se prekida i izvršene uplate se vraćaju u skladu sa članom 39. stav 2. ovog zakona.

(7) Način i postupak upisa i uplate hartija od vrijednosti propisuje Komisija.

1.11. Rok za upis i uplatu hartija od vrijednosti

Član 38

(1) Upis i uplata hartija od vrijednosti u javnoj ponudi može trajati najduže 90 dana od dana početka upisa i uplate hartija od vrijednosti.

(2) Izuzetno od odredbi iz stava 1. ovog člana javna ponuda dužničkih hartija od vrijednosti koje emituju banke i jedinice lokalne samouprave može trajati do tri godine, u skladu sa odlukom o emisiji.

(3) Emisija iz stava 2. ovog člana obustavlja se:

a) odlukom emitenta,

b) prestankom emitenta ili

v) zabranom od strane Komisije.

1.12. Završetak javne ponude

Član 39

(1) Javna ponuda smatra se uspješnom ako je u roku iz člana 38. stav 1. ovog zakona upisano i uplaćeno najmanje 60% od broja hartija od vrijednosti ponuđenih u prospektu, osim ako emitent u prospektu nije odredio veći procenat za uspješnost emisije.

(2) Ako se upis i uplata hartija od vrijednosti u javnoj ponudi ne završi u skladu sa stavom 1. ovog člana, upis hartija od vrijednosti se poništava. Sve uplate koje je emitent primio za upisane hartije od vrijednosti, zajedno sa kamatom na depozite koju je emitent na ta sredstva ostvario kod banke po zaključenom ugovoru, vraćaju se kupcima u roku od tri dana od dana prijema rješenja Komisije.

(3) Ako se prije isteka roka za upis i uplatu hartija od vrijednosti upišu i uplate sve ponuđene hartije od vrijednosti, emitent može da

završi javnu ponudu hartija od vrijednosti.

(4) Po završetku javne ponude u skladu sa st. 1. i 3. ovog člana, upisane hartije od vrijednosti koje nisu uplaćene ne proizvode pravne posljedice i ne mogu biti u pravnom prometu.

(5) Nakon isteka roka za upis i uplatu emitent, odnosno agent emisije, ne smiju nuditi ni omogućiti upis i primati uplate za hartije od vrijednosti. Upis i uplata hartija od vrijednosti nakon isteka roka iz člana 38. stav 1. ovog zakona ništavni su.

(6) Izuzetno od stava 3. ovog člana, javna ponuda akcija emitenta može da se završi prije isteka roka za upis i uplatu i u slučaju kada su vlasnici akcija ovog emitenta, koristeći pravo preče kupovine, upisali i uplatili akcije nove emisije najmanje u procentu propisanom za uspješnost emisije u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(7) Po završetku javne ponude u skladu sa stavom 6. ovog člana, upisane akcije koje nisu uplaćene ne proizvode pravne posljedice i ne mogu biti u pravnom prometu.

Član 40

(1) Na javnu ponudu dužničkih hartija od vrijednosti koje emituju banke i jedinice lokalne samouprave u roku iz člana 38. stav 2. ne primjenjuju se odredbe člana 39. st. 1. i 2.

(2) Bliže uslove upisa i uplate hartija od vrijednosti iz stava 1. ovog člana propisuje Komisija.

1.13. Izvještaj o rezultatima javne ponude

Član 41

(1) Emitent je dužan da najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka javne ponude Komisiji dostavi izvještaj o broju i procentu upisanih i uplaćenih hartija od vrijednosti, sa izvještajem banke o izvršenim uplatama na privremenom računu. Komisija je ovlašćena da od emitenta zatraži druge podatke o upisu i uplatama predmetne emisije.

(2) O upisanim i uplaćenim hartijama od vrijednosti u slučaju javne ponude iz člana 38. stav 2. i člana 40. ovog zakona banka i jedinica lokalne samouprave obavještavaju Komisiju.

(3) Sadržaj, način i rokove izvještavanja iz st. 1. i 2. ovog člana utvrđuje Komisija svojim pravilnikom.

(4) Emitent je dužan da najkasnije u roku od sedam dana od dana upisa u registar emitenata objavi podatke iz stava 1. ovog člana na internet stranicama berze i drugog uređenog javnog tržišta.

1.14. Upis emisije

Član 42

(1) U slučaju uspješnog završetka javne ponude hartija od vrijednosti, emitent je dužan da uz izvještaj iz člana 41. stav 1. ovog zakona podnese zahtjev za upis emisije u registar emitenata kod Komisije.

(2) Rješenjem Komisije o upisu emisije u registar emitenata istovremeno se potvrđuje i uspješnost emisije.

Član 43

(1) Emitent je dužan da, u roku iz člana 8. stav 2. ovog zakona, podnese zahtjev za upis hartija od vrijednosti u Registar.

(2) Registar je dužan da obavijesti berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište o registraciji hartija od vrijednosti.

(3) Na osnovu izvještaja Registra, hartije od vrijednosti emitovane putem javne ponude uvrštavaju se na slobodno tržište ili na drugo uređeno javno tržište, u roku od godinu dana od upisa tih hartija od vrijednosti u Registar.

Čl. 44-55

(brisano)

3. Emisija hartija od vrijednosti emitenata iz Federacije BiH i Brčko Distrikta

Član 56

Na emitenta iz Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta koji emituje hartije od vrijednosti na području Republike Srpske primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na domaćeg emitenta.

4. Emisija hartija od vrijednosti stranog emitenta

Član 57

(1) Strani emitent može emitovati hartije od vrijednosti u Republici Srpskoj po odredbama ovog zakona samo posredstvom berzanskog posrednika koji je angažovan za obavljanje poslova agenta ili poslova preuzimanja emisije.

(2) Zahtjev za odobrenje prospekta u ime stranog emitenta podnosi berzanski posrednik iz stava 1. ovog člana.

(3) Uz zahtjev se obavezno prilaže ugovor između stranog emitenta i berzanskog posrednika o obavljanju poslova agenta ili preuzimaoca emisije.

(4) Berzanski posrednik obavlja u ime i za račun stranog emitenta sve radnje u postupku emisije hartija od vrijednosti.

Član 58

(1) Komisija može odobriti prospekt stranom emitentu i ako uz zahtjev nisu priloženi svi prilozi ili u prospektu nisu navedeni svi propisani podaci pod uslovom:

a) da berzanski posrednik koji je angažovan za obavljanje poslova agenta ili poslova preuzimanja emisije dokaže da prema propisima zemlje emitenta takve priloge i podatke nije moguće pribaviti, a Komisija ocijeni da to neće potencijalnom investitoru umanjiti mogućnost da objektivno procijeni rizike ulaganja i donese odluku o ulaganju i

b) da berzanski posrednik koji je angažovan za obavljanje poslova agenta ili poslova preuzimanja emisije dokaže da prema propisima države u kojoj emitent hartija od vrijednosti ima sjedište takvi prilozi i podaci nisu potrebni za odobrenje prospekta, pod uslovom reciprociteta koji se pretpostavlja.

(2) Za istinitost i potpunost podataka koje sadrži prospekt stranog emitenta, pored stranog emitenta, solidarno odgovara i berzanski posrednik iz stava 1. ovog člana.

5. Emisija hartija od vrijednosti izvan Republike Srpske

Član 59

(1) Domaći emitent koji namjerava da emituje hartije od vrijednosti izvan Republike Srpske dužan je da prethodno Komisiji dostavi obavještenje sa podacima o namjeravanoj emisiji u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) U roku od osam dana od dana završetka emisije iz stava 1. ovog člana emitent je dužan da Komisiji dostavi podatke o broju upisanih i uplaćenih hartija od vrijednosti.

(3) U roku od deset dana nakon dobijanja odgovarajućeg rješenja o završetku emisije iz stava 1. ovog člana emitent je dužan da rezultate emisije objavi na način i u formi propisanoj odredbama ovog zakona.

6. Izuzeci od obaveze objavljivanja prospekta

Član 60

(1) Emisija hartija od vrijednosti može se izvršiti bez obaveze objavljivanja prospekta za sljedeće javne ponude:

a) ponuda koja je upućena samo kvalifikovanim investitorima,

b) ponuda koja je upućena fizičkim ili pravnim licima u Bosni i Hercegovini, čiji broj ne može biti veći od deset, a koji nisu kvalifikovani investitori,

v) ponuda koja je upućena investitorima koji će za upisane hartije od vrijednosti uplatiti iznos od najmanje 100.000 KM po investitoru za svaku pojedinačnu ponudu,

g) ponuda hartija od vrijednosti čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 100.000 KM,

d) ponuda sa ukupnom vrijednosti za hartije od vrijednosti koja je manja od 1.000.000 KM, pri čemu se ovaj iznos računa tokom perioda od godinu dana,

đ) instrumenata tržišta novca,

e) ponuda akcija koje se emituju u zamjenu za već emitovane akcije iste klase, ukoliko emisija takvih novih akcija ne podrazumijeva povećanje osnovnog kapitala društva,

ž) hartije od vrijednosti koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene u postupku statusnih promjena društava, pod uslovom da za te hartije

od vrijednosti postoji dokument sa podacima koje Komisija smatra ekvivalentnim podacima iz prospekta, uzimajući u obzir odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava,

z) akcije koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene bez naknade postojećim akcionarima ili kao dividende isplaćene u vidu akcija iste klase, kao i akcije u vezi sa kojima su dividende isplaćene, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i pravima iz akcija, kao i razlozima i detaljima u vezi sa ponudom,

i) hartije od vrijednosti koje nudi ili će ponuditi emitent čije su hartije od vrijednosti uključene na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište ili društvo koje je povezano sa emitentom, a koje nudi ili će ponuditi sadašnjim ili bivšim članovima uprave ili zaposlenima, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i prirodi hartija od vrijednosti, kao i razlozima i detaljima koji se odnose na ponudu.

(2) Emitent koji je emitovao vlasničke hartije od vrijednosti u skladu sa stavom 1. t. a) do d) ovog člana dužan je da, najkasnije u roku od jedne godine od upisa tih hartija od vrijednosti u Registar, objavi prospekt u skladu sa odredbama ovog zakona.

(3) Emitent koji je emitovao dužničke hartije od vrijednosti u skladu sa stavom 1. t. a) do d) ovog člana može da ih uvrsti na berzu ili drugo uređeno javno tržište samo pod uslovom da za tu vrstu i klasu hartija od vrijednosti objavi prospekt u skladu sa odredbama ovog zakona.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, emitent koji je emitovao dužničke hartije od vrijednosti u skladu sa stavom 1. t. a) do d) ovog člana može da ih uvrsti na poseban tržišni segment berze ili drugog uređenog javnog tržišta bez obaveze objavljivanja prospekta, pod uslovom da takvom tržišnom segmentu pristup za trgovanje imaju samo kvalifikovani investitori u smislu odredaba ovog zakona.

(5) Kada emituje hartije od vrijednosti bez obaveze objavljivanja prospekta u skladu sa stavom 1. ovog člana, emitent je dužan da, u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, dostavi Komisiji obavijest o emisiji sa prilogom odluke i drugih dokumenata određenih propisima Komisije.

(6) Emitent koji emituje hartije od vrijednosti bez obaveze objavljivanja prospekta u skladu sa stavom 1. ovog člana dužan je da prije emisije hartija od vrijednosti investitorima stavi na raspolaganje odgovarajuće informacije, koje su u razumnoj srazmjeri sa informacijama koje u skladu sa ovim zakonom i aktima Komisije obavezno sadrži prospekt za javnu ponudu, a u vezi sa istom vrstom emitenta, hartija od vrijednosti i transakcije, pri čemu:

a) emitent nema obavezu da takve informacije dostavi Komisiji u formi propisanoj za prospekt, niti da za njih pribavi odobrenje od Komisije,

b) informacije date na raspolaganje kvalifikovanom investitoru obavezno se daju na raspolaganje i svim drugim investitorima koji učestvuju u transakciji.

(7) Komisija donosi akt kojim propisuje sadržaj odluke i drugih dokumenata koje emitent podnosi Komisiji, način obavještavanja Komisije, sadržaj informacija koje je emitent dužan da stavi na raspolaganje investitorima, kao i druge obaveze u vezi sa emisijom iz stava 1. ovog člana.

Član 60a

(1) Prospekt za uvrštenje hartija od vrijednosti na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište sadrži podatke o cjelokupnoj klasi tih hartija od vrijednosti, uključujući i hartije od vrijednosti koje su rezervisane za buduće emisije nakon ostvarenja prava na osnovu tih hartija od vrijednosti ili konverzije emitovanih hartija od vrijednosti, kao što su opcije, varanti i zamjenjive hartije od vrijednosti.

(2) Objavljivanje prospekta nije obavezno prilikom uvrštenja na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište sljedećih hartija od vrijednosti:

a) akcija koje, u toku perioda od godinu dana, čine manje od 10% od ukupnog broja akcija iste klase koje su već uključene u trgovanje na isto berzansko tržište,

b) akcija emitovanih radi zamjene za akcije iste klase koje su već emitovane, ukoliko emisija takvih novih akcija ne podrazumijeva

povećanje kapitala tog emitenta,

v) hartija od vrijednosti koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene u postupku statusne promjene društava, pod uslovom da za te hartije od vrijednosti postoji dokument sa podacima koje Komisija smatra ekvivalentnim podacima iz prospekta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava,

g) akcija koje se emituju postojećim akcionarima, na osnovu povećanja osnovnog kapitala iz sredstava društva ili u drugim slučajevima kada se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene bez naknade postojećim akcionarima ili kao dividende isplaćene u vidu akcija iste klase, kao i akcije u vezi sa kojima su dividende isplaćene, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i pravima iz akcija, kao i razlozima i detaljima koji se odnose na ponudu,

d) hartija od vrijednosti koje nudi ili će ponuditi emitent čije su hartije od vrijednosti iste klase uvrštene na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište, ili društvo koje je povezano sa emitentom, a koje nudi ili će ponuditi sadašnjim ili bivšim članovima uprave ili zaposlenima, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i prirodi hartija od vrijednosti, kao i razlozima i detaljima koji se odnose na ponudu i

đ) akcija nastalih konverzijom ili zamjenom drugih hartija od vrijednosti, odnosno ostvarivanjem prava iz drugih hartija od vrijednosti, pod uslovom da su te akcije iste klase, kao i akcije emitenta koje su već uvrštene na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište,

e) instrumenata tržišta novca.

Član 61

(brisano)

Član 61a

(1) Javnom društvu svojstvo emitenta može da prestane nakon dostavljanja Komisiji odgovarajućih dokaza:

a) da na kraju bilo koje naredne kalendarske godine, nakon one u kojoj je uspješno izvršena javna ponuda hartija od vrijednosti tog

društva, društvo ima manje od 100 vlasnika klase dužničkih hartija od vrijednosti koje su bile predmet javne ponude i

b) da je donijelo odluku o pretvaranju otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno, kao i da je izvršilo otkup akcija od nesaglasnih akcionara.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, javnom društvu prestaje status emitenta ukoliko u toku bilo koje kalendarske godine sve hartije od vrijednosti emitovane javnom ponudom budu:

a) preuzete putem ponude za preuzimanje, ili

b) otkupljene u postupku prinudne prodaje ili ostvarivanja prava na prodaju akcija društva u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava ili

v) poništene nakon statusne promjene.

(3) Komisija donosi rješenje o brisanju emitenta iz registra emitenata, na njegov zahtjev, ako su ispunjeni uslovi iz st. 1. i 2. ovog člana.

IV - POSLOVI SA HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI I OVLAŠĆENI UČESNICI NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Član 62

Poslovi sa hartijama od vrijednosti su:

a) posredovanje u kupovini i prodaji hartija od vrijednosti po nalogu klijenta, u svoje ime, a za račun klijenta (brokerski poslovi),

b) trgovina hartijama od vrijednosti u svoje ime i za svoj račun radi ostvarivanja razlike u cijeni (dilerski poslovi),

v) poslovi posebne berzanske trgovine - istovremeno isticanje stalne ponude za kupovinu i za prodaju hartija od vrijednosti, u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime, a za račun profesionalnog investitora, radi održavanja stalne ponude i potražnje za određenom hartijom od vrijednosti (poslovi podrške tržištu - market making),

g) upravljanje portfeljom hartija od vrijednosti za račun klijenta (poslovi upravljanja portfeljom),

d) organizovanje, priprema i sprovođenje upisa i uplate hartija od vrijednosti i obavljanje drugih poslova za emitenta u vezi sa emisijom hartija od vrijednosti, kao i priprema za uvrštavanje hartija od vrijednosti na berzu i uređeno javno tržište, uključujući i podnošenje zahtjeva za uvrštavanje u ime emitenta (poslovi agenta emisije),

đ) organizovanje, priprema i sprovođenje emisije hartija od vrijednosti za emitenta te sa tim u vezi upis i uplata svih hartija od vrijednosti, radi njihove dalje prodaje investitorima, kako bi se osigurao uspjeh upisa i uplate (poslovi preuzimanja emisije - underwriting),

e) pružanje savjetodavnih usluga klijentima u vezi sa poslovanjem hartijama od vrijednosti (poslovi investicionog savjetovanja) i

ž) kastodi poslovi.

Član 63

Ovlašćeni učesnici na tržištu hartija od vrijednosti su pravna i fizička lica koja za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti imaju dozvolu Komisije, i to: berzanski posrednici, brokeri, investicioni savjetnici i investicioni menadžeri.

1. Berzanski posrednik

Član 64

(1) Poslove sa hartijama od vrijednosti iz člana 62. ovog zakona kao djelatnost mogu obavljati isključivo brokersko-dilersko društvo i banka (u daljem tekstu: berzanski posrednik) koji su za obavljanje tih poslova dobili dozvolu Komisije i upisali ih kao djelatnost u sudski registar.

(2) Trgovanje javno emitovanim hartijama od vrijednosti obavlja se isključivo preko berzanskih posrednika na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu.

(3) Komisija svojim propisom utvrđuje uslove pod kojima se hartijama od vrijednosti koje nisu emitovane uz javni poziv za prodaju može trgovati na berzi i drugom uređenom javnom tržištu.

(4) Hartijama od vrijednosti emitovanim u skladu sa odredbama ovog zakona može se trgovati i neposredno između berzanskih posrednika uz obavezu da se o tom trgovanju dnevno informiše berza.

(5) Bliže uslove trgovanja i izvještavanja iz st. 3. i 4. ovog člana propisuje Komisija.

Član 65

(1) Berzanski posrednik za obavljanje brokerskih poslova mora imati zaposlenog najmanje jednog brokera.

(2) Za obavljanje ostalih poslova sa hartijama od vrijednosti berzanski posrednik mora imati zaposlena najmanje dva brokera.

(3) Poslove investicionog savjetovanja berzanski posrednik može obavljati ako je, pored brokera, zaposlio još najmanje jednog investicionog savjetnika.

(4) Poslove upravljanja portfeljom hartija od vrijednosti berzanski posrednik može obavljati ako je, pored brokera, zaposlio još najmanje jednog investicionog menadžera.

1.1. Brokersko-dilersko društvo

Član 66

(1) Brokersko-dilersko društvo je privredno društvo koje se osniva u formi akcionarskog društva sa sjedištem u Republici Srpskoj, čija je osnovna (pretežna) djelatnost obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u skladu sa ovim zakonom za koje je pribavio dozvolu Komisije.

(2) Brokersko-dilersko društvo može obavljati i pomoćne djelatnosti koje su u vezi sa osnovnom djelatnošću, a koje negativno ne utiču na njeno obavljanje, kao što su: savjetovanje privrednih društava u vezi sa strukturom kapitala i poslovnom strategijom, davanje pravnih ili finansijskih savjeta iz oblasti korporativnog upravljanja, istraživanje i finansijska analiza u oblasti investiranja, obavljanje tehničke, fundamentalne i druge analize, izrada poslovnih planova, učestvovanje u izradi pravnih i drugih akata i dokumenata i ostali slični poslovi.

(3) Na brokersko-dilersko društvo primjenjuju se odredbe zakona kojima se reguliše osnivanje i poslovanje akcionarskih društava, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(4) Fizičko ili pravno lice koje namjerava da samostalno ili zajedno sa povezanim licima stekne ili poveća udio u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u brokersko-dilerskom društvu, koji je jednak ili veći od 10%, 20%, 33%, 50% i 66% dužno je da pribavi odobrenje Komisije.

(5) Fizičko ili pravno lice koje namjerava da samostalno ili zajedno sa povezanim licima smanji udio u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u brokersko-dilerskom društvu, koji je jednak ili veći od 10%, 20%, 33%, 50% i 66% dužno je da o tome obavijesti Komisiju pismenim putem, navodeći visinu udjela koji namjerava da smanji.

(6) Komisija donosi akt kojim propisuje uslove za izdavanje odobrenja za sticanje ili povećanje, te postupak za obavještavanje o smanjenju udjela u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u brokersko-dilerskom društvu, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 67

(1) Akcije brokersko-dilerskog društva glase na ime i prije upisa osnivanja ili povećanja osnovnog kapitala u sudski registar moraju biti uplaćene u cijelosti.

(2) Akcionar brokersko-dilerskog društva ne može biti lice koje je osuđivano za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i za krivično djelo propisano ovim zakonom, za koje je nastupila pravna posljedica osude dok ta posljedica traje.

Član 68

(1) Za obavljanje brokerskih poslova i poslova investicionog savjetovanja novčani dio osnovnog kapitala brokersko-dilerskog društva ne može biti manji od 50.000 KM.

(2) Za obavljanje dilerskih poslova novčani dio osnovnog kapitala brokersko-dilerskog društva ne može biti manji od 75.000 KM.

(3) Za obavljanje poslova upravljanja portfeljom i agenta emisije novčani dio osnovnog kapitala brokersko-dilerskog društva ne može biti manji od 100.000 KM.

(4) Za obavljanje poslova podrške tržištu novčani dio osnovnog kapitala brokersko-dilerskog društva ne može biti manji od 200.000 KM.

(5) Za obavljanje poslova preuzimaoca emisije novčani dio osnovnog kapitala brokersko-dilerskog društva ne može biti manji od 600.000 KM.

(6) Za obavljanje kastodi poslova novčani dio osnovnog kapitala brokersko-dilerskog društva ne može biti manji od 150.000 KM.

(7) Brokersko-dilersko društvo koje obavlja više poslova dužno je da obezbijedi osnovni kapital prema najvišem propisanom iznosu za poslove koje obavlja, osim u slučaju obavljanja kastodi poslova, za koje poslove je potrebno obezbijediti dodatni osnovni kapital u skladu sa stavom 6. ovog člana.

Član 69

(1) Brokersko-dilersko društvo koje ne ispunjava uslov u pogledu iznosa novčanog dijela osnovnog kapitala za obavljanje poslova iz člana 62. t. d) i đ) ovog zakona, može da, na osnovu ugovora sa drugim berzanskim posrednikom, od Komisije zatražiti dozvolu za obavljanje navedenih poslova, za određenu emisiju hartija od vrijednosti.

(2) Komisija izdaje dozvolu iz stava 1. ovog člana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) da su ugovorne strane berzanski posrednici,

b) da ugovorne strane zajedno ispunjavaju uslov u pogledu iznosa novčanog dijela osnovnog kapitala za obavljanje poslova iz člana 62. t. d) i đ) ovog zakona.

1.2. Banka

Član 70

(1) Odredbe ovog zakona koje se odnose na poslovanje brokersko-dilerskog društva, na odgovarajući način se primjenjuju i na banku

koja obavlja poslove sa hartijama od vrijednosti.

(2) Banka može obavljati poslove sa hartijama od vrijednosti kada dobije dozvolu Komisije za svaki pojedini posao i upiše ove poslove kao djelatnost u sudski registar.

Član 71

Banka može obavljati poslove sa hartijama od vrijednosti pod uslovom:

a) da za to ima poseban organizacioni dio,

b) da ima otvoren poseban poslovni račun,

v) da u poslovnim knjigama obezbijedi posebnu evidenciju i podatke o poslovanju tog organizacionog dijela.

1.3. Ograničenje sticanja akcija i konflikt interesa

Član 72

(1) Isto pravno ili fizičko lice ne može ni posredno ni neposredno imati akcije u više brokersko-dilerskih društava.

(2) Berzanski posrednik ne može ni posredno ni neposredno imati akcije u drugom brokersko-dilerskom društvu.

(3) Jedno lice može biti zaposleno ili biti član uprave ili organa koji vrši nadzor samo u jednom berzanskom posredniku.

(4) Brokersko-dilersko društvo dužno je da podatke o vlasničkoj strukturi dostavlja Komisiji u roku od osam dana od dana svake promjene.

1.4. Dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti

Član 73

(1) Dozvolom za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija utvrđuje vrstu poslova koju mogu obavljati berzanski posrednici.

(2) Bliže uslove poslovanja i izdavanja dozvole propisuje Komisija.

(3) Dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija izdaje na period od tri godine od dana izdavanja.

(4) Komisija može produžiti dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti ako berzanski posrednik kontinuirano ispunjava uslove i obaveze propisane ovim zakonom i propisom Komisije i podnese Komisiji zahtjev za produženje dozvole, najkasnije 30 dana prije dana isteka dozvole.

Član 74

(1) Prije upisa osnivanja brokersko-dilerskog društva u sudski registar, kao i prije svakog sljedećeg upisa djelatnosti u sudski registar, za svaki pojedini posao sa hartijama od vrijednosti, brokersko-dilersko društvo mora od Komisije dobiti dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisiji podnose osnivači, odnosno uprava brokersko-dilerskog društva.

Član 75

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, Komisiji se dostavljaju:

a) osnivački akt,

b) statut,

v) pravila poslovanja brokersko-dilerskog društva,

g) akt o naknadama za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti,

d) izvod iz sudskog registra kada zahtjev podnosi brokersko-dilersko društvo koje već posjeduje dozvolu za obavljanje pojedinih poslova sa hartijama od vrijednosti,

đ) dokaz o uplati osnovnog kapitala u novcu,

e) izjave svakog akcionara brokersko-dilerskog društva da nema smetnji u vezi sa sticanjem akcija prema odredbama ovog zakona,

ž) dokaz da je brokersko-dilersko društvo na neodređeno vrijeme zaposlilo odgovarajući broj brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera u skladu sa članom 65. ovog zakona,

z) podatke o licima sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima,

i) uvjerenje nadležnog organa da ne postoje smetnje iz člana 67. stav 2. ovog zakona,

j) drugu dokumentaciju utvrđenu propisom Komisije na osnovu koje je moguće utvrditi postoje li kadrovski, tehnički i organizacioni uslovi za obavljanje poslova na koje se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole,

k) dokaz o uplati naknade za rješavanje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

Član 76

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, banka Komisiji dostavlja:

a) statut,

b) odluku o osnivanju organizacionog dijela za poslovanje sa hartijama od vrijednosti,

v) podatke o licima sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima,

g) saglasnost Agencije za bankarstvo Republike Srpske o odobravanju osnivanja organizacionog dijela za poslovanje sa hartijama od vrijednosti,

d) rješenje o upisu organizacionog dijela banke u sudski registar,

đ) drugu dokumentaciju, shodno članu 75. ovog zakona, utvrđenu propisom Komisije na osnovu koje je moguće utvrditi postoje li kadrovski, tehnički i organizacioni uslovi za obavljanje usluga na koje se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole.

Član 77

(1) Ako uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti nije podnesena uredna ili potpuna dokumentacija u skladu sa odredbama ovog zakona, Komisija će podnosiocu zahtjeva dostaviti pismeni zaključak o nedostacima koje je podnosilac zahtjeva dužan otkloniti u određenom roku od dana prijema zaključka Komisije.

(2) Ako se u postupku rješavanja zahtjeva ukaže potreba za dodatnim podacima ili dokumentima, Komisija će zaključkom pozvati

podnosioca zahtjeva da u određenom roku od dana dostavljanja zaključka, dostavi iste Komisiji sa potrebnim obrazloženjima.

(3) U slučaju nepostupanja podnosioca zahtjeva u roku iz st. 1. i 2. ovog člana, Komisija će zaključkom odbaciti zahtjev kao neuredan, nepotpun ili podnesen od neovlašćenog lica.

(4) O usvajanju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija donosi rješenje u roku od 30 dana od dana prijema urednog i potpunog zahtjeva.

(5) Rješenje iz stava 4. ovog člana je konačno.

(6) Komisija će izdati dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti ako podnosilac zahtjeva ispunjava uslove propisane ovim zakonom i pravilnikom Komisije i ako je uz zahtjev priložena propisana dokumentacija.

(7) U rješenju o izdavanju dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija će tačno navesti za koje pojedinačne poslove izdaje dozvolu.

Član 78

Komisija će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti:

a) ako su odredbe osnivačkog akta i statuta berzanskog posrednika u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i propisom Komisije,

b) ako berzanski posrednik ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisom Komisije.

Član 79

Komisija vodi registar berzanskih posrednika.

Član 80

(1) U slučaju statusnih promjena pripajanja, spajanja ili podjele, berzanski posrednik je dužan da, prije podnošenja prijave za upis u sudski registar, dobije dozvolu Komisije za statusnu promjenu.

(2) U slučaju da berzanski posrednik mijenja sjedište ili adresu sjedišta, dužan je prethodno o tome obavijestiti Komisiju.

Član 81

Berzanski posrednici koji se spajaju dužni su prije upisa u sudski registar novog berzanskog posrednika podnijeti Komisiji zahtjev za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti za berzanskog posrednika koji će nastati spajanjem.

Član 82

(1) Berzanski posrednik može obavljati poslove sa hartijama od vrijednosti izvan Republike Srpske osni¬vanjem poslovne jedinice ili posebnog pravnog lica u skladu sa propisima zemlje, odnosno entiteta u kome namjerava da obavlja djelatnost.

(2) Berzanski posrednik dužan je da o namjeri osnivanja poslovne jedinice ili posebnog pravnog lica izvan Republike Srpske prethodno obavijesti Komisiju.

(3) O osnovanoj poslovnoj jedinici ili posebnom pravnom licu berzanski posrednik dužan je da obavijesti Komisiju u roku od 10 dana od dana upisa u registar izvan Republike Srpske, odnosno dobijanja dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti izvan Republike Srpske.

(4) Komisija propisuje sadržaj obavještenja i dokumentaciju koja se dostavlja.

Član 83

(1) Berzanski posrednik čije je sjedište izvan Bosne i Hercegovine može u Republici Srpskoj osnovati poslovnu jedinicu radi obavljanja poslova iz ovoga zakona, na osnovu dozvole Komisije.

(2) Poslovna jedinica iz stava 1. ovog člana ima svojstvo pravnog lica.

(3) Berzanski posrednik iz stava 1. ovog člana uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti dužan je da priloži:

a) ovlašćenje za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zemlji svog sjedišta sa ovjerenim prevodom,

b) potvrdu o dostavljanju obavještenja o osnivanju poslovne jedinice u Republici Srpskoj regulatoru u zemlji sjedišta sa ovjerenim

prevodom.

(4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje i oduzimanje dozvole berzanskom posredniku, na poslovanje i nadzor nad berzanskim posrednikom shodno se primjenjuju i na poslovne jedinice iz stava 1. ovog člana, ako pojedinim odredbama ovog zakona nije drugačije propisano.

Član 84

(1) Dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti izdata berzanskom posredniku u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu važi i na teritoriji Republike Srpske, uz uslov da berzanski posrednik ispunjava uslove za osnivanje i poslovanje propisane ovim zakonom i uz poštivanje principa reciprociteta.

(2) Odredba stava 1. ovog člana shodno se primjenjuje na berzanske posrednike čije je sjedište u zemljama sa kojima Republika Srpska ima potpisan sporazum o specijalnim odnosima i paralelnim vezama.

(3) Berzanski posrednik iz st. 1. i 2. ovog člana dužan je da registruje poslovnu jedinicu na teritoriji Republike Srpske i da je upiše u registar iz člana 79. Zakona.

(4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na poslovanje, nadzor i oduzimanje dozvole shodno se primjenjuju i na berzanskog posrednika iz st. 1. i 2. ovog člana, ako pojedinim odredbama Zakona nije drugačije propisano.

Član 85

Dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti prestaje da važi:

a) istekom roka na koji je izdata ako u propisanom roku nije podnesen zahtjev za njeno produženje,

b) danom otvaranja stečajnog postupka ili postupka likvidacije berzanskog posrednika,

v) danom dostavljanja rješenja o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti,

g) danom dostavljanja rješenja o oduzimanju dozvole za rad banci, u skladu sa odredbama Zakona o bankama,

d) pripojenom berzanskom posredniku danom upisa pripajanja u sudski registar,

đ) danom upisa spajanja u sudski registar za sva lica koja se spajaju.

Član 86

Ako berzanski posrednik obavijesti Komisiju o prestanku obavljanja djelatnosti i podnese zahtjev za brisanje iz registra berzanskih posrednika, Komisija donosi rješenje o prestanku važenja dozvole za obavljanje djelatnosti tom berzanskom posredniku samo ako su izmirene sve obaveze prema klijentima.

1.5. Nadzor nad poslovanjem i oduzimanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti

Član 87

(1) Ako u postupku nadzora berzanskog posrednika utvrdi nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u poslovanju, Komisija donosi rješenje kojim nalaže da se utvrđene nepravilnosti otklone u odgovarajućem roku i može preduzeti jednu ili više sljedećih mjera:

a) izreći opomenu,

b) izreći javnu opomenu,

v) oduzeti saglasnost na imenovanje direktora i dati nalog za pokretanje postupka za imenovanje novog lica na to mjesto,

g) dati nalog za privremenu zabranu obavljanja pojedinih ili svih poslova iz dozvole za obavljanje poslova - u trajanju do šest mjeseci,

d) dati nalog za privremenu zabranu raspolaganja sredstvima sa novčanih računa i računa hartija od vrijednosti i drugom imovinom - u trajanju do tri mjeseca,

đ) oduzeti dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti,

e) preduzeti druge mjere u skladu sa ovim zakonom i pravilnikom Komisije.

(2) Bliže uslove i način vršenja nadzora, postupak izdavanja naloga i preduzimanja mjera, kao i rokove za izvršavanje naloga i trajanje mjera propisuje Komisija.

Član 88

Komisija može berzanskom posredniku oduzeti dozvolu za obavljanje jednog ili više poslova sa hartijama od vrijednosti ako:

a) u roku od 30 dana od izdavanja dozvole ne podnese zahtjev za upis u sudski registar ili u roku od 30 dana ne podnese zahtjev za upis u sudski registar kao djelatnosti poslove sa hartijama od vrijednosti za koje je naknadno dobio dozvolu Komisije,

b) u roku od šest mjeseci od izdavanja dozvole ne počne obavljati poslove sa hartijama od vrijednosti ili ako te poslove ne obavlja u periodu dužem od šest mjeseci,

v) obavlja poslove sa hartijama od vrijednosti za koje nema dozvolu Komisije,

g) obavlja djelatnosti koje nisu poslovi sa hartijama od vrijednosti,

d) je dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti pribavljena na osnovu neistinitih podataka,

đ) prestane da ispunjava uslove propisane za dobijanje dozvole za obavljanje poslova,

e) ne ispunjava uslove za poslovanje u skladu sa odredbama ovog zakona i propisom Komisije,

ž) učestalo ili teže krši odredbe ovog zakona i propisa Komisije koje se odnose na način obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti,

z) prekrši obavezu zabrane manipulacije i upotrebe povlašćene informacije,

i) se ne pridržava odluke o privremenoj zabrani obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti,

j) u roku utvrđenom aktom Komisije ne postupi po nalogu za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, odnosno nepravilnosti i

k) u drugim slučajevima kada poslove u vezi sa hartijama od vrijednosti ne obavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima Komisije.

Član 89

Komisija može poslovnoj jedinici stranog berzanskog posrednika, pored slučajeva iz člana 88. ovog zakona, oduzeti dozvolu za

obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti ako tom berzanskom posredniku bude oduzeta dozvola za obavljanje tih poslova u zemlji sjedišta.

Član 90

(1) Rješenjem o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija određuje rok u kojem berzanski posrednik ne može zatražiti ponovno izdavanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, a koji ne može biti duži od godine dana.

(2) Rješenjem o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija može odrediti da se neizvršeni nalozi i druge isprave klijenta berzanskog posrednika kojem Komisija oduzima dozvolu predaju drugom berzanskom posredniku, uz njegovu saglasnost.

(3) Od dana konačnost rješenja o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, odnosno od dana prestanka važenja dozvole po sili zakona, berzanski posrednik ne smije zaključiti, odnosno započeti obavljati nijedan novi posao vezan za obavljanje poslova za koje je predmetna dozvola izdata.

(4) O oduzimanju dozvole Komisija će obavijestiti berzu, uređeno javno tržište, Registar i registarski sud, dostavljanjem rješenja.

(5) Danom donošenja rješenja o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti Komisija daje nalog banci kod koje se vode računi ovog brokersko-dilerskog društva da izvrši blokadu tih računa.

Član 91

(1) U postupku stečaja brokersko-dilerskog društva stečajni upravnik ne može odustati od nalaga za kupovinu i prodaju hartija od vrijednosti koji je prihvatilo to brokersko-dilersko društvo.

(2) Iz stečajne mase brokersko-dilerskog društva izlučuju se potraživanja njegovih klijenata po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti, kao i potraživanja Republike Srpske i Centralne banke Bosne i Hercegovine po tom osnovu.

(3) Odluka o otvaranju postupka likvidacije, odnosno stečaja nad brokersko-dilerskim društvom dostavlja se Komisiji u roku od osam dana od dana donošenja odluke.

2. Broker, investicioni savjetnik i investicioni menadžer

Član 92

Komisija organizuje i sprovodi ispit za sticanje zvanja brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera i izdaje odgovarajuća uvjerenja.

Član 93

(1) Broker, investicioni savjetnik i investicioni menadžer može obavljati poslove iz člana 62. ovog zakona samo u svojstvu zaposlenog kod berzanskog posrednika, pod uslovom da ima dozvolu Komisije.

(2) Dozvola se izdaje na period od dvije godine.

"(3) Jedno lice ne može istovremeno imati dozvolu za obavljanje poslova investicionog menadžera i brokera, odnosno investicionog savjetnika i brokera.".

(4) Uslove za sticanje zvanja i dobijanje dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera propisuje Komisija.

(5) Lice koje nema dozvolu Komisije ne može pružati usluge brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera.

(6) Komisija vodi registar brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera.

2.1. Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera

Član 94

(1) Lice koja podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za brokera, investicionog savjetnika ili investicionog menadžera uz zahtjev treba da priloži:

a) *(brisano)*

b) uvjerenje nadležnog organa da nije osuđivano za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i za krivično djelo propisano ovim zakonom i da mu nije izrečena mjera zabrane obavljanja istih ili sličnih poslova u vezi sa hartijama od vrijednosti, odnosno ovjereni prevod takvog uvjerenja nadležnog organa zemlje čiji je državljanin,

v) uvjerenje o državljanstvu,

g) ovjerenu fotokopiju pasoša, ako je lice strani državljanin,

d) ovjerenu fotokopiju radne knjižice,

đ) dokaz o ispunjavanju uslova u skladu sa propisima o zapošljavanju stranaca,

e) dokaz da je zaposlen kod berzanskog posrednika ili potvrdu tog berzanskog posrednika da će biti zaposlen,

ž) dokaz o uplati naknade.

(2) Pored dokumenata iz stava 1. ovog člana lice koje je podnijelo zahtjev potpisuje izjavu:

a) da će savjesno, stručno i odgovorno obavljati poslove za čije obavljanje podnosi zahtjev,

b) da mu radni odnos kod dosadašnjih poslodavaca nije prestao pravosnažnom odlukom o prestanku radnog odnosa zbog povrede radne obaveze.

2.2. Odlučivanje Komisije na osnovu zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera

Član 95

Na odlučivanje Komisije na osnovu zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera shodno se primjenjuju odredbe člana 77. ovog zakona.

2.3. Priznavanje zvanja

Član 96

(1) Lice koje je steklo zvanje brokera, investicionog savjetnika ili investicionog menadžera izvan teritorije Republike Srpske podnosi

Komisiji zahtjev za priznavanje zvanja u Republici Srpskoj.

(2) Komisija svojim pravilnikom reguliše bliže uslove priznavanja zvanja.

(3) Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana priznaje se zvanje brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera stečeno u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine uz obavezu registrovanja kod Komisije.

Član 97

Član Komisije, ili lice koje je zaposleno u Komisiji na stručnim poslovima najmanje tri godine, ima pravo da stekne zvanje brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera bez polaganja stručnog ispita, a u skladu sa propisom koji donese Komisija.

2.4. Nadzor nad poslovanjem i oduzimanje dozvole

Član 98

(1) Ako u postupku nadzora utvrdi nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u obavljanju poslova sa hartijama od vrijednosti, Komisija može brokeru, investicionom savjetniku i investicionom menadžeru:

a) izreći opomenu,

b) izreći javnu opomenu,

v) privremeno zabraniti obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti i

g) oduzeti dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

(2) Bliže uslove i način vršenja nadzora, preduzimanja mjera i njihovo trajanje propisuje Komisija.

Član 99

Komisija može oduzeti dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti brokeru, investicionom savjetniku ili investicionom menadžeru ako:

a) utvrdi da su podaci na osnovu kojih je dozvola izdata bili neistiniti,

b) je pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i za krivično djelo propisano ovim

zakonom ili mu je izrečena ili traje mjera zabrane obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti,

v) je pravosnažno osuđen zbog prekršaja iz člana 299. ovog zakona,

g) učestalo ili teže krši odredbe ovog zakona ili propisa Komisije,

d) prestane ispunjavati uslove na osnovu kojih je izdata dozvola, a ne ispuni te uslove u roku koji odredi Komisija,

đ) obavlja poslove za koje nema dozvolu Komisije i

e) obavlja transakcije sa hartijama od vrijednosti koristeći povlašćene informacije i vršeći manipulacije koje su zabranjene prema odredbama Zakona.

3. Obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti

3.1. Moralni kodeks

Član 100

(1) Berzanski posrednik u svojoj djelatnosti rukovodi se prvenstveno interesima klijenata, tako da ih uvijek stavlja ispred sopstvenih interesa.

(2) Berzanski posrednik, članovi uprave, organa koji vrši nadzor, brokeri, investicioni savjetnici i investicioni menadžeri dužni su da pri obavljanju poslova sa hartijama od vrijednosti u svemu vode računa o interesima klijenta i postupaju sa pažnjom dobrog stručnjaka.

Član 101

Berzanski posrednik ne može da obavlja poslove sa hartijama od vrijednosti koji bi ugrozili stabilnost tržišta, a naročito da:

a) daje pogrešne informacije o cijeni hartija od vrijednosti,

b) širi lažne informacije u cilju promjene cijena hartija od vrijednosti,

v) raspolaže hartijama od vrijednosti koje su u vlasništvu klijenta bez naloga klijenta.

3.2. Konflikt interesa

Član 102

(1) Povezanim licima sa berzanskim posrednikom u smislu ovog zakona smatraju se:

a) akcionari berzanskog posrednika koji posjeduju najmanje 10% akcija berzanskog posrednika,

b) članovi upravnog i organa koji vrši nadzor, direktor i zaposleni u berzanskom posredniku,

v) bračni drugovi i srodnici lica iz t. a) i b) ovog stava u pravoj liniji do trećeg stepena i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva,

g) pravna lica u kojima berzanski posrednik ili lica iz t. a), b) i v) ovog stava, pojedinačno ili zajedno, direktno ili indirektno, imaju 25% ili više udjela u kapitalu,

d) lica koja u pravnom licu, akcionaru berzanskog posrednika, imaju 25% ili više udjela u kapitalu,

đ) lica koja obavljaju poslove za berzanskog posrednika na osnovu ugovora.

(2) Radi sprečavanja konflikta interesa, lica iz stava 1. ovog člana dužna su da, u roku od pet dana od dana sticanja, odnosno otuđenja, prijave berzanskom posredniku svako sticanje, odnosno otuđenje hartija od vrijednosti, uključujući podatke o broju, cijeni i datumu transakcije, kao i podatke o sticanju ili otuđenju udjela u povezanim pravnim licima.

(3) Sve prijave iz stava 2. ovog člana berzanski posrednik je dužan unijeti u poseban registar, koji se čuva najmanje pet godina.

(4) Sadržaj i dostupnost podataka koji se vode u registru iz stava 3. ovog člana propisuje Komisija.

Član 103

(1) Berzanski posrednik je dužan da klijenta upozna sa mogućim sukobima njegovog interesa sa interesima tog berzanskog posrednika, odnosno interesima drugih klijenata berzanskog posrednika.

(2) Berzanski posrednik je dužan da poslovanje organizuje tako da se mogući sukobi interesa klijenata, berzanskog posrednika i zaposlenih u tom berzanskom posredniku ograniče na najmanju moguću mjeru.

(3) Komisija donosi akte kojima propisuje:

a) mjere za otkrivanje, sprečavanje, upravljanje sukobom interesa i obavještavanje klijenta o sukobu interesa pri pružanju usluga i

b) odgovarajuće kriterijume za utvrđivanje vrsta sukoba interesa čije postojanje može ugroziti interese klijenata ili potencijalnih klijenata berzanskog posrednika, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

3.3. Poslovna tajna

Član 104

(1) Članovi uprave, organa koji vrši nadzor, brokeri, investicioni savjetnici, investicioni menadžeri i ostali zaposleni kod berzanskog posrednika dužni su čuvati podatke o klijentima, o stanju i prometu na računima hartija od vrijednosti klijenata, poslovima koje obavljaju za klijente, kao i druge podatke i činjenice za koje saznaju u vezi sa obavljanjem poslova sa hartijama od vrijednosti za klijente. Ovi podaci smatraju se poslovnom tajnom, a navedena lica ne smiju ih koristiti, saopštavati niti omogućavati trećim licima njihovo korišćenje.

(2) Podaci iz stava 1. ovog člana ne predstavljaju poslovnu tajnu kada njihovo dostavljanje, u izvršavanju svojih nadzornih i drugih javnih ovlašćenja u skladu sa ovim ili drugim zakonom, zahtijevaju Komisija, berza, pravosudni i upravni organi ili kada njihovo objavljivanje pismeno odobri klijent.

3.4. Neto likvidna sredstva

Član 105

(1) Brokersko-dilersko društvo je dužno da usklađuje svoja likvidna sredstva i obaveze.

(2) Usklađivanje iz stava 1. ovoga člana izražava se pokazateljem neto likvidnih sredstava, koji predstavlja odnos ukupnih likvidnih sredstava i ukupnih kratkoročnih obaveza brokersko-dilerskog društva.

(3) Pokazatelj neto likvidnih sredstava brokersko-dilerskog društva ne smije biti manji od jedan.

(4) Način utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala, likvidnosti i rizika, način usklađivanja likvidnosti i rezervi za rizike i izvještavanja Komisije propisuje Komisija.

3.5. Javno oglašavanje berzanskih posrednika

Član 106

(1) Oglase kojima je predmet ponuda za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti može objavljivati samo berzanski posrednik.

(2) Zabranjeno je objavljivanje oglasa čiji sadržaj može dovesti u zabludu investitore u pogledu prava i rizika koji proizlaze iz hartija od vrijednosti ili poslova sa hartijama od vrijednosti koje obavlja berzanski posrednik.

(3) Berzanski posrednik je dužan da tekst oglasa prije objavljivanja dostavi Komisiji. Komisija će u roku od tri dana od prijema teksta oglasa donijeti zaključak o dozvoli ili odbijanju objavljivanja.

(4) Komisija će zabraniti objavljivanje oglasa čiji je sadržaj protivan odredbama stava 2. ovoga člana ili je na drugi način protivan ovom i drugim zakonima i propisu Komisije.

(5) Pod javnim oglašavanjem iz stava 1. ovog člana podrazumijeva se distribucija štampanih materijala i oglašavanje u sredstvima javnog informisanja.

(6) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se kada se kupovina ili prodaja hartija od vrijednosti ili javno oglašavanje obavlja u postupku preuzimanja akcionarskih društava u skladu sa zakonom.

3.6. Opšti akti berzanskog posrednika

Član 107

(1) Opšti akti berzanskog posrednika su statut, pravila poslovanja, tarifa naknada i drugi opšti akti.

(2) Statut je osnovni opšti akt kojim se regulišu pitanja određena zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava i ovim zakonom.

(3) Pravilima poslovanja uređuju se poslovi koje obavlja berzanski posrednik, uslovi i način njihovog obavljanja, međusobna prava i

obaveze berzanskog posrednika i njegovih klijenata i druga pitanja o radu berzanskog posrednika.

(4) Sadržaj i način objavljivanja pravila poslovanja berzanskog posrednika propisuje Komisija.

(5) Berzanski posrednik je dužan da pravila poslovanja i akt o naknadama izloži na vidnom i za klijenta dostupnom mjestu u svakom poslovnom prostoru u kome obavlja poslove sa klijentima.

(6) Svi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa statutom.

(7) Komisija daje saglasnost na statut, pravila poslovanja, akt o naknadama i druge opšte akte kojima se reguliše rad i poslovanje brokersko-dilerskog društva, kao i na sve izmjene i dopune tih akata.

(8) Komisija daje saglasnost na pravila poslovanja, akt o naknadama i druge opšte akte kojima se reguliše rad i poslovanje organizacionog dijela banke koji obavlja poslove berzanskog posrednika, kao i na sve izmjene i dopune tih akata.

Član 108

Berzanski posrednik je dužan da svoje usluge naplaćuje isključivo u skladu sa aktom o naknadama.

3.7. Organi berzanskog posrednika

Član 109

(1) Komisija daje saglasnost na imenovanje direktora brokersko-dilerskog društva, odnosno rukovodioca posebnog organizacionog dijela banke koja ima dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

(2) Komisija daje saglasnost na imenovanje članova upravnog i organa koji vrši nadzor brokersko-dilerskog društva.

Član 110

Direktor i članovi upravnog i organa koji vrši nadzor brokersko-dilerskog društva, odnosno rukovodilac posebnog organizacionog dijela banke koja ima dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti moraju imati visoku stručnu spremu i tri godine radnog

iskustva u visokoj stručnoj spremi i ispunjavati druge uslove koje propiše Komisije.

3.8. Brokerski i dilerski poslovi

Član 111

(1) Berzanski posrednik dužan je da upozna klijenta sa svim okolnostima koje mogu biti od uticaja na donošenje odluke o kupovini, odnosno prodaji ili u pogledu drugih poslova sa hartijama od vrijednosti, a naročito da mu pruži tačne informacije o ponudi, potražnji, prometu i kretanju cijena hartija od vrijednosti.

(2) Berzanski posrednik je dužan da u svom poslovanju poštuje načelo ravnopravnosti klijenata.

Član 112

(1) Berzanski posrednik je dužan da sa klijentom zaključi pismeni ugovor, kojim se regulišu njihova međusobna prava i obaveze u obavljanju djelatnosti berzanskog posrednika (u daljem tekstu: ugovor).

(2) Berzanski posrednik je dužan da klijenta upozna sa pravilima poslovanja berzanskog posrednika i da mu ih da na uvid.

(3) Berzanski posrednik je dužan da klijente obavijesti o promjeni pravila poslovanja prije njihovog stupanja na snagu.

(4) Obavezne elemente ugovora iz stava 1. ovog člana propisuje Komisije.

Član 113

Po zaključenju ugovora iz člana 112. stav 1. ovog zakona, berzanski posrednik je dužan da otvori račun klijenta kod berzanskog posrednika u skladu sa odredbama ovog zakona i opštim aktom Registra.

Član 114

Berzanski posrednik zatvara račun klijenta na zahtjev klijenta ili ako na računu klijenta nema hartija od vrijednosti duže od 12 mjeseci.

Član 115

(1) Prije otvaranja računa klijenta kod berzanskog posrednika u Registru, kao i prilikom primanja naloga od klijenta, berzanski posrednik je dužan da provjeri identitet klijenta.

(2) Ako se prilikom provjere identiteta klijenta utvrdi razlika u odnosu na podatke koji se nalaze Registru, berzanski posrednik postupa u skladu sa opštim aktima Registra.

Član 116

(1) Nalog je jednostrana izjava volje klijenta, upućena berzanskom posredniku u pisanom obliku ili u obliku elektronskog zapisa, da u svoje ime a za račun klijenta obavi određeni posao sa hartijama od vrijednosti.

(2) Sadržaj i vrste naloga, način prijema i postupanje sa nalozima klijenta propisuje Komisija.

Član 117

(1) Berzanski posrednik prima naloge klijenata:

a) u sopstvenoj poslovnoj jedinici,

b) u poslovnoj jedinici pravnog lica koje, u ime i za račun tog berzanskog posrednika, prima naloge.

(2) Način dostavljanja potvrde o prijemu naloga i njene elemente propisuje Komisija.

Član 118

Nalog se smatra prihvaćenim upisom u knjigu naloga i kada su ispunjeni uslovi iz pravila poslovanja berzanskog posrednika i ugovora iz člana 112. stav 1. ovog zakona.

Član 119

Berzanski posrednik može da odbije nalog:

a) za kupovinu, ako utvrdi da na novčanom računu klijenta nema dovoljno sredstava za izmirenje njegovih obaveza koje bi nastale na osnovu izvršenja naloga za kupovinu hartija od vrijednosti,

b) za prodaju, ako utvrdi da na računu hartija od vrijednosti klijenta nema dovoljno hartija od vrijednosti koje su predmet naloga,

v) ako posumnja da se transakcijom vrši manipulacija na tržištu hartija od vrijednosti,

g) ako procijeni da se transakcija vrši u cilju pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i d) u drugim slučajevima koje propiše Komisija.

Član 120

(1) Berzanski posrednik dužan je da vodi knjigu naloga u elektronskom obliku. Pod knjigom naloga u smislu ovog zakona podrazumijeva se zbir svih pojedinačnih naloga.

(2) U knjigu naloga obavezno se upisuje svaki nalog. Nalozi za kupovinu i prodaju upisuju se u knjigu naloga hronološkim redoslijedom prijema naloga i označavaju odgovarajućim rednim brojem.

(3) Ako je nalog djelimično izvršen, preostali dio naloga zadržava redoslijed u knjizi naloga.

(4) Berzanski posrednik je dužan da klijentu na njegov zahtjev bez odlaganja uruči ovjeren izvod iz knjige naloga.

(5) Podaci u knjizi naloga i nalogu moraju u svakom trenutku biti istovjetni.

(6) U knjigu naloga upisuje se svako odbijanje, izmjena ili opoziv naloga te podaci o izvršenju naloga. Nalog u kojem je smanjen broj hartija od vrijednosti zadržava isti broj naloga i redoslijed izvršenja. Nalog u kojem je izvršeno povećanje broj hartija od vrijednosti ili promjena cijene predstavlja novi nalog.

(7) Knjiga naloga se mora voditi na način koji onemogućava naknadne izmjene unesenih podataka.

(8) Sadržaj knjige naloga i način njenog vođenja i čuvanja propisuje Komisija.

(9) Knjiga naloga se mora čuvati najmanje pet godina nakon isteka poslovne godine na koju se odnosi.

Član 121

(1) Berzanski posrednik je dužan da izvrši naloge tačno prema zahtjevima klijenata, a po redoslijedu iz knjige naloga.

(2) Kada su ispunjeni svi propisani uslovi, berzanski posrednik je dužan nalog za kupovinu ili prodaju hartija od vrijednosti unijeti u berzanski sistem trgovanja bez odlaganja, osim ako u nalogu vrijeme unosa nije drugačije određeno.

(3) Bliže uslove izvršenje naloga propisuje Komisija.

Član 122

Berzanski posrednik ne može izvršiti naloge za svoj račun, za račun člana uprave berzanskog posrednika ili za račun lica zaposlenog kod berzanskog posrednika, ako zbog toga ne bi mogao istovremeno izvršiti naloge klijenata ili ako bi zbog toga nalozi klijenata bili izvršeni pod manje povoljnim uslovima.

Član 123

Berzanski posrednik je dužan da klijentu dostavi pismeno (materijalno ili elektronski) obavještenje sa obračunom posla za svaki izvršeni posao sa hartijama od vrijednosti, najkasnije narednog dana od dana izvršenja.

Član 124

(1) Berzanski posrednik je dužan da kod banke otvori poseban račun za novčana sredstva klijenata.

(2) Sredstva sa računa klijenta iz stava 1. ovog člana za kupovinu hartija od vrijednosti mogu se koristiti isključivo u skladu sa nalozima klijenta.

(3) Sredstva sa računa klijenta ostvarena prodajom hartija od vrijednosti berzanski posrednik je dužan doznačiti isključivo u korist računa klijenta.

(4) Berzanskom posredniku nije dozvoljeno da sredstva sa računa klijenta koristi u svrhu asignacije, cesije ili kompenzacije, osim kompenzacije sa samim klijentom za kupovinu novih hartija od vrijednosti, uz uslov da račun klijenta nije blokiran.

(5) Sredstva na računima klijenta nisu vlasništvo berzanskog posrednika, ne ulaze u njegovu imovinu ni u likvidacionu ili stečajnu

masu, niti se mogu koristiti za izmirenje potraživanja povjerilaca berzanskog posrednika.

Član 125

Berzanski posrednik je dužan da preduzme sve potrebne radnje radi izvršenja novčanih obaveza iz poslova sa hartijama od vrijednosti i prenosa hartija od vrijednosti u skladu sa zakonom i propisima Komisije i Registra.

Član 126

(1) Berzanski posrednik može davati i uzimati u zajam hartije od vrijednosti uz pismenu saglasnost vlasnika tih hartija.

(2) Poslovi pozajmljivanja hartija od vrijednosti mogu se zaključivati samo za potrebe poravnanja poslova zaključenih na berzi i na drugom uređenom javnom tržištu.

(3) Bliže uslove za davanje na zajam i prodaju pozajmljenih hartija od vrijednosti i izvještavanje Komisije o tim poslovima propisuje Komisija.

3.9. Poslovi upravljanja portfeljom hartija od vrijednosti

Član 127

(1) Ugovorom o upravljanju portfeljom hartija od vrijednosti, berzanski posrednik se obavezuje da će, u svoje ime a za račun klijenta, novčana sredstva klijenta ulagati u hartije od vrijednosti pod najpovoljnijim uslovima, odnosno da će primiti na upravljanje hartije od vrijednosti klijenta, a klijent se obavezuje da će za to platiti proviziju.

(2) Ugovorom o upravljanju portfeljom hartija od vrijednosti utvrđuju se naročito:

a) iznos novčanih sredstava, odnosno vrsta i broj hartija od vrijednosti koje su predmet upravljanja,

b) politika ulaganja u hartije od vrijednosti,

v) uslovi pod kojima klijent hartije od vrijednosti povjerava na upravljanje berzanskom posredniku,

g) visina provizije i osnovica za obračun i naplatu provizije,

d) druga međusobna prava i obaveze.

(3) Pod politikom ulaganja iz stava 2. tačka b) ovog člana podrazumijeva se naročito vrsta hartija od vrijednosti koje će se kupiti iz sredstava klijenta, karakteristike emitenata hartija od vrijednosti, najveći dozvoljeni iznos ulaganja u hartije od vrijednosti jednog emitenta i sa njim povezanih lica, kao i druge okolnosti značajne za određivanje stepena rizika ulaganja.

(4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na trgovanje sa hartijama od vrijednosti u svoje ime i za račun klijenta shodno se primjenjuju i na upravljanje portfeljom hartija od vrijednosti.

(5) Komisija može propisati bliže uslove obavljanja poslova upravljanja portfeljom hartija od vrijednosti.

(6) Berzanski posrednik koji obavlja poslove upravljanja portfeljom hartija od vrijednosti dužan je kod Registra držati hartije od vrijednosti na računu klijenta, odnosno odvojeno od svoje imovine.

(7) Na berzanskog posrednika koji obavlja poslove upravljanja portfeljom hartija od vrijednosti, kojima se trguje na tržištu izvan Republike Srpske, shodno se primjenjuje stav 6. ovog člana.

3.10. Kastodi poslovi

Član 128

(1) Kastodi poslovi u smislu ovoga zakona su:

a) otvaranje i vođenje računa hartija od vrijednosti u Registru u ime i za račun vlasnika - svojih klijenata (kastodi račun na ime),

b) otvaranje i vođenje računa hartija od vrijednosti u Registru u ime kastodi banke, a za račun vlasnika, odnosno nominovanih vlasnika - svojih klijenata (zbirni kastodi račun),

v) izvršavanje naloga za prenos prava iz hartija od vrijednosti i naloga za upis prava trećih lica na hartijama od vrijednosti i staranje o prenosu prava iz tih hartija,

g) naplata potraživanja od emitenata po osnovu dospjelih hartija od vrijednosti, kamata i dividendi za račun vlasnika tih hartija, i staranje o ostvarivanju drugih prava koja pripadaju vlasnicima hartija od vrijednosti koji su njeni klijenti,

d) pružanje usluge pozajmljivanja hartija od vrijednosti,

đ) obavještavanje akcionara o godišnjim skupštinama akcionarskih društava i zastupanje na tim skupštinama,

e) obavještavanje o pravima vezanim za hartije od vrijednosti te izvršenje naloga klijenta u vezi sa ostvarivanjem tih prava,

ž) obavještavanje o zakonskim promjenama koje posredno ili neposredno utiču na obavještavanje klijenta o stanju hartija od vrijednosti na kastodi računu,

z) staranje o izvršavanju poreskih obaveza vlasnika hartija od vrijednosti,

i) ostale usluge vezane uz hartije od vrijednosti, ostvarivanje prava i ispunjenje obaveza iz hartija od vrijednosti, dogovorene između klijenta i banke koja obavlja kastodi poslove, a koje nisu u suprotnosti sa zakonom.

(2) Poslove iz stava 1. ovog člana može obavljati banka koja ima dozvolu Komisije (u daljem tekstu: kastodi banka).

(3) Poslove iz stava 1. ovog člana može obavljati i brokersko-dilersko društvo koje za te poslove dobije dozvolu Komisije.

(4) Dozvolu za obavljanje kastodi poslova na teritoriji Republike Srpske može dobiti banka sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu pod uslovom da ispunjava uslove za osnivanje i poslovanje propisane ovim zakonom i aktima Komisije.

(5) Banka iz stava 4. ovog člana dužna je da registruje svoju poslovnu jedinicu na teritoriji Republike Srpske.

Član 129

(1) Kastodi banka se ugovorom obavezuje da će za račun klijenta obavljati jedan ili više kastodi poslova prema odredbama ovoga zakona.

(2) Kastodi banka je dužna da kastodi poslove obavlja u posebnom organizacionom dijelu.

(3) Bliže uslove za obavljanje kastodi poslova propisuje Komisija.

Član 130

(1) Kastodi banka je dužna da kod Registra otvori račune hartija od vrijednosti na kojima se vode hartije od vrijednosti klijenta. Kastodi račun može biti na ime i zbirni kastodi račun.

(2) Hartijama od vrijednosti na računu kastodi banka može raspolagati samo po nalogu klijenta.

(3) Hartije od vrijednosti na računu kastodi banke vlasništvo su klijenta, ne ulaze u imovinu kastodi banke, likvidacionu ili stečajnu masu, niti se mogu upotrijebiti za izvršenje u pogledu potraživanja prema kastodi banci.

(4) Kastodi banka je dužna da sa sredstvima klijenta postupa u skladu sa odredbama ovog zakona.

(5) Kastodi banka odgovara za svu štetu koju njen klijent pretrpi zbog nedostataka u ispunjenju ugovora o obavljanju kastodi poslova, uključujući i izgubljenu dobit.

(6) Ugovorom o obavljanju kastodi poslova odgovornost kastodi banke se ne može ograničiti niti isključiti.

Član 131

(1) Kastodi banka je dužna da za svakog klijenta vodi posebnu evidenciju o hartijama od vrijednosti koje su mu povjerene na čuvanje i o nalozima klijenata.

(2) Knjiga naloga po kastodi računima vodi se na način kao i knjiga naloga iz člana 120. ovog zakona.

(3) Kastodi banka je dužna da Komisiji omogući uvid u knjigu naloga i ostalu dokumentaciju.

(4) Kastodi banka je dužna da bez odlaganja obavijesti klijenta o svakom poslu zaključenom prema njegovom nalogu i ako to klijent posebno ne zahtijeva.

Član 132

Odredbe ovog zakona koje se odnose na poslovanje, nadzor i oduzimanje dozvole berzanskom posredniku shodno se primjenjuju i na kastodi banku, ako pojedinim odredbama ovog zakona nije drugačije propisano.

Član 133

Na zahtjev Komisije, kastodi banka je dužna da dostavi podatke o klijentima i broju hartija od vrijednosti koje imaju na kastodi računu.

3.11. Dostavljanje podataka u vezi sa poslovanjem berzanskog posrednika

Član 134

Berzanski posrednik je dužan da objavljuje i Komisiji dostavlja godišnje finansijske i druge izvještaje o svom poslovanju sa sadržajem, na način i u rokovima koje propiše Komisija.

Član 134a

Berzanski posrednik dužan je da svoje klijente, s obzirom na njihovo znanje, iskustvo, finansijsku situaciju i investicione ciljeve, razvrstava na male i profesionalne investitore.

Član 134b

Profesionalnim investitorima u smislu ovog zakona smatraju se:

a) pravna lica, koja posjeduju odobrenje za rad izdato od nadležnog organa, odnosno koja su subjekt nadzora na finansijskom tržištu, a to su:

1) banke,

2) osiguravajuća društva,

3) brokersko-dilerska društva,

4) investicioni fondovi i društva za upravljanje investicionim fondovima,

5) penzijski fondovi i društva za upravljanje penzijskim fondovima,

b) lica koja trguju robom i derivatima na robu na produktnoj berzi,

7) ostali investitori čija je glavna djelatnost ulaganje u hartije od vrijednosti, uključujući institucije koje obavljaju djelatnost osiguranja imovine ili drugih finansijskih transakcija;

b) finansijske organizacije osnovane posebnim zakonom radi upravljanja imovinom koja je direktno ili indirektno u vlasništvu Republike Srpske i

v) nacionalne i regionalne vlade, javna tijela za upravljanje javnim dugom, centralne banke, međunarodne i nadnacionalne institucije kao što su: Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije.

Član 134v

(1) Berzanski posrednik dužan je, prije pružanja usluga, obavijestiti lice iz člana 134b. ovog zakona da se na osnovu podataka dostupnih o njemu, takvo lice smatra profesionalnim investitorom.

(2) Berzanski posrednik dužan je da profesionalnom investitoru, na njegov zahtjev, omogući tretman sa višim nivoom zaštite, kakav pruža malim investitorima.

(3) Berzanski posrednik dužan je da profesionalnog investitora obavijesti o mogućnosti izmjene dogovorenih uslova kako bi, na njegov zahtjev, postigao viši nivo zaštite.

(4) Profesionalni investitor dužan je da zatraži viši nivo zaštite ako smatra da ne može pravilno da procijeni ili da upravlja rizicima svojstvenim za određenu investiciju.

(5) U slučaju da profesionalni investitor zaključi sa berzanskim posrednikom ugovor na osnovu kojeg neće biti tretiran kao profesionalni investitor, u smislu pravila poslovanja, berzanski posrednik je dužan da mu pruži viši nivo zaštite.

(6) Ugovor iz stava 5. ovog člana sačinjava se u pisanom obliku sa naznakom da li se odnosi na jednu ili više usluga ili transakcija ili na jednu ili više vrsta proizvoda ili transakcija.

Član 134g

(1) Osim klijenata iz člana 134b. ovog zakona, berzanski posrednik može da kao profesionalne investitore tretira i druge klijente, ako su zadovoljeni kriterijumi i postupci propisani ovim članom.

(2) Berzanski posrednik može da tretira klijente iz stava 1. ovog člana kao profesionalne investitore, isključivo na osnovu njihovog zahtjeva i ako procijeni da klijent, zavisno od vrste transakcije ili usluge, posjeduje dovoljno znanja, iskustva i stručnosti za

samostalno donošenje odluka o investiranju i pravilnoj procjeni rizika u vezi sa investiranjem.

(3) Procjenom iz stava 2. ovog člana treba da budu zadovoljena najmanje dva od sljedećih uslova:

a) da je klijent, na za njega mjerodavnom tržištu hartija od vrijednosti, izvršio prosječno deset transakcija, unutar svakog tromjesečja, u posljednjoj godini,

b) da veličina klijentovog portfelja prelazi milion konvertibilnih maraka i

v) da klijent radi ili je radio u finansijskom sektoru najmanje godinu dana na poslovima koji zahtijevaju znanje o planiranim transakcijama ili uslugama.

(4) Mjerodavno tržište iz stava 3. tačka a) ovog člana je tržište na kojem se trguje hartijama od vrijednosti za koje klijent želi dobiti status profesionalnog investitora.

(5) Portfelj iz stava 3. tačka b) ovog člana podrazumijeva hartije od vrijednosti i novčana sredstava.

Član 134d

(1) Klijenti iz člana 134g. ovog zakona mogu da se odreknu višeg nivoa zaštite koji proizlazi iz pravila poslovanja samo ako se poštuju sljedeći postupci:

a) klijent pisano zatraži tretman profesionalnog investitora, generalno ili u odnosu na neku posebnu uslugu, transakciju, vrstu transakcije ili proizvod,

b) berzanski posrednik pismeno upozori klijenta koji nivo zaštite i prava koja pruža sistem zaštite investitora može izgubiti i

v) klijent pisano potvrdi, u posebnom dokumentu odvojenom od ugovora, da je svjestan posljedica gubitka nivoa zaštite.

(2) Berzanski posrednik dužan je da preduzme odgovarajuće aktivnosti kako bi utvrdio da li klijent ispunjava uslove iz člana 134g. ovog zakona, te nakon toga da odluči o prihvatanju zahtjeva za odricanje od višeg nivoa zaštite koji proizlazi iz pravila poslovanja.

Član 134đ

Ostali klijenti berzanskog posrednika, osim onih iz člana 134b. ovog zakona, smatraju se malim investitorima u smislu ovog zakona.

Član 134e

(1) Berzanski posrednik dužan je da, prije nego što mu prvi put pruži uslugu, zaključi ugovor sa malim investitorom, u pisanom obliku, a njime se uređuju njihova međusobna prava i obaveze.

(2) Prava i obaveze iz ugovora iz stava 1. ovog člana mogu biti dio i drugih pravnih akata berzanskog posrednika.

Član 134ž

(1) Berzanski posrednik dužan je da donese i primjenjuje interne akte u kojima su propisane mjere i postupci za kategorizaciju klijenata u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona.

(2) Profesionalni investitori dužni su da berzanske posrednike čije usluge koriste blagovremeno obavještavaju o svim činjenicama koje bi mogle da utiču na promjenu u kategorizaciji klijenta kod berzanskog posrednika.

(3) U slučaju da berzanski posrednik utvrdi da neki klijent više ne pripada početno utvrđenoj kategoriji profesionalnog investitora, dužan je da preduzme mjere u cilju odgovarajućeg razvrstavanja klijenta.

Član 134z

(1) Pri pružanju usluga investicionog savjetovanja ili upravljanja portfeljom, berzanski posrednik dužan je da prikupi podatke o znanju i iskustvu klijenta ili potencijalnog klijenta na području investicija o određenim vrstama proizvoda ili usluga, njegovu finansijsku situaciju i njegove investicione ciljeve, koji su dovoljni da bi berzanski posrednik mogao klijentu ili potencijalnom klijentu preporučiti za njega odgovarajuće investicione usluge i hartije od vrijednosti.

(2) Ako berzanski posrednik ne prikupi podatke iz stava 1. ovog člana, upozoriće klijenta o nemogućnosti pružanja usluga investicionog savjetovanja ili upravljanja portfeljom.

(3) Upozorenje iz stava 2. ovog člana berzanski posrednik daje u standardizovanom obliku koji propisuje Komisija.

Član 134i

(1) Prilikom obavljanja poslova, osim poslova iz člana 134z. ovog zakona, berzanski posrednik dužan je da od klijenta ili potencijalnog klijenta traži podatke o njegovom znanju i iskustvu na području investicija o određenim vrstama ponuđenih ili zatraženih proizvoda ili usluga, da bi mogao procijeniti da li su određena usluga ili proizvod odgovarajući za klijenta.

(2) Ukoliko berzanski posrednik, na osnovu podataka koje je dobio u skladu sa stavom 1. ovog člana, procijeni da neki proizvod ili usluga nisu odgovarajući za klijenta ili potencijalnog klijenta, dužan je da ga na to upozori.

(3) Upozorenje iz stava 2. ovog člana berzanski posrednik daje u standardizovanom obliku koji propisuje Komisija.

(4) Ukoliko klijent berzanskom posredniku ne želi dati podatke iz stava 1. ovog člana ili ukoliko nije dao dovoljno podataka o svom znanju i iskustvu, berzanski posrednik dužan je da ga upozori da nije u mogućnosti da utvrdi da li su određene usluge ili proizvodi za njega odgovarajući.

(5) Upozorenje iz stava 4. ovog člana berzanski posrednik daje u standardizovanom obliku koji propisuje Komisija.

Član 134j

Berzanski posrednik smatra da su podaci dobijeni od klijenta u skladu sa čl. 134z. i 134i. vjerodostojni, osim ako mu je poznato ili bi mu na osnovu svih okolnosti trebalo da bude poznato da su podaci zastarjeli, netačni ili nepotpuni.

Član 134k

Komisija donosi akt kojim propisuje pravila poslovanja berzanskog posrednika u vezi sa pružanjem usluga za pojedine kategorije klijenata, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

4. Strukovno udruženje

Član 135

(1) Ovlašćeni učesnici na tržištu hartija od vrijednosti mogu formirati profesionalnu organizaciju ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, odnosno strukovno udruženje za ostvarivanje, unapređenje i zaštitu zajedničkog interesa i razvoj tržišta (u daljem tekstu: strukovno udruženje).

(2) Strukovno udruženje iz stava 1. ovog člana mogu osnovati pravna lica ovlašćena za poslove sa hartijama od vrijednosti, zaključivanjem ugovora o osnivanju i usvajanjem odgovarajućih opštih akata.

(3) Prethodnu saglasnost na ugovor o osnivanju strukovnog udruženja, statut i druge opšte akte daje Komisija.

Član 136

Strukovno udruženje može da:

a) donosi pravila za obavljanje poslova ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, koja za cilj imaju unapređenje profesionalne djelatnosti, ujednačavanje prakse i razvoj tržišta hartija od vrijednosti,

b) donosi pravila poslovanja, uzanse i standarde koji su obavezni u primjeni za sve ovlašćene učesnike na tržištu hartija od vrijednosti,

v) donosi etički kodeks koji je obavezan u primjeni za sve ovlašćene učesnike na tržištu hartija od vrijednosti,

g) sarađuje sa nadležnim regulatornim i kontrolnim organima zaduženim za poslovanje sa hartijama od vrijednosti u cilju unapređenja regulative i njene implementacije, s tim da može davati i inicijative za izmjene pravila i propisa, odnosno donošenje novih zakonskih i podzakonskih akata,

d) od članova prikuplja i priprema informacije, analize, projekte i druge materijale koji se odnose na sprovođenje propisa, standarda, uzansi, kodeksa, odnosno ponašanja učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, a u cilju jačanja struke, zaštite interesa investitora i samih ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, razvoja tržišta hartija od vrijednosti, obezbjeđenja javnosti rada, sprečavanja manipulacija cijenama hartija od vrijednosti i drugih manipulacija na tržištu hartija od vrijednosti,

đ) vrši nadzor nad primjenom propisa i sopstvenih akata, izriče mjere prema ovlašćenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti i preduzima mjere zaštite interesa korisnika usluga ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i njihovog obeštećenja u slučaju gubitaka prouzrokovanim greškama, propustima i nezakonitim radnjama članova strukovnog udruženja.

Član 137

Strukovno udruženje, pored ugovora o osnivanju i statuta, koji se utvrđuju u momentu osnivanja, donosi i pravila, uzanse, standarde i druge opšte akte u cilju izvršavanja svojih djelatnosti određenih ugovorom o osnivanju i statutom, a koja su obavezna u primjeni za sve članove udruženja.

Član 138

Opštim aktima strukovnog udruženja iz člana 137. ovog zakona moraju se izričito zabraniti, odnosno onemogućiti:

a) diskriminacija klijenata koji koriste usluge člana strukovnog udruženja,

b) diskriminacija članova strukovnog udruženja,

v) neosnovano ograničavanje u pogledu pristupanja u članstvo, odnosno istupanja iz članstva strukovnog udruženja,

g) sprečavanje razvoja konkurencije između ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, kao i neosnovano ograničenje u pogledu prihoda i provizije koje članovi strukovnog udruženja ostvaruju obavljanjem svojih profesionalnih djelatnosti,

d) sačinjavanje netačnih, nepotpunih ili nejasnih informacija članovima strukovnog udruženja.

Član 139

Strukovno udruženje se finansira iz članarine, doprinosa i poklona članova i trećih lica, kao i naknada od usluga koje pruža članovima i trećim licima, a dobit koju ostvari po tom osnovu isključivo koristi za dalji razvoj strukovnog udruženja.

Član 140

Na poslovanje strukovnog udruženja, ako ovim zakonom nije drugačije regulisano, primjenjuju se propisi koji regulišu profesionalno udruživanje privrednih društava.

V - BERZA I DRUGO UREĐENO JAVNO TRŽIŠTE

Član 141

(1) Hartijama od vrijednosti u smislu ovog zakona organizovano se trguje na berzi i drugom uređenom javnom tržištu, koje se osniva radi stvaranja uslova za povezivanje ponude i potražnje hartija od vrijednosti.

(2) Poslove povezivanja ponude i potražnje hartija od vrijednosti mogu obavljati samo berza i drugo uređeno javno tržište.

Član 142

Bliže uslove pod kojima se hartijama od vrijednosti trguje na berzi i drugom uređenom javnom tržištu propisuje Komisija.

Član 143

(1) Berza i drugo uređeno javno tržište mogu obavljati poslove iz ovog zakona na osnovu dozvole Komisije.

(2) Dozvolu iz stava 1. ovoga člana Komisija izdaje ako su ispunjeni uslovi iz ovog zakona i propisa Komisije.

1. Berza hartija od vrijednosti

1.1. Opšte odredbe

Član 144

(1) Berza hartija od vrijednosti se osniva i posluje kao akcionarsko društvo.

(2) Na osnivanje i poslovanje berze, izbor, nadležnost i rad organa berze i donošenje opštih akata primjenjuju se odredbe zakona kojima se reguliše osnivanje i poslovanje akcionarskih društava, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 145

(1) Berza obavlja sljedeće poslove:

a) organizuje povezivanje ponude i potražnje u prometu hartijama od vrijednosti,

b) daje informacije o ponudi, potražnji, tržišnoj cijeni, kao i o ostalim podacima o hartijama od vrijednosti,

v) utvrđuje i objavljuje kursne liste hartija od vrijednosti,

g) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Komisije.

(2) Pored poslova iz stava 1. ovog člana, berza može obavljati i sljedeće poslove:

a) izrade, razvoja, održavanja i raspolaganja kompjuterskim softverom u vezi sa trgovanjem sa hartijama od vrijednosti,

b) organizovanja i sprovođenja edukacije učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u vezi sa poslovima koje obavlja i

v) obračuna novčanih potraživanja i obaveza za članove berze u vezi sa trgovinom koja je rezultat povezivanja sa drugim berzama sa sjedištem izvan Republike Srpske.

Član 146

(1) Berza obezbjeđuje da:

a) svi učesnici u trgovini na berzi mogu istovremeno, ravnopravno i pod jednakim uslovima davati i prihvatati naloge za kupovinu i prodaju hartija od vrijednosti,

b) svi učesnici u trgovini na berzi imaju u istom trenutku jednak pristup informacijama o hartijama od vrijednosti kojima se trguje i da svi mogu prodavati, odnosno kupovati hartije od vrijednosti pod jednakim uslovima.

(2) Pod učesnicima iz stava 1. ovog člana smatraju se berzanski posrednici koji su članovi berze.

Član 147

(1) Berza može biti opšta i specijalizovana.

(2) Na opštoj berzi trguje se svim vrstama hartija od vrijednosti.

(3) Na specijalizovanoj berzi trguje se samo određenim vrstama hartija od vrijednosti.

(4) U firmi berze iz stava 3. ovoga člana obavezno se navodi vrsta i oblik hartija od vrijednosti za koje je berza specijalizovana.

1.2. Osnivanje berze

Član 148

Berzu mogu osnovati domaća i strana, fizička i pravna lica.

Član 149

(1) Berza se može osnovati ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) obezbijeđen minimalni iznos osnovnog kapitala propisan ovim zakonom, kao i odgovarajući poslovni prostor,

b) obezbijeđena kadrovska, tehnička i organizaciona osposobljenost za obavljanje berzanske trgovine, odnosno drugih poslova koje berza obavlja.

(2) Odgovarajući poslovni prostor u smislu stava 1. ovog člana obezbjeđuje se prenosom prava svojine na poslovnom prostoru ili ustupanjem prava korišćenja poslovnog prostora ugovorom o zakupu.

(3) Pod kadrovskom osposobljenošću berze u smislu stava 1. ovog člana podrazumijeva se da je na berzi zaposleno najmanje jedno lice koje posjeduje ovlašćenje za obavljanje poslova brokera.

(4) Pod tehničkom osposobljenošću berze u smislu stava 1. ovog člana podrazumijeva se da berza posjeduje razvijeni informacioni sistem za berzansku trgovinu i sistem za javno objavljivanje podataka.

(5) Pod organizacionom osposobljenošću berze u smislu stava 1. ovog člana podrazumijeva se postojanje organizacionih dijelova za efikasno i jedinstveno obavljanje poslova na berzi.

Član 150

(1) Na zahtjev osnivača, Komisija daje dozvolu za osnivanje i rad berze kada utvrdi da su ispunjeni uslovi za rad berze u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Na postupak davanja dozvole iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 73. - 78. ovog zakona.

(3) Komisija daje saglasnost na statusne promjene berze.

Član 151

(1) Berza stiče svojstvo pravnog lica upisom u sudski registar.

(2) Pravno lice koje nije osnovano kao berza u skladu sa ovim zakonom ne može se upisati u sudski registar kao berza i ne može u pravnom prometu koristiti naziv berza, niti ga može koristiti kao sastavni dio naziva firme.

1.3. Osnovni kapital i akcionari berze

Član 152

(1) Osnovni kapital berze iznosi najmanje 1.000.000 KM i podijeljen je na redovne akcije koje glase na ime.

(2) Neto kapital berze ne može biti manji od iznosa utvrđenog u stavu 1. ovog člana.

(3) *(brisano)*

Član 153

(1) Podatke o akcionarima berza dostavlja Komisiji i javno objavljuje.

(2) Akcijama berze trguje se na berzi na posebno organizovanim aukcijama u skladu sa pravilima berze.

Član 154

(1) Fizičko ili pravno lice koje namjerava da samostalno ili zajedno sa povezanim licima stekne, poveća ili smanji udio u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u berzi, koji je jednak ili veći od 10%, 20%, 33%, 50% i 66% dužno je da pribavi saglasnost Komisije.

(2) Saglasnost iz stava 1. ovog člana Komisija izdaje samo ako procijeni da se predloženim promjenama obezbjeđuje odgovorno i profesionalno poslovanje berze i ako ocijeni da to neće uticati na obavljanje funkcije nadzora Komisije.

(3) Akcije berze za koje Komisija nije dala saglasnost iz stava 1. ovog člana za sticanje ili povećanje udjela ne daju pravo glasa i moraju se otuđiti u roku od šest mjeseci od dana sticanja, odnosno povećanja udjela.

(4) Komisija donosi akt kojim propisuje uslove za izdavanje saglasnosti za sticanje, povećanje ili smanjenje udjela u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u berzi, kao i uslove za određivanje kriterijuma podobnosti lica koja namjeravaju da stiču udio u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u berzi, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

1.4. Opšti akti berze

Član 155

(1) Opšti akti berze su statut, pravila berze, akt o naknadama i drugi opšti akti kojima se uređuje poslovanje berze.

(2) Komisija daje saglasnost na akte iz stava 1. ovog člana, kao i na izmjene i dopune tih akata.

Član 156

Berza opštim aktima utvrđuje iznose i način plaćanja po osnovu:

a) pristupne članarine za članove berze,

b) godišnje članarine za članove berze,

v) naknade za usluge koje berza pruža članovima i trećim licima,

g) doprinose članova berze u fond sigurnosti,

d) kazni za povrede akata berze.

1.5. Organi berze

Član 157

(1) Organi berze su skupština, upravni odbor, organ koji vrši nadzor i direktor.

(2) Upravni odbor se sastoji od najmanje pet članova, a organ koji vrši nadzor od najmanje tri člana.

(3) Za članove upravnog i organa koji vrši nadzor mogu biti izabrana lica koja imaju visoku stručnu spremu ekonomske ili pravne struke i najmanje pet godina radnog staža u struci.

(4) Izbor članova upravnog i organa koji vrši nadzor vrši se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa.

(5) Mandat članova upravnog i organa koji vrši nadzor traje pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

(6) Komisija daje saglasnost na imenovanje članova upravnog odbora, organa koji vrši nadzor i direktora berze.

(7) Berza može obrazovati i druge organe, u skladu sa statutom berze.

Član 158

(1) Za direktora berze može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, pet godina radnog staža u oblasti tržišta kapitala, odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje ove funkcije.

(2) Izbor direktora vrši se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa.

(3) Mandat direktora traje pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

(4) Berza može da ima jednog ili više izvršnih direktora, a u slučaju da ih ima više - direktor berze je generalni direktor i lice ovlašćeno za zastupanje.

(5) Ako berza ima više od dva izvršna direktora, formira se izvršni odbor, čiji je predsjednik generalni direktor.

(6) Direktor, odnosno generalni direktor vodi poslovanje, zaključuje ugovore i zastupa berzu u skladu sa statutom.

(7) Na uslove koje mora ispunjavati lice da bi obavljalo funkciju izvršnog direktora, kao i na postupak izbora i trajanje mandata izvršnog direktora shodno se primjenjuju st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 159

Članovi upravnog i organa koji vrši nadzor i direktor berze ne mogu:

a) biti u međusobnom srodstvu ili braku,

b) biti lica koja su pravosnažno osuđena za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i za krivično djelo propisano ovim zakonom ili im je izrečena ili traje mjera zabrane obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti,

v) posjedovati, direktno ili indirektno, više od 5% udjela u kapitalu pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova,

g) obavljati djelatnost ili sprovoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora, samostalnosti i nepristrasnosti rada berze.

Član 160

Radi rješavanja sporova između učesnika na berzi, po poslovima zaključenim na berzi, berza obrazuje berzanski sud u skladu sa statutom i pravilima berze.

1.6. Članovi berze

Član 161

(1) Članovi berze mogu biti samo berzanski posrednici koji ispunjavaju uslove za članstvo utvrđene pravilima berze.

(2) Berza prima u članstvo berzanskog posrednika koji podnese zahtjev za članstvo i koji ispunjava sljedeće uslove:

a) da ima dozvolu Komisije za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti,

b) da ispunjava druge uslove koje propiše berza.

(3) Berza donosi odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 2. ovog člana.

(4) Protiv odluke berze podnosilac zahtjeva može podnijeti žalbu Komisiji u roku od 15 dana od dana prijema odluke, odnosno isteka roka iz stava 3. ovog člana.

(5) Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, član berze sa posebnim ovlašćenjima može biti:

a) Registar, u vezi sa poslovima obračuna i poravnanja, u skladu sa propisima Komisije i aktima berze,

b) Centralna Banka Bosne i Hercegovine, Ministarstvo finansija i Trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija Republike Srpske, u vezi sa poslovima emisije hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Član 162

Član berze dužan je da odmah pismeno obavijesti berzu o svakoj nastaloj promjeni njegovih ovlašćenja, prava i odgovornosti, a naročito o promjenama koje se odnose na činjenice na osnovu kojih je dobio dozvolu za članstvo na berzi.

1.7. Nepristrasnost

Član 163

(1) Berza se ne može baviti trgovinom hartijama od vrijednosti za svoj račun, davati savjete o hartijama od vrijednosti ili ulaganju u hartije od vrijednosti, niti davati mišljenje o povoljnosti i nepovoljnosti kupoprodaje hartija od vrijednosti.

(2) Izuzetno od ograničenja iz stava 1. ovog člana, berza može sticati akcije druge berze, produktne berze, registra hartija od vrijednosti, kao i akcionarskog društva za obračun i poravnanje poslova zaključenih na regionalnom tržištu, u skladu sa posebnim pravilima ulaganja, na koja Komisija daje saglasnost.

(3) Berza može sticati hartije od vrijednosti Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave bez saglasnosti Komisije.

(4) Berza je ovlašćena da javno iznosi prednosti uključenja hartija od vrijednosti na berzu i trgovanja tim hartijama.

1.8. Poslovanje berze

Član 164

(1) Hartijama od vrijednosti koje su uvrštene na berzu trguju članovi berze u skladu sa statutom i pravilima berze.

(2) Berza propisuje uslove za najmanje tri različita službena berzanska tržišta na koja se uvrštavaju hartije od vrijednosti koje ispunjavaju uslove propisane pravilima berze.

(3) Pored službenih tržišta, berza je dužna da organizuje trgovanje na slobodnom tržištu, na koje se uvrštavaju hartije od vrijednosti koje ne ispunjavaju uslove za uvrštenje na službeno berzansko tržište.

(4) Komisija može propisati i dopunske uslove za uvrštavanje hartija od vrijednosti.

(5) Pored tržišta iz st. 2. i 3. ovog člana, berza može da organizuje posebno tržište novca i berzanske robe sa posebnim sistemima članstva.

Član 165

(1) Hartije od vrijednosti koje se uvrštavaju na berzu moraju biti neograničeno prenosive i u potpunosti uplaćene.

(2) Emitent može sprovesti javnu ponudu hartija od vrijednosti na berzi u skladu sa uslovima koje propišu Komisija i berza.

Član 166

Zahtjev za uvrštavanje hartija od vrijednosti na službeno berzansko tržište podnosi emitent i mora se odnositi na sve hartije od vrijednosti iste klase tog emitenta.

Član 167

(1) Emitent koji ispunjava sljedeće uslove:

a) emituje akcije javnom ponudom,

b) ima više od 100 akcionara,

v) ima osnovni kapital najmanje 10 miliona KM i

g) ima ukupan godišnji prihod najmanje 10 miliona KM dužan je da podnese zahtjev za uvrštavanje akcija na službeno berzansko tržište u roku od 90 dana od dana ispunjavanja uslova.

(2) Emitent iz stava 1. ovog člana dužan je da objavi prospekt u skladu sa aktima berze i propisima Komisije.

(3) Na emitente iz stava 1. ovoga člana nad kojima je otvoren postupak stečaja ili likvidacije ne primjenjuju se odredbe ovog člana.

Član 168

Obveznice entiteta, Brčko Distrikta i Bosne i Hercegovine mogu biti uvrštene na službeno berzansko tržište bez posebnih uslova i ograničenja.

Član 169

Hartije od vrijednosti emitenta čije je sjedište izvan Republike Srpske mogu biti uvrštene na berzi pod uslovima utvrđenim ovim zakonom,

propisima Komisije, aktima berze, kao i uz ispunjavanje i svih drugih uslova određenih propisima koji važe u sjedištu emitenta.

Član 170

(1) Berza može privremeno obustaviti trgovanje određenim hartijama od vrijednosti kojima se trguje na berzi u sljedećim slučajevima:

a) ako dođe do velikih tržišnih neravnoteža ili drugih izvanrednih okolnosti,

b) ako procijeni da će trgovanje tim hartijama izazvati poremećaj na tržištu te da postoji mogućnost nastanka štete,

v) ako na početku ili u toku berzanskog trgovanja nastupe veća kolebanja kursa, odnosno druge nenormalne okolnosti (npr. veće količine, tržišna neravnoteža itd.),

g) ako emitent čijim akcijama se trguje ne ispunjava obaveze koje ima po osnovu ovog zakona i pravila berze,

d) ako procijeni da je to potrebno radi zaštite investitora i

đ) ako je nad emitentom otvoren postupak stečaja.

(2) Privremeno obustavljanje iz stava 1. ovog člana traje do sticanja uslova za nastavak trgovanja, a najduže šest meseci od dana donošenja rješenja berze o privremenom obustavljanju trgovine, osim u slučaju iz stava 1. tačka đ) ovog člana, kada privremeno obustavljanje trgovanja može da traje do okončanja stečajnog postupka.

(3) Bliže uslove za privremeno obustavljanje trgovanja određenim hartijama od vrijednosti propisuje berza.

Član 171

(1) Berza isključuje sa službenog berzanskog tržišta hartije od vrijednosti određenog emitenta, odnosno hartije od vrijednosti određene klase ili serije istog emitenta:

a) ako emitent prestane da ispunjava uslove za uvrštavanje,

b) ako se ustanovi da je hartija od vrijednosti bila primljena na službeno tržište na osnovu neistinitih ili pogrešnih podataka,

v) ako emitent povuče svoje hartije od vrijednosti ili im istekne rok dospijeća,

g) ako je nad emitentom otvoren postupak stečaja ili likvidacije,

d) ako emitent podnese zahtjev za isključenje, osim emitenata iz člana 167. ovog zakona,

đ) u drugim slučajevima utvrđenim pravilima berze.

(2) Berza može isključiti sa službenog berzanskog tržišta hartije od vrijednosti određenog emitenta, odnosno hartije od vrijednosti određene klase ili serije istog emitenta ako se trgovina hartijama od vrijednosti ne vrši duže od šest mjeseci.

Član 172

Berza isključuje sa slobodnog tržišta hartije od vrijednosti određenog emitenta, odnosno hartije od vrijednosti određene klase ili serije istog emitenta:

a) ako emitent povuče svoje hartije od vrijednosti ili im istekne rok dospijeća,

b) ako je nad emitentom otvoren postupak likvidacije,

v) u drugim sličnim slučajevima utvrđenim pravilima berze.

Član 173

(1) Berza donosi rješenje o privremenom obustavljanju trgovine hartijama od vrijednosti i isključenju hartija od vrijednosti sa berzanskog tržišta koje se primjenjuje danom donošenja.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana berza je dužna da dostavi emitentu i Komisiji sljedećeg radnog dana od dana donošenja, a na dan donošenja rješenja da ga objavi na internet stranici berze.

(3) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se podnijeti žalba Komisiji u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 174

(1) Trgovina finansijskim derivatima vrši se na posebnom tržištu berze.

(2) Finansijski derivati mogu biti predmet trgovine od dana izdavanja do dana dospijeća ugovora.

(3) Komisija propisuje uslove za uvođenje finansijskih derivata u trgovinu na berzi, uslove za obavljanje trgovine tim derivatima i način izmirenja obaveza iz poslova zaključenih u trgovini finansijskim derivatima.

(4) Za trgovinu finansijskim derivatima berza utvrđuje standardizovana prava i obaveze ugovornih strana i dan početka trgovine.

(5) Berza može uvesti u trgovinu samo finansijske derivate koji obezbjeđuju ostvarivanje ekonomskih interesa privrednih subjekata i drugih organizacija i lica i ako to nije u suprotnosti sa javnim interesom.

(6) Berza je dužna da, najmanje 30 dana prije početka trgovine pojedinim finansijskim derivatom, obavijesti Komisiju o namjeri uvođenja tog derivata u trgovinu.

(7) Komisija zabranjuje uvođenje finansijskog derivata u trgovinu, odnosno zabranjuje dalju trgovinu finansijskim derivatom čija je trgovina započeta na berzi, ako je to potrebno radi zaštite investitora.

Član 175

(1) Na trgovinu finansijskim derivatima, zabranu zloupotrebe povjerljivih informacija i izmirivanje obaveza iz poslova zaključenih u trgovini tim instrumentima shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o trgovanju hartijama od vrijednosti i izmirenju obaveza iz poslova zaključenih u trgovanju hartijama od vrijednosti.

(2) Obračun i poravnanje trgovine finansijskim derivatima može da se vrši na berzi.

1.9. Nadzor nad radom berze

Član 176

(1) Nadzor nad radom berze vrši Komisija u skladu sa ovim zakonom i svojim pravilnikom.

(2) U postupku iz stava 1. ovog člana Komisija može da pregleda akte, poslovne knjige i druge dokumente berze.

Član 177

Ako u postupku nadzora utvrdi nezakonitosti ili nepravilnosti, Komisija daje naloge i rokove za njihovo otklanjanje i preduzima mjere iz čl. 266. do 268. ovog zakona.

1.10. Oduzimanje dozvole

Član 178

(1) Komisija oduzima berzi dozvolu za rad ako:

a) svoju djelatnost ne obavlja duže od tri mjeseca,

b) je dozvola za rad pribavljena na osnovu neistinitih podataka,

v) ne obavlja poslove u vezi sa hartijama od vrijednosti u skladu sa ovim zakonom,

g) prestane da ispunjava uslove propisane za dobijanje dozvole za rad,

d) prekrši obavezu zabrane manipulacije,

đ) ne otkloni utvrđene nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u roku koji je određen rješenjem Komisije,

e) *(brisano)*

(2) Kad Komisija oduzme berzi dozvolu za rad, pokrenuće postupak njene likvidacije, u skladu sa zakonom.

Član 178a

(1) Odluku o prestanku obavljanja djelatnosti berze (dobrovoljna likvidacija) donosi skupština akcionara berze kvalifikovanom većinom, pod uslovom da su svi akcionari koji su istovremeno i članovi berze bili jednoglasni.

(2) Prije donošenja odluke skupštine akcionara o dobrovoljnoj likvidaciji berza je dužna da pribavi saglasnost Komisije.

(3) Uz zahtjev za pribavljanje prethodne saglasnosti iz stava 2. ovog člana, berza je dužna da dostavi Komisiji:

a) predloženi plan prestanka obavljanja djelatnosti,

b) rok i faze pripreme berze za okončanje njenih aktivnosti,

v) dokaz da je imovina berze dovoljna da berza ispuni sve svoje obaveze,

g) prijedlog lica za likvidacionog upravnika i

d) druge neophodne informacije i podatke, u skladu sa propisima Komisije.

(4) Berza je dužna da obavijesti Komisiju i javnost o donošenju odluke o prestanku obavljanja djelatnosti, odmah ili najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja odluke, te podnose zahtjev za brisanje iz registra dozvola izdatih za rad berze.

(5) U toku postupka likvidacije berza može preduzimati samo poslove u vezi sa sprovođenjem likvidacionog postupka i unovčavanja likvidacione mase i poslove koji su potrebni za prestanak obavljanja djelatnosti.

1.11. Obavještavanje i javnost rada berze

Član 179

(1) Berza obavještava Komisiju o:

a) ostvarenom prometu,

b) članstvu na berzi,

v) uvrštenju i isključenju hartija od vrijednosti na berzi.

(2) Bliže elemente obavještenja iz stava 1. ovog člana propisuje Komisija.

(3) Berza je dužna da dostavi Komisiji izvještaje o finansijskom poslovanju berze i izvještaj revizora.

(4) Berza je dužna da obavijesti Komisiju o promjenama osnovnog kapitala berze i promjenama akcionara berze.

(5) Berza je dužna da Komisiji bez naknade omogući praćenje trgovanja u berzanskom sistemu trgovanja u stvarnom vremenu.

(6) Komisija može da propiše obavezu dostavljanja i drugih izvještaja, odnosno podataka o trgovanju na berzi i njenom poslovanju.

Član 180

Berza je ovlašćena da informiše javnost o trgovanju hartijama od vrijednosti i podacima koje je obavezna da objavljuje na osnovu ovog zakona, propisa Komisije i svojih opštih akata.

1.12. Obaveza čuvanja poslovne tajne i posebna ograničenja

Član 181

(1) Na članove organa i zaposlene u berzi shodno se primjenjuju odredbe čl. 269. i 270. ovog zakona.

(2) Berza je dužna da najmanje jednom godišnje informiše lica iz stava 1. ovog člana o njihovim obavezama u vezi sa čuvanjem poslovne tajne.

Član 182

Berza je dužna da jednom mjesečno Komisiji podnese izvještaj o sticajima ili otuđenima hartija od vrijednosti od strane članova upravnog i organa koji vrši nadzor, direktora i zaposlenih na berzi.

Član 183

Direktor i zaposleni na berzi ne mogu biti članovi organa upravljanja, ni zaposleni kod berzanskih posrednika ili emitenta čijim se hartijama od vrijednosti trguje na berzi.

1.13. Prestanak rada berze

Član 184

U slučaju pokretanja stečajnog postupka ili prestanka rada berze Komisija je ovlašćena da preduzme mjere za bezbjednost podataka o hartijama od vrijednosti koji se nalaze u berzi.

2. Drugo uređeno javno tržište

Član 185

(1) Berzanski posrednici mogu ugovorom, u skladu sa zakonom, uspostavljati drugo uređeno javno tržište na kojem se promet hartija od vrijednosti, koje nisu uvrštene na berzansko tržište, obavlja po unaprijed utvrđenim pravilima.

(2) Odredbe ovog zakona kojim se reguliše osnivanje i rad berze shodno se primjenjuju i na drugo uređeno javno tržište.

Član 186

(1) Zahtjev za uvrštavanje hartija od vrijednosti u promet na drugom uređenom javnom tržištu može podnijeti emitent i berzanski posrednik.

(2) Komisija propisuje podatke koje je emitent dužan objaviti prilikom uvrštenja hartija od vrijednosti u promet na drugom uređenom javnom tržištu.

Član 187

(1) Drugo uređeno javno tržište dužno je da u dnevnim novinama dostupnim na cijeloj teritoriji Republike Srpske objavljuje podatke o zaključenim poslovima, sa brojem ostvarenih transakcija, brojem i cijenama hartija od vrijednosti.

(2) Drugo uređeno javno tržište dužno je da Komisiji dostavlja izvještaj o zaključenim poslovima.

(3) Sadržaj izvještaja, rokove i način izvještavanja iz stava 2. ovog člana propisuje Komisija.

3. Povlačenje akcija sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta

Član 187a

(1) Ako otvoreno akcionarsko društvo, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, donese odluku o pretvaranju otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno, smatra se da je donijelo i odluku o povlačenju akcija ili drugih vlasničkih hartija od vrijednosti sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta.

(2) Odluku iz stava 1. ovog člana emitent može da donese ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

a) da ima manje od 100 akcionara,

b) da je u periodu od godinu dana koji prethodi godini u kojoj je donesena odluka ukupno ostvareni obim prometa akcija koje su predmet povlačenja sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta iznosio manje od 0,5% od njihovog ukupnog emitovanog broja i

v) da je u najmanje šest mjeseci perioda iz tačke b) ovog stava ostvareni mjesečni obim prometa takvim akcijama na berzi, odnosno drugom uređenom javnom tržištu, iznosio manje od 0,05% od njihovog ukupnog emitovanog broja.

(3) Za pretvaranje otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno i povlačenje hartija od vrijednosti sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta potrebno je odobrenje Komi si je.

(4) Nakon dobijanja odobrenja Komisije, odluka iz stava 1. ovog člana upisuje se u sudski registar i ima pravno dejstvo:

a) ako je odluka donesena većinom koja uključuje glasove 9/10 osnovnog kapitala, danom upisa odluke u sudski registar, izuzev ako je u odluci određeno da stupa na snagu protekom određenog roka od upisa odluke u sudski registar i

b) u svim drugim slučajevima, istekom godinu dana od dana upisa odluke u sudski registar.

(5) Društvo je obavezno da, nakon upisa odluke o povlačenju sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta u sudski registar, o tome obavijesti berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište, sa kojeg će hartije od vrijednosti biti povučene sljedeći radni dan nakon stupanja na snagu odluke.

(6) Komisija donosi akt kojim propisuje način i postupak odobravanja pretvaranja otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno akcionarsko društvo, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

VI - CENTRALNI REGISTAR HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Član 188

(1) Centralni registar hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: Registar) je pravno lice sa javnim ovlašćenjima za poslove iz člana 189. stav 1. ovog zakona, koje vodi bazu podataka u kojoj se upisuju, vode i čuvaju podaci o hartijama od vrijednosti, vlasnicima, pravima i ograničenjima prava na hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom, propisima Komisije i opštim aktima Registra.

(2) Za emitenta čijim akcijama se javno trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti knjigu akcionara vodi Registar.

Član 189

(1) Registar obavlja sljedeće poslove:

a) registraciju i čuvanje podataka o hartijama od vrijednosti i njihovim vlasnicima i svim transakcijama u pogledu prenosa vlasništva ili promjene statusa hartija od vrijednosti,

b) registraciju i čuvanje podataka o sticanju vlasništva i drugih prava iz hartija od vrijednosti,

v) upis i brisanje prava trećih lica na hartijama od vrijednosti, kao i upis i brisanje zabrane prava raspolaganja na osnovu ugovora, sudskih odluka i odluka nadležnih organa,

g) otvaranje i vođenje računa emitenata, vođenje knjige akcionara, otvaranje i vođenje računa vlasnika hartija od vrijednosti, kao i izdavanje izvještaja, izvoda i potvrda o stanju i promjenama na tim računima,

d) otvaranje i vođenje računa berzanskom posredniku i drugim članovima Registra,

đ) obračun, poravnanje i prenos hartija od vrijednosti na osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti zaključenim na berzi i drugom uređenom javnom tržištu,

e) prenos hartija od vrijednosti na osnovu ugovora, sudskih odluka i odluka drugih nadležnih organa,

ž) izrade, razvoja, održavanja i raspolaganja kompjuterskim softverom u vezi sa trgovanjem sa hartijama od vrijednosti i

z) organizovanja i sprovođenja edukacije učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u vezi sa poslovima koje obavlja.

(2) Registar može obavljati poslove depozitara i investicionih fondova i druge poslove za koje dobije saglasnost Komisije.

Član 190

(1) U obavljanju poslova iz člana 189. stav 1. t. a) do e) ovog zakona Registar primjenjuje odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, a o podacima koje vodi i čuva u skladu sa ovima zakonom izdaje ovlašćenom licu sljedeće javne isprave:

a) listu akcionara,

b) izvještaj na osnovu kojeg se ostvaruje pravo glasa

na skupštini akcionara, prema odredbama zakona,

v) potvrdu o vlasništvu na hartijama od vrijednosti i

g) izvod o stanju na računu.

(2) Registar propisuje koju vrstu podataka sadrže isprave iz stava 1. ovog člana.

(3) Akti Registra su konačni i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Član 191

Na poslovanje Registra, izbor, nadležnost i rad organa Registra i donošenje opštih akata, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona, kojima se reguliše osnivanje i poslovanje akcionarskih društava, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

1. Osnivanje registra

Član 192

(1) Registar se osniva kao akcionarsko društvo.

(2) Uslovi za osnivanje Registra su:

a) obezbijeđen minimalan iznos osnovnog kapitala propisan ovim zakonom, kao i odgovarajući poslovni prostor,

b) obezbijeđena kadrovska, tehnička i organizaciona osposobljenost za obavljanje poslova Registra.

(3) Odgovarajući poslovni prostor u smislu stava 2. ovog člana obezbjeđuje se prenosom prava svojine na poslovnom prostoru ili ustupanjem prava korišćenja poslovnog prostora ugovorom o zakupu.

(4) Pod kadrovskom osposobljenošću Registra u smislu stava 2. ovog člana podrazumijeva se da su u Registru zaposlena lica kvalifikovana za obavljanje poslova u okviru djelatnosti Registra.

(5) Pod tehničkom osposobljenošću Registra u smislu stava 2. ovog člana podrazumijeva se da Registar posjeduje odgovarajući informacioni sistem za poslove registra, kao i sistem i metodologiju za javno objavljivanje podataka.

(6) Pod organizacionom osposobljenošću Registra u smislu stava 2. ovog člana podrazumijeva se postojanje organizacionih dijelova za

efikasno i jedinstveno obavljanje poslova u Registru.

(7) Poslove obračuna i poravnanja u vezi sa poslovima koji su zaključeni na berzi i drugom uređenom javnom tržištu Registar obavlja u posebnom organizacionom dijelu (u daljem tekstu: odjeljenje za obračun i poravnanje).

(8) Za obavljanje poslova iz stava 7. ovog člana Registar može da ima otvoren poseban poslovni račun i da u poslovnim knjigama obezbijedi posebnu evidenciju i podatke o poslovanju tog organizacionog dijela, u skladu sa propisima Komisije.

Član 193

(1) Akcije Registra su redovne akcije i glase na ime.

(2) Akcijama Registra ne može se trgovati na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu.

(3) Akcije Registra mogu se sticati, otuđivati, prenositi i zalagati samo na osnovu prethodno pribavljenog odobrenja Komisije.

Član 194

(1) Akcionar Registra može biti Republika Srpska, berza, drugo uređeno javno tržište, berzanski posrednik, društvo za upravljanje investicionim fondom i drugo pravno lice koje dobije odobrenje Komisije.

(2) Pojedini akcionar Registra iz stava 1. ovog člana, posredno ili neposredno, može steći najviše 10% od ukupnog broja emitovanih akcija Registra.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, Republika Srpska može steći akcije Registra bez ograničenja, a berza i drugo uređeno javno tržište mogu steći do 25% od ukupnog broja emitovanih akcija Registra.

Član 195

(1) Osnovni kapital Registra iznosi najmanje 1.000.000 KM.

(2) Neto kapital Registra ne može biti manji od iznosa utvrđenog u stavu 1. ovog člana.

Član 196

(1) Registar može obavljati poslove iz člana 189. ovog zakona samo na osnovu dozvole Komisije.

(2) Dozvolu iz stava 1. ovog člana Komisija izdaje ako su ispunjeni uslovi iz ovog zakona i propisa Komisije.

2. Opšti akti registra

Član 197

(1) Opšti akti Registra su statut, pravilnici, cjenovnik i drugi opšti akti kojima se uređuje poslovanje Registra.

(2) Komisija daje saglasnost na opšte akte iz stava 1. ovog člana, kao i na izmjene i dopune tih akata.

(3) Opšti akti iz stava 2. ovog člana objavljuju se u "Službenom glasniku" nakon dobijanja saglasnosti Komisije i stupaju na snagu u roku od osam dana od dana objavljivanja.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, akt o načinu arhiviranja dokumentacije i čuvanja podataka u elektronskom obliku ne objavljuje se u "Službenom glasniku" i stupa na snagu osmog dana od dana dobijanja saglasnosti Komisije.

Član 198

Registar opštim aktima utvrđuje:

a) način i postupak registracije hartija od vrijednosti, način otvaranja računa emitenata i računa vlasnika hartija od vrijednosti,

b) prava i obaveze po osnovu članstva,

v) način obračuna, poravnanja i obezbjeđenje ispunjenja obaveza nastalih na osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu,

g) način vođenja posebnih novčanih računa,

d) način formiranja i uslove korišćenja sredstava garantnog fonda i druga pravila o prevladavanju rizika neispunjenja obaveza pojedinog člana Registra,

đ) način upisa i brisanje prava trećih lica na hartijama od vrijednosti,

e) način upisa i brisanje zabrane prava raspolaganja na osnovu ugovora, sudskih odluka i odluka drugih nadležnih organa,

ž) način prenosa hartija od vrijednosti na osnovu ugovora, sudskih odluka i odluka drugih nadležnih organa,

z) način obavljanja poslova depozitara i investicionih fondova,

i) način arhiviranja dokumentacije i čuvanje podataka u elektronskom obliku,

j) način i postupak obavještavanja vlasnika hartija od vrijednosti, emitenata i članova Registra, kao i druge oblike uvida u javnost rada Registra,

k) visinu naknade za usluge koje obavlja Registar.

Član 199

Opšti akti iz člana 198. primjenjuju se na svakog člana Registra, emitenta i svako lice čije je pravo i obaveza nastala u vezi sa hartijama od vrijednosti.

Član 200

Detaljniji postupak primjene i sprovođenja opštih akata Registar određuje uputstvima, koje donosi upravni odbor ili direktor Registra.

3. Organi registra

Član 201

(1) Organi Registra su skupština, upravni i organ koji vrši nadzor i direktor.

(2) Upravni odbor se sastoji od najmanje pet članova, a organ koji vrši nadzor od najmanje tri člana.

(3) Za članove upravnog i organa koji vrši nadzor mogu biti izabrana lica koja imaju visoku stručnu spremu ekonomske, pravne ili elektrotehničke struke i najmanje pet godina radnog staža u struci.

(4) Za direktora Registra može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, pet godina radnog staža u oblasti tržišta kapitala, odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje ove funkcije.

(5) Izbor članova upravnog i organa koji vrši nadzor i direktora vrši se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa.

(6) Mandat članova upravnog i organa koji vrši nadzor i direktora traje pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

(7) Komisija daje saglasnost na izbor i imenovanje članova upravnog i organa koji vrši nadzor i direktora Registra.

(8) Registar može da ima jednog ili više izvršnih direktora, a u slučaju da ih ima više - direktor Registra je generalni direktor i lice ovlašćeno za zastupanje.

(9) Ako Registar ima više od dva izvršna direktora, formira se izvršni odbor, čiji je predsjednik generalni direktor.

(10) Direktor, odnosno generalni direktor vodi poslovanje, zaključuje ugovore i zastupa Registar u skladu sa statutom.

(11) Na uslove koje mora ispunjavati lice da bi obavljalo funkciju izvršnog direktora, kao i na postupak izbora i trajanje mandata izvršnog direktora shodno se primjenjuju st. 4, 5. i 6. ovog člana.

Član 202

Članovi upravnog i organa koji vrši nadzor i direktor ne mogu:

a) biti u međusobnom srodstvu ili braku,

b) biti lica koja su pravosnažno osuđena za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i za krivično djelo propisano ovim zakonom ili im je izrečena ili traje mjera zabrane obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti,

v) posjedovati direktno ili indirektno više od 5% udjela u osnovnom kapitalu pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova,

g) obavljati djelatnost ili sprovoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora, samostalnosti i nepristrasnosti rada Registra.

4. Član registra

Član 203

(1) Član Registra može biti banka, osiguravajuće društvo i druge finansijske organizacije, berzanski posrednik, berza, drugo uređeno javno tržište, društvo za upravljanje investicionim ili penzijskim

fondom, finansijske organizacije osnovane posebnim zakonom radi upravljanja imovinom koja je direktno ili indirektno u vlasništvu Republike Srpske, emitent hartija od vrijednosti, Centralna banka Bosne i Hercegovine, te strana banka i strani berzanski posrednik ako ima dozvolu Komisije.

(2) Prijem u članstvo vrši se na osnovu zahtjeva i dokumentacije propisane zakonom, propisima Komisije i opštim aktima Registra.

Član 204

(1) Član Registra ima pravo uvida u dio elektronske evidencije podataka u sistemu Registra koji je povezan sa njegovom identifikacionom oznakom u skladu sa ovim zakonom, propisima Komisije i opštim aktima Registra.

(2) Član Registra - berzanski posrednik podnosi pismene naloge Registru, odnosno unosi elektronske naloge u sistem Registra u skladu sa propisima Komisije i opštim aktima Registra.

(3) Član Registra - berzanski posrednik za podnošenje, odnosno unos naloga iz stava 2. ovog člana mora posjedovati nalog klijenta ili imati drugi pravni osnov u skladu sa propisima Komisije i opštim aktima Registra.

(4) Član Registra ima pravo izdavanja izvoda iz elektronske evidencije podataka koju vodi Registar o stanju na računu klijenta koji je otvoren kod tog člana Registra.

(5) Članovi Registra kod ispunjavanja obaveza nastalih na osnovu poslova zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu moraju da postupaju u skladu sa zakonom, propisima Komisije, opštim aktima i uputstvima Registra.

Član 205

(1) Član Registra odgovara vlasniku, odnosno drugom titularu prava na hartijama od vrijednosti koje su predmet upisa u Registar, za štetu prouzrokovanu propuštanjem unosa ili nepravilnim unosom naloga, prema načelu pretpostavljene odgovornosti.

(2) Član Registra nije odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana ako dokaže da uzroke koji su doveli do propuštanja unosa ili nepravilan

unos naloga iz njegove nadležnosti, nije bilo moguće predvidjeti, spriječiti ili izbjeći.

(3) Član Registra nije odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana ako dokaže da su propuštanje unosa ili nepravilan unos naloga prouzrokovani postupcima vlasnika, drugog titulara prava ili trećeg lica, koje nije bilo moguće predvidjeti, spriječiti ili izbjeći.

Član 206

Hartije od vrijednosti i novčana sredstva vlasnika i članova Registra ne ulaze u imovinu Registra ni u stečajnu ili likvidacionu masu i ne mogu biti predmet izvršenja u postupcima protiv Registra.

Član 207

(1) Ako član Registra ne ispunjava obaveze nastale na osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti, zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu ili ako krši odredbe zakona, propise Komisije i opšte akte Registra, Registar ga može privremeno ili trajno isključiti iz članstva Registra.

(2) Uslovi i postupak za isključenje utvrđuju se opštim aktima Registra.

5. Poslovanje registra

Član 208

(1) Registar se ne može baviti trgovinom hartijama od vrijednosti za svoj račun, davati savjete o hartijama od vrijednosti ili ulaganju u hartije od vrijednosti, niti davati mišljenje o povoljnosti i nepovoljnosti kupoprodaje hartija od vrijednosti.

(2) Trgovinom iz stava 1. ovog člana ne smatra se kupoprodaja hartija od vrijednosti za potrebe obračuna i poravnanja.

(3) Izuzetno od ograničenja iz stava 1. ovog člana, Registar može uz saglasnost Komisije da stiče akcije:

a) drugog registra hartija od vrijednosti u postupku strateškog povezivanja,

b) akcionarskog društva za obračun i poravnanje poslova zaključenih na regionalnom tržištu hartija od vrijednosti,

v) berze i drugog uređenog javnog tržišta u Republici Srpskoj,

g) drugih akcionarskih društava u postupku reorganizacije stečajnog dužnika, na osnovu potraživanja koje ima pre ma tom stečaj nom dužniku i

d) drugih akcionarskih društava u postupku naknade štete.

(4) Registar može bez saglasnosti Komisije da stiče hartije od vrijednosti koje emituje Republika Srpska.

(5) Akcije stečene u skladu sa stavom 3. t. g) i d) ovog člana Registar je obavezan da otuđi u roku od godinu dana.

(6) Registar je ovlašćen da javno iznosi prednosti registracije hartija od vrijednosti, uključenja hartija od vrijednosti na berzu i trgovanja tim hartijama.

5.1. Vođenje registra hartija od vrijednosti

Član 209

U Registar se upisuju:

a) hartije od vrijednosti,

b) prava iz hartija od vrijednosti i njihovi vlasnici,

v) prava trećih lica na hartijama od vrijednosti i titulari tih prava,

g) zabrane i ograničenja prenosa hartija od vrijednosti.

Član 210

(1) U Registru se otvaraju i vode sljedeći računi:

a) računi vlasnika hartija od vrijednosti,

b) računi emitenta,

v) računi za deponovanje hartija od vrijednosti,

g) računi članova Registra i njihovih klijenata,

d) kastodi računi i

đ) drugi računi neophodni za obavljanje poslova Registra, a u skladu sa opštim aktima Registra.

(2) Na računima iz stava 1. ovog člana vrši se:

a) vođenje stanja hartija od vrijednosti,

b) upisivanje i prenos prava iz hartija od vrijednosti,

v) upisivanje prava trećih lica,

g) upisivanje ograničenja prenosa i zabrana raspolaganja i

d) upisivanje drugih ograničenja i zabrana u skladu sa zakonom.

Član 211

(1) Registar upisuje prava iz hartija od vrijednosti u skladu sa odlukom o emisiji i zakonom.

(2) Upisivanje prava vrši se na način, u rokovima i pod uslovima utvrđenim opštim aktima Registra.

(3) Prava vlasnika iz hartija od vrijednosti imaju dejstvo prema trećim licima od dana upisa u Registar.

5.2. Obračun i poravnanje poslova zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu

Član 212

(1) Članovi u sistemu obračuna i poravnanja mogu biti članovi berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta i kastodi banke.

(2) Prijem u članstvo vrši se u skladu sa opštim aktima Registra.

(3) Članovi u sistemu obračuna i poravnanja, kod ispunjavanja obaveza nastalih na osnovu poslova zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu, moraju postupati u skladu sa zakonom, propisima Komisije i opštim aktima Registra.

Član 213

Članovi sistema obračuna i poravnanja odgovorni su vlasnicima za štetu nastalu davanjem nezakonitih i netačnih naloga na osnovu kojih su zaključeni poslovi koji su predmet obračuna i poravnanja.

Član 214

(1) Ako član sistema obračuna i poravnanja ne ispunjava obaveze nastale na osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti, zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu ili ako krši odredbe zakona, propise Komisije i opšte akte Registra, Registar ga može privremeno ili trajno isključiti iz članstva sistema obračuna i poravnanja.

(2) Uslovi i postupak za isključenje utvrđuju se opštim aktima Registra.

Član 215

(1) Obračun i poravnanje poslova zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu vrši se na osnovu izvještaja o zaključenim poslovima koje dostavlja berza i drugo uređeno javno tržište.

(2) Registar ne odgovara za štetu koja nastane zbog netačnosti podataka u izvještaju iz stava 1. ovog člana.

(3) Novčane obaveze članova sistema obračuna i poravnanja koje su nastale na osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu, a koja ulaze u obračun i poravnanje, izvršavaju se preko računa za obračun i poravnanje.

Član 216

Na odgovornost člana sistema obračuna i poravnanja shodno se primjenjuju odredbe člana 205. ovog zakona.

Član 217

(1) Registar je dužan da formira garantni fond radi obezbjeđenja ispunjenja obaveza po osnovu poslova sa hartijama od vrijednosti zaključenim na berzi i drugom uređenom javnom tržištu, a za koje vrši obračun i poravnanje novčanih obaveza.

(2) Garantni fond čine uplate članova koji koriste usluge obračuna i poravnanja.

(3) Sredstva garantnog fonda koriste se za ispunjenje obaveza članova, ako svoje obaveze ne izvrše u rokovima utvrđenim opštim aktima Registra.

(4) Sredstva garantnog fonda ne mogu se koristiti u druge svrhe, niti mogu biti predmet izvršenja protiv člana, odnosno protiv Registra.

(5) Način uplate i upotrebe sredstava garantnog fonda propisuje Registar opštim aktom.

5.3. Upisivanje prenosa prava iz hartija od vrijednosti

Član 218

(1) Prenos prava iz hartija od vrijednosti na osnovu poslova zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu vrši se na osnovu izvještaja odjeljenja za obračun i poravnanje u obliku i na način koji propisuje Registar.

(2) Prenos hartija od vrijednosti i novca po osnovu obračuna i poravnanja poslova obavljenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu vrši se istovremeno po principu "isporuka po plaćanju" ("delivery versus payment").

(3) Prenos hartija od vrijednosti u vezi sa poslovima koji su zaključeni na berzi i drugom uređenom javnom tržištu ne može trajati duže od tri radna dana od dana zaključenja posla, osim u slučaju prinudne kupovine, odnosno prinudne prodaje za potrebe obračuna i poravnanja poslova zaključenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu ili u drugim vanrednim situacijama utvrđenim opštim aktima Registra.

Član 219

(1) Prenos prava iz hartija od vrijednosti na osnovu akta nadležnog organa vrši se u skladu sa podacima iz tog akta.

(2) Nadležni organ je dužan da, na zahtjev Registra, dostavi podatke neophodne za upisivanje prenosa prava iz hartija od vrijednosti.

(3) Upisivanje podataka vrši Registar po službenoj dužnosti ili po zahtjevu lica koje ima pravni interes.

(4) Za tačnost podataka upisanih u nalog u odnosu na podatke iz akta iz stava 1. ovog člana odgovoran je Registar.

Član 220

(1) Prenos prava iz hartija od vrijednosti na osnovu ugovora o poklonu vrši se na osnovu podataka iz ugovora, ovjerenog kod nadležnog organa.

(2) Nalog za prenos prava iz hartija od vrijednosti podnosi poklonodavac, poklonoprimac ili berzanski posrednik, na obrascu naloga koji utvrđuje Registar.

(3) Komisija propisuje krug srodnika između kojih se može vršiti prenos hartija od vrijednosti na osnovu ugovora o poklonu.

(4) Za tačnost podataka iz naloga odgovoran je podnosilac naloga.

5.4. Upisivanje prava trećih lica na hartijama od vrijednosti

Član 221

Upis i brisanje prava trećih lica na hartijama od vrijednosti Registar vrši u skladu sa ovim zakonom, propisima Komisije i opštim aktima Registra.

Član 222

(1) Upis prava trećih lica na hartijama od vrijednosti Registar vrši po službenoj dužnosti ili po nalogu vlasnika hartija od vrijednosti.

(2) Ako nalog za upis prava trećih lica na hartijama od vrijednosti podnosi vlasnik, uz nalog se podnosi dokument koji dokazuje pravni osnov.

Član 223

(1) Nalog za upis založnog prava na hartijama od vrijednosti obavezno sadrži:

a) podatke o založnom dužniku i založnom povjeriocu,

b) visinu i dospjelost potraživanja koje se obezbjeđuje založnim pravom i

v) podatke o hartijama od vrijednosti koje su predmet zaloge.

(2) Ako se založno pravo upisuje radi obezbjeđenja tuđeg duga, nalog sadrži i podatke o dužniku.

Član 224

(1) Pravni osnov za upis založnog prava na hartijama od vrijednosti u Registar može da bude:

a) zakon,

b) sudska odluka i

v) ugovor o zalogu hartija od vrijednosti ako se obezbjeđuje potraživanje iz ugovora u privredi.

(2) Na hartijama od vrijednosti jednog vlasnika, na kojima je u Registru već upisano založno pravo, ne može se upisati novo založno pravo.

(3) Na založno pravo u smislu ovog zakona primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima o zalogu na pokretnim stvarima, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 225

(1) Nalog iz člana 223. ovog zakona može da sadrži i odredbe o tome ko ima pravo na dividendu i druge prihode od založene hartije od vrijednosti.

(2) Ako nalog za upis založnog prava ne sadrži odredbe iz stava 1. ovog člana, smatra se da pravo na dividendu i druge prihode od založene hartije od vrijednosti ima založni povjerilac.

Član 226

(1) Ako dužnik iz ugovora iz člana 224. stav 1. tačka v) ne ispuni svoju obavezu obezbijeđenu založnim pravom, založni povjerilac ima pravo da na organizovanom tržištu proda založene hartije od vrijednosti u roku od osam dana od dana kada je pismeno, preporučenom pošiljkom, upozorio dužnika.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, založni povjerilac podnosi Registru nalog za prodaju založenih hartija od vrijednosti i u tom nalogu određuje berzanskog posrednika kojem daje ovlašćenje da za njegov račun proda založene hartije od vrijednosti na organizovanom tržištu.

(3) Uz nalog za prodaju založenih hartija od vrijednosti, založni povjerilac Registru dostavlja izjavu o visini svog potraživanja po osnovu glavnog duga i dokaz da je dužnika i založnog dužnika, kada to nije isto lice, pismeno upozorio da će pokrenuti postupak prodaje založenih hartija od vrijednosti.

(4) Berzanski posrednik kojeg je založni povjerilac ovlastio za prodaju založenih hartija u skladu sa ovim članom može odbiti izvršenje naloga najkasnije sljedećeg radnog dana od prijema obavještenja Registra da ga je založni povjerilac ovlastio za prodaju založenih hartija od vrijednosti.

(5) Iz iznosa koji se dobije prodajom založenih hartija od vrijednosti prvo se namiruju troškovi prodaje, a zatim založni povjerilac do

visine svog potraživanja po osnovu ukupnog duga.

(6) Potraživanje povjerioca po osnovu kamate namiruje se prema obračunu kamate koji sačinjava banka ili ovlašćeni sudski vještak.

(7) Namirenje povjerioca koji je založno pravo stekao na osnovu zakona ili sudske odluke vrši se u skladu sa posebnim propisima.

Član 227

(1) Brisanje založnog prava na hartijama od vrijednosti vrši se na osnovu naloga založnog povjerioca ili vlasnika hartija od vrijednosti.

(2) Sadržaj naloga iz stava 1. ovog člana propisuje Registar.

(3) Uz nalog vlasnika hartija od vrijednosti iz stava 1. ovog člana, prilaže se ovjerena izjava založnog povjerioca da dozvoljava brisanje založnog prava ili pravosnažna sudska odluka koja zamjenjuje takvu izjavu.

Član 228

U slučaju promjene broja hartija od vrijednosti usljed smanjenja kapitala, spajanja, podjele i konverzije hartija od vrijednosti, založno pravo na hartijama od vrijednosti prenosi se na srazmjerni dio hartija od vrijednosti koje su nastale tom radnjom, o čemu Registar obavještava založnog povjerioca i založnog dužnika u roku od tri radna dana od izvršenog upisa.

Član 229

(1) Pravo na plodouživanje na hartijama od vrijednosti stiče se upisom u Registar na osnovu naloga vlasnika hartija od vrijednosti i pravnog posla kojim vlasnik hartija od vrijednosti prenosi na treće lice pravo na dividendu i druge prihode od hartija od vrijednosti.

(2) Ako nije drugačije ugovoreno, smatra se da je plodouživanje za fizička lica ustanovljeno do kraja života plodouživaoca.

(3) U slučaju da traži brisanje prava plodouživanja prije isteka roka na koji je ovo pravo ustanovljeno, vlasnik hartija od vrijednosti je dužan da uz nalog priloži ovjerenu izjavu korisnika prava plodouživanja kojom dozvoljava brisanje tog prava ili pravosnažnu odluku suda koja zamjenjuje takvu izjavu.

5.5. Upis i brisanje zabrane prava raspolaganja na osnovu ugovora, sudskih odluka i odluka nadležnih organa

Član 230

Upis i brisanje zabrane prava raspolaganja na osnovu ugovora, sudskih odluka i odluka nadležnih organa Registar vrši u skladu sa ovim zakonom, propisima Komisije i opštim aktima Registra.

5.6. Čuvanje podataka, odgovornost Registra i odgovorna lica

Član 231

(1) Registar je dužan da informacioni sistem i podatke kojima raspolaže zaštiti od neovlašćenog korišćenja, izmjena ili gubitka.

(2) Registar je dužan da trajno čuva dokumentaciju i podatke upisane na elektronskim medijima, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(3) Registar je dužan da obezbijedi sigurnost neprekidnog funkcionisanja informacionog sistema formiranjem sekundarne baze podataka i sekundarnog računarskog sistema, čime se obezbjeđuje kontinuitet njegovog rada u slučaju požara, poplave i drugih okolnosti koje remete normalno funkcionisanje.

Član 232

(1) Registar odgovara emitentu, odnosno vlasniku hartija od vrijednosti za štetu koja nastane zbog netačnosti ili gubitka podataka neizvršenjem ili nepravilnim izvršenjem naloga, kao i kršenjem drugih obaveza propisanih ovim zakonom, prema načelu pretpostavljene odgovornosti.

(2) Registar nije odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana ako dokaže da uzroke koji su doveli do neizvršenja ili nepravilnog izvršenja naloga, kao i kršenja drugih obaveza iz njegove nadležnosti nije bilo moguće predvidjeti, spriječiti ili izbjeći.

(3) Registar nije odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana ako dokaže da su neizvršenje ili nepravilno izvršenje naloga, kao i kršenje drugih obaveza iz njegove nadležnosti uzrokovani postupcima emitenta, odnosno vlasnika, člana Registra ili trećeg lica, koje nije bilo moguće predvidjeti, spriječiti ili izbjeći.

Član 233

Aktima Registra moraju biti određena lica koja odgovaraju za tačnost podataka i ispravnost pojedinih postupaka u vezi sa hartijama od vrijednosti te obim njihove odgovornosti.

6. Nadzor nad radom registra

Član 234

(1) Nadzor nad radom i poslovanjem Registra vrši Komisija.

(2) U postupku iz stava 1. ovog člana Komisija može da pregleda akte, poslovne knjige i druge dokumente Registra.

Član 235

Ako u postupku nadzora utvrdi nezakonitosti ili nepravilnosti, Komisija daje naloge i rokove za njihovo otklanjanje i preduzima mjere iz čl. 265. do 267. ovog zakona.

Član 236

(1) Ako u postupku nadzora utvrdi nezakonitosti u poslovanju Registra, Komisija je ovlašćena da donese rješenje kojim oduzima dozvolu za obavljanje poslova iz člana 189. ovog zakona.

(2) Komisija može Registru oduzeti dozvolu ako:

a) više ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom za izdavanje dozvole, a izvjesno je da u dužem vremenskom razdoblju neće biti u mogućnosti da ih ispuni,

b) obavlja poslove za koje nije ovlašćen dozvolom Komisije i odredbama ovog zakona,

v) učestalo krši odredbe ovog zakona,

g) ne primjenjuje, nema ili postupa u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima, aktima Komisije i svojim aktima,

d) ne otkloni utvrđene nezakonitosti, odnosno nepravilnosti u roku utvrđenom rješenjem Komisije.

7. Obavještavanje, javnost rada i dostupnost podataka iz Registra

Član 237

Registar je ovlašćen da informiše javnost o registraciji hartija od vrijednosti i podacima koje je dužan da objavljuje na osnovu ovog zakona, propisa Komisije i opštih akata Registra.

Član 238

(1) Vlasnik hartija od vrijednosti, depozitar investicionog fonda i kastodi banka imaju pravo uvida u podatke iz člana 209. ovog zakona i podatke o istoriji upisa hartija od vrijednosti koji se vode u Registru.

(2) Emitent hartija od vrijednosti ima pravo uvida u podatke iz člana 209. ovog zakona i podatke o istoriji upisa hartija od vrijednosti koji se vode u Registru za hartije od vrijednosti koje je emitovao.

(3) Akcionar ima pravo uvida u podatke iz člana 209. tačka b) ovog zakona koji se vode u Registru za akcije emitenta čiji je on akcionar.

(4) Registar je dužan da listu akcionara emitenta hartije od vrijednosti učini dostupnim javnosti na način i pod uslovima koje propiše Komisija.

(5) Komisija ima pravo uvida u sve podatke koji se vode u Registru, bez ograničenja.

(6) Pravosudni i upravni organi imaju pravo uvida u podatke iz Registra u okviru zakonskih ovlašćenja.

(7) Svako lice koje dokaže pravni interes ima pravo uvida u istoriju transakcija za određenu hartiju od vrijednosti.

(8) Osim u slučajevima iz st. 1. do 7. ovog člana, Registar je dužan da podatke iz člana 209. ovog zakona i podatke o istoriji upisa hartija od vrijednosti koji se vode u Registru, čuva kao poslovnu tajnu.

Član 239

(1) Registar je dužan da na način i u obimu koji je propisao obavještava:

a) emitenta hartija od vrijednosti - o hartijama od vrijednosti emitenta koje se vode u registru i vlasnicima tih hartija,

b) vlasnike - o stanju i promjenama na njihovom računu hartija od vrijednosti,

v) članove - o bitnim podacima o poslovima sa hartijama od vrijednosti koje su preduzeli za svoj ili za račun klijenta.

(2) Registar je dužan da dostavlja Komisiji izvještaje o radu u roku, na način i sa sadržajem koje propisuje Komisija.

(3) Emitent hartija od vrijednosti dužan je da obavijesti Registar o svim promjenama podataka koji se vode u Registru u roku od sedam dana od nastanka promjena, odnosno od dana upisa promjene u sudski registar, ako je upisivanje takve promjene u sudski registar propisano posebnim zakonom.

8. Obaveza čuvanja poslovne tajne i posebna ograničenja

Član 240

(1) Na članove organa i zaposlene u Registru primjenjuju se odredbe čl. 269. i 270. ovog zakona koje regulišu čuvanje poslovne tajne zaposlenih i članova Komisije.

(2) Registar je dužan da najmanje jednom godišnje informiše lica iz stava 1. ovog člana o njihovim obavezama u vezi da čuvanjem poslovne tajne.

Član 241

Registar je dužan da jednom mjesečno Komisiji podnese izvještaj o sticanjima ili otuđenjima hartija od vrijednosti od strane članova upravnog i organa koji vrši nadzor, direktora i zaposlenih u Registru.

Član 242

Zaposleni u Registru ne mogu biti članovi organa upravljanja ni zaposleni kod berzanskog posrednika, odnosno emitenta čije su hartije od vrijednosti upisane u Registru.

9. Prestanak rada

Član 243

U slučaju pokretanja stečajnog postupka ili prestanka rada Registra Komisija je ovlašćena da preduzme mjere za bezbjednost podataka koji se nalaze u Registru.

VII - KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

1. Status i organizacija Komisije

Član 244

(1) Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je stalno i nezavisno pravno lice, osnovano radi uređivanja i kontrole emitovanja i prometa hartija od vrijednosti, čije su nadležnosti i obaveze utvrđene ovim zakonom.

(2) Sjedište Komisije je u Banjoj Luci.

Član 245

(1) U obavljanju poslova utvrđenih zakonom Komisija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini Republike Srpske.

(2) Komisija podnosi Narodnoj skupštini Republike Srpske, putem Vlade Republike Srpske, godišnji izvještaj o stanju na tržištu hartija od vrijednosti, izvještaj o radu i finansijski izvještaj Komisije, najkasnije do 30. juna naredne godine.

(3) Polugodišnju informaciju o stanju na tržištu hartija od vrijednosti, radu i poslovanju Komisije, Komisija dostavlja Vladi Republike Srpske, najkasnije do 30. septembra tekuće godine.

Član 246

(1) Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana koje imenuje Narodna skupština Republike Srpske.

(2) Prijedlog za imenovanje predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Komisije (u daljem tekstu: članovi Komisije) podnosi Narodnoj skupštini predsjednik Republike Srpske, a na osnovu prethodno sprovedenog konkursa u skladu sa zakonom.

(3) Mandat članova Komisije traje pet godina.

(4) Isto lice može biti više puta imenovano u sastav Komisije.

(5) Ako se do isteka mandata imenovanih članova Komisije ne imenuju novi članovi, postojeći članovi Komisije nastaviće da obavljaju svoje dužnosti do konačnog imenovanja, koje vrši Narodna skupština Republike Srpske.

Član 247

Za člana Komisije može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, pet godina radnog staža u toj

spremi u oblasti tržišta kapitala, odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje ove funkcije.

Član 248

(1) Članovi Komisije ne mogu:

a) biti u međusobnom srodstvu ili braku,

b) biti lica koja su kažnjavana za djela koja su nespojiva sa radom u Komisiji,

v) obavljati dužnost u političkoj stranci i učestvovati u političkim aktivnostima koje su nespojive sa radom u Komisiji,

g) posjedovati, direktno ili indirektno, udio ili akcije u kapitalu pravnih lica, kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova,

d) biti članovi organa pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti, kao ni emitenata hartija od vrijednosti,

đ) obavljati djelatnost ili sprovoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora ili samostalnosti rada Komisije.

(2) Na zaposlene u stručnoj službi primjenjuju se odredbe člana 248. ovog zakona.

Član 249

(1) Članovi Komisije mogu se imenovati samo uz njihovu pismenu saglasnost.

(2) U pismenoj saglasnosti lica iz stava 1. ovog člana daju izjavu da ne postoje smetnje u smislu člana 248. ovog zakona.

(3) Članovi Komisije su stalno zaposleni u Komisiji.

Član 250

(1) Član Komisije može biti razriješen prije isteka mandata ako:

a) to sam zahtijeva,

b) trajno izgubi sposobnost obavljanja dužnosti,

v) počini krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti kao i krivično djelo propisano ovim zakonom,

g) obavlja djelatnost ili sprovodi aktivnosti koje su nespojive sa dužnošću člana Komisije,

d) se utvrdi da ne ispunjava uslove za imenovanje utvrđene ovim zakonom.

(2) Prije donošenja odluke o razrješenju, članu Komisije mora se omogućiti izjašnjenje o razlozima razrješenja.

(3) Istovremeno sa razrješenjem u skladu sa stavom 1. ovog člana imenuje se drugo lice za člana Komisije, na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana, drugo lice imenuje se za period do isteka mandata njegovog prethodnika.

Član 251

(brisano)

2. Način rada Komisije

Član 252

(1) Komisija odlučuje u sjednicama.

(2) Komisija punovažno odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova, a član Komisije ne može biti uzdržan od glasanja.

(3) Članovi Komisije izuzimaju se od glasanja prilikom odlučivanja o zahtjevima pravnih lica u kojima imaju vlasničko učešće.

Član 253

(1) Predsjednik zastupa Komisiju i rukovodi njenim radom, a u njegovoj odsutnosti zamjenik predsjednika.

(2) Predsjednik Komisije:

a) potpisuje propise i akte iz nadležnosti Komisije,

b) donosi pojedinačne akte koji se odnose na učesnike u prometu hartija od vrijednosti,

v) zastupa i predstavlja Komisiju prema drugim institucijama i učesnicima u prometu hartija od vrijednosti,

g) saziva sjednice i predsjedava njihovim radom,

d) odgovoran je za sprovođenje propisa Komisije,

đ) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, platama i izvršavanju obaveza zaposlenih u stručnim službama.

(3) Komisija ima stručnu službu, čija se organizacija utvrđuje Statutom.

Član 254

(1) Komisija donosi Statut, na koji saglasnost daje Vlada Republike Srpske.

(2) Statutom Komisije se posebno uređuju: organizacija i način obavljanja poslova Komisije, ovlašćenje za zastupanje i predstavljanje Komisije, prava, obaveze i odgovornosti članova i zaposlenih u stručnim službama Komisije, način obezbjeđenja sredstava za rad, način donošenja opštih i pojedinačnih akata i druga pitanja značajna za rad Komisije.

(3) Radi sprovođenja i izvršavanja poslova utvrđenih ovim i drugim zakonom, Komisija donosi pravilnike, naredbe, uputstva, pravila i druge opšte akte.

(4) Statut i opšti akti Komisije iz stava 3. ovog člana, objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srpske" i stupaju na snagu u roku od osam dana od dana objavljivanja.

Član 255

(1) Registri koje vodi Komisija su javni.

(2) Komisija pravilnikom bliže utvrđuje sadržaj, način vođenja i način ostvarivanja uvida u registre iz ovog člana.

Član 256

Komisija može donositi stavove, mišljenja kao i druge oblike javnih saopštenja, kada je to potrebno radi primjene i sprovođenja pojedinih odredaba ovog zakona i drugih zakona koji regulišu oblast hartija od vrijednosti i nadležnost Komisije.

Član 257

(1) U rješavanju u upravnim stvarima Komisija primjenjuje odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Upravni akti Komisije su konačni.

(3) Protiv upravnih akata može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima.

(4) Upravni akti iz stava 3. ovog člana objavljuju se u skladu sa Statutom i Poslovnikom Komisije.

Član 258

Komisija može biti član i učestvovati u radu domaćih i međunarodnih organizacija čije se aktivnosti odnose na hartije od vrijednosti, ako to nije u suprotnosti sa Ustavom i zakonom.

3. Finansiranje Komisije

Član 259

(1) Komisija donosi Tarifu naknada, kojom utvrđuje visinu naknada za poslove iz svoje nadležnosti, na koju saglasnost daje Vlada Republike Srpske.

(2) Sredstva za rad Komisije obezbjeđuju se iz naknada koje se u skladu sa tarifom naplaćuju za obavljanje poslova iz njene nadležnosti, kao i iz drugih prihoda koje Komisija ostvari svojim radom.

(3) Djelatnost Komisije može se finansirati iz donacija vladinih i nevladinih organizacija.

4. Nadležnost Komisije

Član 260

(1) Komisija je nadležna da:

a) donosi opšte akte u sprovođenju ovog i drugih zakona, kada je za to ovlašćena zakonom,

b) prati i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti i o tome obavještava Vladu Republike Srpske i Narodnu skupštinu Republike Srpske,

v) daje i oduzima dozvole, odobrenja i saglasnosti kada je za to ovlašćena ovim i drugim zakonima,

g) kontroliše poštivanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini hartijama od vrijednosti,

d) vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti,

đ) vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova,

e) propisuje, organizuje, preduzima i nadgleda mjere kojima osigurava efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti i zaštitu interesa investitora,

ž) utvrđuje pravila trgovanja hartijama od vrijednosti,

z) obustavlja emisiju i trgovanje pojedinim hartijama od vrijednosti i preduzima druge mjere u slučaju kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima,

i) propisuje opšte i posebne uslove poslovanja koje moraju ispunjavati pravna lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti,

j) propisuje obavezan sadržaj informacija koje moraju biti objavljene od strane emitenata hartija od vrijednosti javnom ponudom,

k) propisuje obavezni sadržaj informacija koje se dostavljaju Komisiji ili javno objavljuju učesnici koji učestvuju u trgovanju hartijama od vrijednosti,

l) podnosi nadležnom organu prijavu protiv pravnih i fizičkih lica za koje u postupku nadzora utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju,

lj) sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredaba i drugih propisa,

m) daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta hartija od vrijednosti,

n) sarađuje sa srodnim organizacijama u inostranstvu,

nj) vodi knjige i registre u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona,

o) propisuje visinu naknada za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti,

p) pokreće inicijativu za donošenje zakona i drugih propisa iz područja emitovanja hartija od vrijednosti i trgovanja hartijama od vrijednosti, daje prijedloge za izmjene zakona i drugih propisa iz ovog područja, učestvuje u pripremanju drugih zakona i propisa koji su od interesa za učesnike tržišta hartija od vrijednosti, informiše javnost o načelima na kojima djeluje tržište hartija od vrijednosti,

r) daje mišljenja u vezi sa sprovođenjem propisa koji sadrže ovlašćenja Komisije, a na zahtjev stranaka u postupku ili lica koja dokažu svoj pravni interesi

s) preduzima ostale mjere i obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

(2) Pored nadležnosti iz stava 1. ovog člana, Komisija je nadležna i da vrši nadzor usklađenosti poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te da preduzima potrebne mjere u vezi sa tim propisima, nad licima koja su osnovana u Republici Srpskoj da pružaju usluge povezane sa virtuelnim valutama, kao i nad subjektima sa sjedištem izvan Republike Srpske, a koji putem ogranka pružaju te usluge u Republici Srpskoj.

Član 260a

Članovi Komisije i ovlašćena lica u Komisiji ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u primjeni propisa kojima se uređuje oblast tržišta hartija od vrijednosti, osim ako se u postupku pred nadležnim organom dokaže da su određenu radnju iz koje je nastupila štetna posljedica učinili ili propustili da učine namjerno ili grubom nepažnjom.

Član 260b

(1) Komisija vodi evidenciju pružalaca usluga povezanih sa virtuelnim valutama iz člana 260. stav 2. ovog zakona.

(2) U svrhu sprovođenja nadležnosti nadzora iz člana 260. stav 2. ovog zakona, na odgovarajući način se primjenjuju ovlašćenja

Komisije utvrđena ovim zakonom.

(3) Republika Srpska, Komisija i drugi organ javnog sektora ne garantuju za vrijednost virtuelnih valuta i ne snose odgovornost za bilo koju eventualnu štetu i gubitke koje korisnici i drugi imaoci virtuelnih valuta ili lica koja pružaju usluge povezane sa virtuelnim valutama, odnosno treća lica, pretrpe u vezi sa obavljanjem transakcija sa virtuelnim valutama.

(4) Pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama dužan je da korisnika njegovih usluga, prije uspostavljanja poslovnog odnosa, informiše o rizicima obavljanja transakcija sa virtuelnim valutama, uključujući rizik od djelimičnog ili potpunog gubitka novčanih sredstava, odnosno druge imovine, kao i o tome da se na transakcije sa virtuelnim valutama ne primjenjuju propisi kojima se uređuje osiguranje depozita, kao ni propisi kojima se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.

(5) Komisija donosi akt kojim propisuje sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana i način vršenja nadzora nad pružaocima usluga povezanih sa virtuelnim valutama u pogledu primjene zakona i drugih propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i provjere usklađenosti njihovog poslovanja sa tim propisima.

Član 261

(1) Fizička i pravna lica dužna su da dostave sve informacije i isprave koje od njih traži Komisija u vršenju njenih ovlašćenja i odgovornosti, na način i u roku koji odredi Komisija.

(2) Pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama dužan je da u roku od 30 dana od dana osnivanja dostavi Komisiji obavještenje o pružanju tih usluga zajedno sa opisom mjera unutrašnje kontrole koje se uspostavljaju radi ispunjenja obaveza utvrđenih propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(3) Lice koje nije evidentirano kod Komisije u skladu sa stavom 2. ovog člana ne može pružati usluge povezane sa virtuelnim valutama.

(4) Ovlašćeni učesnici i lica iz stava 2. ovog člana dužni su da preduzimaju radnje i mjere za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti propisane zakonom i drugim propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(5) Pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama, uz obavještenje iz stava 2. ovog člana, dostavlja Komisiji i dokaz o uplati naknade za upis u evidenciju.

5. Međusobna saradnja nadzornih organa

Član 262

(1) Komisija, Ministarstvo finansija Republike Srpske, Agencija za bankarstvo Republike Srpske i organi odgovorni za nadzor ostalih finansijskih institucija u Republici Srpskoj međusobno sarađuju i razmjenjuju informacije.

(2) Nadzorni organi iz stava 1. ovoga člana moraju se međusobno obavještavati o nepravilnostima i nezakonitostima koje utvrde tokom obavljanja nadzora, ako su ti nalazi bitni za rad drugoga nadzornog organa.

(3) Svaki organ iz stava 1. ovog člana dužan je da, na zahtjev drugog organa, dostavi tom organu sve podatke i informacije o nadziranom licu potrebne u postupku sprovođenja nadzora, te u postupku povezanom sa izdavanjem ili oduzimanjem dozvole ili odobrenja.

Član 262a

(1) Komisija sarađuje i razmjenjuje podatke, informacije i dokumentaciju sa organima iz člana 262. stav 1. ovog zakona i drugim nadležnim organima u vezi sa sprovođenjem zakona i drugih propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Saradnja iz stava 1. ovog člana obuhvata i prikupljanje informacija u ime nadležnog organa koji je pomoć zatražio, kao i razmjenu prikupljenih informacija.

(3) Način dostavljanja podataka, informacija i dokumentacije radi vršenja nadzora organi iz stava 1. ovog člana mogu urediti

međusobnim zaključivanjem sporazuma.

(4) Organi iz stava 1. ovog člana podatke, informacije i dokumentaciju koriste, u skladu sa načelom uzajamnosti i čuvanja poslovne tajne, isključivo:

a) za obavljanje svojih dužnosti u pogledu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,

b) u slučaju žalbe ili drugih pravnih sredstava koji se izjavljuju protiv odluke tih organa, uključujući sudske postupke.

6. Ovlašćenja Komisije u sprovođenju postupka nadzora

Član 263

(1) Komisija obavlja nadzor analizom i uvidom u finansijske i druge izvještaje, poslovnu dokumentaciju te ostale podatke i evidencije koje su nadzirana lica obavezna voditi ili dostavljati Komisiji prema odredbama ovog i drugih zakona i propisima Komisije, kao i uzimanjem izjava i izjašnjenja od odgovornih lica i ostalih radnika u nadziranom pravnom licu, kao i od drugih fizičkih lica koja imaju saznanja od interesa za nadzor.

(2) Nadzor iz stava 1. ovoga člana vrše lica zaposlena u Komisiji analizom dostavljene dokumentacije ili uvidom u dokumentaciju neposrednim nadzorom od strane ovlašćenih lica Komisije, u prostorijama nadziranog lica ili pravnog lica sa kojim je nadzirano lice direktno ili indirektno, povezano poslovno, upravljački ili kapitalom.

(3) Nadzirana lica dužna su da ovlašćenim licima Komisije omoguće pristup u poslovne prostorije, obezbijede odgovarajuće prostorije i radnike, daju na uvid i dostave traženu dokumentaciju i isprave, omoguće pristup i uvid u elektronska i druga sredstva komunikacije instalirana kod nadziranog lica, daju izjave i izjašnjenja, te obezbijede druge uslove potrebne za obavljanje nadzora.

(4) Dokumentaciju i poslovne knjige iz stava 1. ovoga člana, hartije od vrijednosti, novac ili predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, ovlašćena lica Komisije mogu,

uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti, ali samo do pokretanja tih postupaka, kada ih predaju organu nadležnom za vođenje postupka.

(5) U slučaju da vrši neposredni nadzor, Komisija nadziranom licu dostavlja obavještenje o neposrednom nadzoru u roku koji ne može biti kraći od osam dana.

(6) Izuzetno od stava 5. ovog člana, Komisija može odlučiti da se neposredni nadzor vrši bez obavještavanja nadziranog lica, ako procijeni da bi njegovim obavještavanjem bila ugrožena svrha neposrednog nadzora. U tom slučaju obavještenje o neposrednom nadzoru ovlašćena lica Komisije uručuju nadziranom licu neposredno prije početka nadzora.

Član 264

Komisija propisuje način vršenja nadzora, postupak izdavanja naloga i preduzimanje mjera, kao i rokove za njihovo otklanjanje.

Član 265

(1) Nadzornim mjerama nalaže se otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te preduzimanje aktivnosti neophodnih za njihovo otklanjanje.

(2) U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti Komisija će rješenjem naložiti preduzimanje radnji koje pridonose uspostavljanju zakonitosti i usklađivanju rada sa zakonima i drugim propisima, odnosno izreći odgovarajući mjeru propisanu ovim i drugim zakonima.

(3) Rješenjem iz stava 2. ovog člana Komisija će odrediti rok za izvršenje rješenja koji ne može biti duži od 60 dana i obavezu da se Komisiji dostavi dokaz o ispravljenoj nezakonitosti i nepravilnosti. Ako Komisija utvrdi da nezakonitosti i nepravilnosti nisu otklonjene, Komisija rješenjem može izreći novu mjeru.

Član 266

Kada utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti kojima se ugrožava funkcionisanje tržišta kapitala u cjelini, položaj pojedinih učesnika na tržištu kapitala ili da postoji mogućnost nanošenja značajnije štete, Komisija može:

a) poništiti transakciju zaključenu na berzi, uređenom javnom tržištu ili drugim pravnim poslom, ako se utvrdi da su jedan ili više elemenata transakcije pogrešni ili ukazuju na manipulacije cijenom ili brojem hartija od vrijednosti,

b) obustaviti sve radnje prenosa vlasništva sa računa vlasnika na račun sticaoca kod Registra ako Komisija raspolaže podacima koji ukazuju na sumnju da su hartije od vrijednosti stečene na nezakonit način,

v) naložiti izmjenu, dopunu ili obustaviti primjenu, odredbi opštih akata berze, drugog uređenog javnog tržišta, Registra, berzanskog posrednika i drugih učesnika kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova, odnosno naložiti izradu novih opštih akata, u slučajevima kada Komisija utvrdi da je to potrebno radi obezbjeđenja efikasnog funkcionisanja tržišta kapitala i zaštite učesnika,

g) poništiti ili ukinuti pojedinačni akt pravnih lica iz tačke v) ovog stava u skladu sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku,

d) zabraniti berzanskom posredniku upravljanje računom hartija od vrijednosti, kada Komisija utvrdi da je njima raspolagao suprotno uputstvima vlasnika hartija od vrijednosti,

đ) izreći opomenu i javnu opomenu berzi, uređenom javnom tržištu, Registru, berzanskom posredniku i drugim učesnicima kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova, kada Komisija utvrdi kršenje odredbi ovog i drugih zakona,

e) preduzimati druge mjere propisane drugim odredbama ovog i drugih zakona i propisima Komisije koje su potrebne za otklanjanje posljedica nastalih izvršenjem ili propuštanjem radnji od strane lica iz tačke đ) ovog stava, a od uticaja su na tržište u cjelini.

Član 267

(1) U slučajevima kršenja ovog i drugih zakona i propisa Komisije, ili u slučajevima kada je neizvjestan nastavak poslovanja nadziranog lica, rješenjem Komisije mogu se naložiti posebne mjere:

a) zabrana obavljanja pojedinih poslova iz ovog i drugih zakona za koje dozvolu daje Komisija,

b) oduzimanje saglasnosti na imenovanje direktora, članova uprave i organa koji vrši nadzor i davanje naloga za imenovanje novih lica,

v) oduzimanje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

(2) Kada Komisija utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju, podnosi prijavu nadležnom organu.

Član 267a

U slučaju oduzimanja saglasnosti iz člana 267. stav 1. tačka b) ovog zakona i u slučaju oduzimanja dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti iz člana 267. stav 1. tačka v) ovog zakona, lice kome je oduzeta saglasnost, odnosno dozvola ne može zatražiti ponovno davanje saglasnosti, odnosno dozvole, u roku od godinu dana od dana pravosnažnosti odluke Komisije kojom mu je oduzeta saglasnost, odnosno dozvola.

Član 268

(1) U svrhu zaštite interesa investitora, članova i drugih korisnika usluga Registra, Komisija može rješenjem dati nalog Registru da preduzme radnje kojima blokira, odnosno zabrani otuđenje, sticanje ili upis prava trećih lica na hartijama od vrijednosti, koje bi se u postupku obračuna i poravnanja ili prenosa trebalo da upiše na pojedinim računima otvorenim kod Registra:

a) ako Komisija raspolaže podacima koji ukazuju na sumnju da su hartije od vrijednosti upisane na računu investitora stečene radnjama koje su u suprotnosti sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona,

b) ako je ovlašćeno lice za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti učinilo grešku ili drugu neprimjerenu radnju koja je imala za posljedicu upisivanje hartija od vrijednosti na račun investitora,

v) ako je isto potrebno radi sprovođenja postupka nadzora nad ovlašćenim učesnicima.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, zabrana otuđenja ili upisa prava trećih lica na hartijama od vrijednosti ne može trajati duže od 60 dana.

7. Obaveza čuvanja službene tajne i posebna ograničenja

Član 269

(1) Članovi Komisije, zaposleni i saradnici dužni su da čuvaju informacije koje saznaju pri obavljanju svojih dužnosti ili obavljanju poslova u Komisiji ili na drugi način, osim ako zakonom za pojedini slučaj nije drugačije propisano. Takve informacije smatraju se službenom tajnom.

(2) Lica iz stava 1. ovoga člana ne smiju davati savjete u pogledu trgovine hartijama od vrijednosti i ulaganja u hartije od vrijednosti, niti davati mišljenja o povoljnosti ili nepovoljnosti sticanja ili otuđenja hartija od vrijednosti.

Član 270

(1) Članovi Komisije i zaposleni dužni su da, u roku od pet dana od dana sticanja, odnosno otuđenja prijave Komisiji svako sticanje i otuđenje hartija od vrijednosti, uključujući podatke o broju, cijeni i datumu transakcije.

(2) Komisija je dužna da vodi poseban registar prijava iz stava 1. ovog člana. Podaci u registru čuvaju se najmanje pet godina.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primjenjuju i na članove uprave, organa koji vrši nadzor i zaposlene u berzi, Registru i kod berzanskog posrednika.

VIII - ZABRANE I OGRANIČENjA POSLOVA U VEZI SA HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI

1. Zabrane u pogledu upotrebe povlašćene informacije

Član 271

(1) Povlašćenim informacijama, u smislu ovog zakona, smatraju se sve činjenice koje nisu poznate javnosti, a odnose se na jednog ili više emitenata hartija od vrijednosti ili na hartije od vrijednosti, koje bi, da su poznate javnosti, mogle uticati na cijenu hartija od vrijednosti.

(2) Načine sprečavanja zloupotreba povlašćenih informacija propisuje Komisija.

Član 272

Lica koja raspolažu povlašćenim informacijama su lica koja u obavljanju poslova, profesije, dužnosti ili po osnovu srodničkih odnosa saznaju za povlašćene informacije:

a) članovi uprave, organa koji vrši nadzor ili drugih odgovarajućih organa emitenta i društva povezanog sa emitentom u smislu odredaba zakona kojim se reguliše poslovanje akcionarskih društava,

b) članovi uprave, organa koji vrše nadzor i zaposleni kod ovlašćenih učesnika,

v) lica zaposlena, profesionalno angažovana ili koja vrše određene dužnosti koje im omogućavaju pristup takvim informacijama,

g) lica koja direktno ili indirektno posjeduju 10% i više registrovanog kapitala emitenta,

d) srodnici u prvom stepenu direktne linije fizičkih lica iz t. a), b), v) i g) ovog člana,

đ) druga lica za koje Komisija u vršenju nadzora ili na drugi način utvrdi da su iskoristila povlašćene informacije.

Član 273

(1) Licima iz člana 272. zabranjeno je da:

a) koriste povlašćene informacije prilikom neposredne ili posredne kupovine ili prodaje hartija od vrijednosti kojima se trguje ili hartija od vrijednosti koje su emitovali emitenti registrovani u Republici Srpskoj, bez obzira na to gdje se njima trguje,

b) otkriju ili učine dostupnim povlašćene informacije drugim licima,

v) koriste povlašćene informacije prilikom davanja savjeta drugim licima o kupovini ili prodaji hartija od vrijednosti.

(2) Berzanski posrednici i drugi ovlašćeni učesnici koji saznaju za povlašćene informacije ne smiju da kupuju ili prodaju hartije od vrijednosti za vlastiti račun, niti da daju investicione savjete o hartijama od vrijednosti na koje se odnose te povlašćene informacije.

(3) Radi utvrđivanja zloupotrebe povlašćenih informacija, sva lica iz člana 272. ovog zakona dužna su da na zahtjev Komisije dostave sve

tražene podatke i dokumente.

Član 274

(1) Lica iz člana 272. ovog zakona dužna su da emitentu, Komisiji i berzi ili drugom uređenom javnom tržištu, na kojem su uvrštene hartije od vrijednosti, u roku od 15 dana od dana obavljene transakcije dostave obavještenje o obavljenim transakcijama sa hartijama o vrijednosti tog emitenta.

(2) Svako lice koje je pretrpjelo štetu zbog kršenja zabrane upotrebe povlašćenih informacija ima pravo da u postupku pred nadležnim organom zahtijeva nadoknadu od lica koje je prouzrokovalo štetu.

Član 275

(1) Emitent je dužan da bez odgađanja obavijesti javnost o svim materijalnim činjenicama koje mogu biti od uticaja na cijenu hartija od vrijednosti.

(2) Ako emitent nije u mogućnosti da objavi informacije iz stava 1. ovog člana jer bi to ugrozilo njegove poslovne interese, o tome mora da obavijesti Komisiju koja ga može osloboditi te obaveze na rok koji ne može biti duži od tri mjeseca.

2. Manipulacije na tržištu

Član 276

(1) Zabranjeno je vršiti manipulaciju na tržištu hartija od vrijednosti.

(2) Zabranjeno je uticati ili pokušati da se utiče na odluke drugih lica u pogledu kupovine ili prodaje hartija od vrijednosti:

a) lažnim ili dvosmislenim izjavama, uključujući i obećanja, prognozirala ili druge slične radnje upućene bilo kojem licu ili

b) iskrivljivanjem i prikrivanjem svih značajnih informacija koje određeno lice zna ili mora da zna, a koje se odnose na emitenta i njegove hartije od vrijednosti.

Član 277

Radi sprečavanja manipulacije na tržištu zabranjeno je:

a) izvršiti transakciju hartijama od vrijednosti na način da njenim izvršenjem ne dođe do promjene zakonitog vlasnika, odnosno da se

na drugi način stvori privid zaključenog posla,

b) dati nalog za kupovinu ili prodaju hartije od vrijednosti, znajući da je dat ili će biti dat nalog za prodaju ili kupovinu te hartije od vrijednosti od istog ili drugog lica, po cijeni ili broju koji je isti ili približno isti, radi stvaranja privida cijene ili aktivnog trgovanja.

Član 278

Zabranjeno je obavljati transakcije sa hartijama od vrijednosti radi toga da se:

a) poveća cijena te hartije od vrijednosti, te na taj način podstaknu drugi investitori da kupe tu hartiju od vrijednosti,

b) smanji cijena te hartije od vrijednosti, te na taj način podstaknu drugi investitori na prodaju te hartije od vrijednosti,

v) stvori privid aktivne trgovine tom hartijom od vrijednosti, te na taj način podstaknu drugi investitori na kupovinu, odnosno prodaju te hartije od vrijednosti.

Član 278a

Berza i berzanski posrednici dužni su da, na osnovu njima dostupnih podataka, obavijeste Komisiju o slučajevima za koje opravdano sumnjaju da se radi o manipulaciji na tržištu i drugim oblicima zloupotrebe na tržištu.

Član 278b

Komisija donosi akt kojim propisuje postupke koji se mogu smatrati manipulacijom na tržištu i drugim oblicima zloupotrebe na tržištu, kao i obaveze učesnika na tržištu u cilju njihovog otkrivanja i sprečavanja, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 279

Svako lice koje je pretrpelo štetu zbog manipulacije na tržištu ima pravo da u postupku pred nadležnim organom zahtijeva nadoknadu od lica koje je prouzrokovalo štetu.

3. Trgovanje motivisano provizijom

Član 280

Berzanskom posredniku je zabranjeno da prodaje ili da daje naloge za prodaju, da kupuje ili da daje naloge za kupovinu hartija od vrijednosti isključivo sa namjerom sticanja provizije koja se naplaćuje za tu uslugu.

IX - ZAŠTITA INTERESA INVESTITORA I JAVNOST RADA

1. Obezbjeđenje ispunjenja obaveza proisteklih iz hartija od vrijednosti

Član 281

(1) Obaveza emitenta na isplatu dividende ne može biti obezbijeđena bankarskom garancijom, garancijama ili sličnim oblicima obezbjeđenja.

(2) Svaka garancija ili obezbjeđenje plaćanja buduće dividende je ništavna.

Član 282

Obaveze emitenta hartija od vrijednosti na isplatu glavnice i kamata iz dužničkih hartija od vrijednosti mogu biti obezbijeđene bankarskom garancijom ili drugim sredstvom obezbjeđenja koje mora obezbijediti ispunjenje obaveza iz svih hartija od vrijednosti iste klase.

Član 283

(1) Obaveza emitenta hartija od vrijednosti na isplatu glavnice i kamata može biti obezbijeđena založnim pravom na nekretninama i hartijama od vrijednosti, čija vrijednost ne može biti manja od ukupne obaveze emitenta iz svih obezbijeđenih hartija od vrijednosti.

(2) Vrijednost nekretnina pod hipotekom ili založenih hartija od vrijednosti utvrđuje ovlašćeni sudski vještak.

2. Obavještavanje javnosti i objavljivanje informacija

Član 284

(1) Emitent čije su hartije od vrijednosti uvrštene na službeno berzansko tržište u skladu sa odredbama ovog zakona dužan je da objavljuje:

a) godišnje i polugodišnje finansijske izvještaje,

b) revizorske izvještaje,

v) izvještaj o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta i

g) poseban izvještaj revizora u skladu sa zahtjevima Komisije.

(2) Emitent iz stava 1. ovog člana dužan je da dostavi Komisiji i berzi:

a) tromjesečne finansijske izvještaje u roku od 30 dana od posljednjeg dana u tromjesečju,

b) godišnje finansijske i poslovne izvještaje, uključujući i konsolidovane izvještaje u roku od 60 dana po isteku poslovne godine i

v) revizorski izvještaj u roku od pet dana od dana prijema tog izvještaja.

(3) Emitent iz stava 1. ovog člana dužan je da u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava u godišnjem izvještaju o poslovanju da izjavu o usklađenosti organizacije i djelovanja sa kodeksom ponašanja i objasni svaku neusklađenost društva sa kodeksom ponašanja ako je do nje došlo.

(4) Komisija donosi akt kojim propisuje sadržaj, način i rokove za objavljivanje i dostavljanje izvještaja iz stava 1. t. v) i g) ovog člana, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 285

(1) Emitent čijim se hartijama od vrijednosti trguje na slobodnom tržištu ili na tržištu novca u skladu sa odredbama ovog zakona dužan je da objavljuje:

a) godišnje finansijske izvještaje,

b) revizorske izvještaje ako su dužni da vrše reviziju u skladu sa propisima Komisije i

v) izvještaj o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta.

(2) Emitent iz stava 1. ovog člana dužan je da dostavi Komisiji i berzi:

a) godišnje finansijske i poslovne izvještaje, uključujući i konsolidovane izvještaje u roku od 60 dana po isteku poslovne godine i

b) revizorski izvještaj u roku o pet dana od dana prijema tog izvještaja.

(3) Zavisno od visine kapitala emitenta, broja akcionara i strukture vlasništva u kapitalu emitenata Komisija može propisati vrstu, obim i sadržaj izvještaja koje je emitent iz stava 1. ovog člana dužan da sastavlja i objavljuje.

(4) Berza i drugo uređeno javno tržište su ovlašćeni da finansijske izvještaje iz člana 284. ovog zakona, kao i izvještaje iz stava 1. ovog člana preuzimaju od institucije koja je zakonom određena za prikupljanje i obradu finansijskih izvještaja i dužni su da ih javno objavljuju.

Član 286

(1) Berzanski posrednik dužan je da dostavlja Komisiji sljedeće izvještaje:

a) finansijske izvještaje i druge izvještaje o poslovanju,

b) revizorske izvještaje,

v) izvještaj o obavljenim transakcijama,

g) izvještaje o događajima koji utiču na poslovanje berzanskog posrednika,

d) izvještaj o ispunjenosti uslova,

đ) druge izvještaje na zahtjev ili u skladu sa propisima Komisije.

(2) Berzanski posrednik je dužan da u roku od tri dana obavijesti Komisiju o svakoj promjeni podataka iz zahtjeva za izdavanje dozvole berzanskom posredniku, brokeru, investicionom savjetniku ili investicionom menadžeru.

(3) Sadržaj, način i rokove dostavljanja i objavljivanja izvještaja berzanskih posrednika propisuje Komisija.

Član 287

(1) Berza obavještava Komisiju o:

a) podnesenim zahtjevima za članstvo i prijemu u članstvo, izdatim dozvolama za trgovanje, isključivanju člana iz poslovanja na berzi / prestanku članstva na berzi, te isključenju brokera / prestanku prava brokera na poslovanje na berzi,

b) podnesenim zahtjevima za prijem na službeno berzansko tržište, prijemu hartija i isključenju hartija od vrijednosti,

v) trgovanju na berzi i prijavljenim blok poslovima,

g) svakoj promjeni podataka iz zahtjeva za izdavanje dozvole.

(2) Berza dostavlja Komisiji:

a) kursnu listu,

b) finansijske i revizorske izvještaje,

v) ostale izvještaje na zahtjev Komisije.

(3) Berza objavljuje:

a) pravila berze i druge opšte akte,

b) spisak lica koji ulaze u sastav organa berze,

v) spisak članova berze sa imenima ovlašćenih brokera,

g) spisak hartija od vrijednosti koje su uvrštene na berzansko tržište,

d) kursnu listu,

đ) druge izvještaje u skladu sa propisima Komisiji.

(4) Sadržaj, formu, način objavljivanja i dostavljanja podataka iz st. 1, 2. i 3. ovog člana utvrđuje i propisuje Komisija.

(5) Berza je ovlašćena da objavljuje biltene i publikacije sa podacima o hartijama od vrijednosti i trgovanju na berzi.

Član 288

(1) Na obaveze drugog uređenog javnog tržišta u vezi sa obavještavanjem Komisije i objavljivanjem podataka shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na obaveze berze.

(2) Sadržaj, formu, način objavljivanja i dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana propisuje Komisija.

Član 289

(1) Strukovno udruženje dostavlja Komisiji:

a) pravila, propise, uzanse i standarde strukovnog udruženja,

b) spisak članova,

v) informacije o mjerama preduzetim protiv članova, službenika i osoblja strukovnog udruženja,

g) ostale podatke na zahtjev Komisije.

(2) Strukovno udruženje dostavlja Komisiji i objavljuje i ostale informacije o svom poslovanju, u obimu i na način određen propisima Komisije.

Član 290

(1) Registar je dužan da pismeno obavijesti emitenta i Komisiju i javno objavi podatke o sticanju akcija u sljedećim slučajevima:

a) ako lice pribavi 5% ili više akcija sa pravom glasa emitenta ili prava koja takve akcije nose,

b) ako udio lica u bilo kojoj klasi akcija emitenta sa pravom glasa poraste do nivoa djeljivog sa pet preko 5% od te klase akcija,

v) ako se udio lica u akcijama sa pravom glasa smanji do nivoa djeljivog sa pet preko 5% od te klase akcija.

(2) U pogledu akcija iz stava 1. ovog člana, objavljuju se sljedeće informacije:

a) ime vlasnika,

b) oznaka akcija,

v) naziv emitenta,

g) broj akcija emitenta,

d) broj akcija i relativni udio akcija koje pripadaju vlasniku u odnosu na njihov ukupan broj.

X - KAZNENE ODREDBE

1. Krivična djela

1.1. Neovlašćeno korišćenje i odavanje povlašćenih informacija

Član 291

(1) Ko ovlašćeno ili neovlašćeno raspolažući povlašćenim informacijama koje nisu poznate javnosti, a odnose se na jednog ili više emitenata hartija od vrijednosti ili na hartije od vrijednosti koje bi, da su poznate javnosti, uticale na cijenu hartija od vrijednosti:

a) znajući za povlašćenost tih informacija, iskoristi ih da bi kupio ili prodao hartije od vrijednosti kojima se trguje na teritoriji Republike Srpske, ili hartije od vrijednosti koje su emitovali emitenti sa sjedištem u Republici Srpskoj, bez obzira gdje se njima trguje, sa ciljem da sebi ili drugom pribavi imovinsku korist ili da drugom prouzrokuje štetu,

b) znajući za povlašćenost informacija, bez ovlašćenja saopšti, preda ili na drugi način učini dostupnim te informacije drugom licu,

v) znajući za povlašćenost informacija, informacije koristi da bi drugom licu dao savjet o kupovini i prodaji hartija od vrijednosti kojima se trguje na teritoriji Republike Srpske ili hartije od vrijednosti koje su emitovali emitenti sa sjedištem u Republici Srpskoj, bez obzira gdje se njima trguje, sa ciljem da sebi ili drugom pribavi imovinsku korist, ili da drugom prouzrokuje štetu, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana pribavljena imovinska korist ili je drugom pričinjena šteta u iznosu većem od 1.500,00 KM, učinilac će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

1.2. Manipulacija cijenama i širenje lažnih informacija

Član 292

(1) Ko u namjeri da utiče na povećanje ili smanjenje cijene ili da stvori privid aktivnog trgovanja i time sebi ili drugom pribavi imovinsku korist ili da drugom prouzrokuje štetu:

a) zaključi ili izvrši ugovor o prodaji hartija od vrijednosti sa ciljem da se stvori privid da je takav posao zaključen iako strane ne žele njegovo izvršenje,

b) na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu da nalog za kupovinu ili prodaju neke hartije od vrijednosti, znajući da je dat ili da će biti

dat nalog za prodaju ili kupovinu te hartije od vrijednosti od drugog lica po cijeni i broju koji je isti ili približno isti ili ako sam da nalog i protunalog,

v) širi vijesti o emitentu, hartijama od vrijednosti i drugim činjenicama za koje zna da su neistinite, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana pribavljena imovinska korist ili je drugom pričinjena šteta u iznosu većem od 1.500,00 KM, počinilac će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

1.3. Navođenje neistinitih podataka u prospektu ili javnom pozivu

Član 293

(1) Ko kao član uprave emitenta dozvoli ili omogući objavljivanje prospekta ili javnog poziva čiji sadržaj je različit od sadržaja propisanog čl. 14. do 21., ili kao član uprave dozvoli ili omogući navođenje lažnih podataka i krivo prikazivanje materijalnih činjenica u prospektu, kazniće se novčanom kaznom kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana počinilac za sebe ili drugog pribavio imovinsku korist ili je pričinjena materijalna šteta u iznosu većem od 1.500,00 KM, počinilac će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

1.4. Nedozvoljeno uvrštenje hartija od vrijednosti

Član 294

(brisano)

1.5. Nedozvoljeno trgovanje hartijama od vrijednosti

Član 295

(1) Ko se neovlašćeno bavi posredovanjem u kupovini i prodaji hartija od vrijednosti kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovog člana počinilac za sebe ili drugog pribavio imovinsku korist u iznosu većem od 1.500,00

KM, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ko organizuje mrežu posrednika radi izvršenja krivičnog djela iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do pet godina.

2. Prekršaji

Član 296

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) emitent, ako ne podnese prijavu za upis podataka u registar emitenata u propisanom roku (član 7. stav 3),

2) emitent, ako Centralnom registru ne podnese zahtjev za registraciju hartija od vrijednosti u propisanom roku (član 8. stav 2),

3) emitent, ako objavi prospekt prije nego što ga odobri Komisija (član 11. stav 3. ovog zakona),

4) emitent, ako ne objavi prospekt, odnosno javni poziv na način i u roku propisanom članom 33. ovog zakona,

5) emitent, ako za vrijeme trajanja javne ponude promijeni statut i druge akte kojima se određuju prava vlasnika hartija od vrijednosti opisana u prospektu (član 34. stav 1),

6) emitent, ako ne obavijesti Komisiju i javnost o izmjenama okolnosti iz prospekta u skladu sa članom 34. stav 2. ovog zakona,

7) emitent, ako ne objavi izmjene prospekta u roku iz člana 34. stav 3. ovog zakona,

8) emitent, ako izmijenjeni prospekt ne dostavi svim li ci ma koja su izvršila upis hartija od vrijednosti za vrijeme trajanja javne ponude zajedno sa informacijom da imaju pravo da otkažu upis (član 34. stav 4),

9) emitent, ako ne izvrši povrat u skladu sa članom 34. stav 6. ovog zakona,

10) emitent, ako promocija javne ponude ne sadrži informaciju o danu objavljivanja prospekta i mjestima gdje je prospekt dostupan investitorima (član 35. stav 2),

11) emitent, ako informacije o javnoj ponudi nisu cjelovite, upućuju na pogrešne zaključke ili nisu u saglasnosti sa prospektom (član 35. stav 3),

12) emitent, ako Komisiji ne dostavi promotivni materijal u skladu sa članom 35. stav 4. ovog zakona,

13) emitent, ako vrši upis i uplatu hartija od vrijednosti suprotno odredbama čl. 36. i 37. ovog zakona,

14) emitent, odnosno agent emisije, ako nakon isteka roka za upis i uplatu nude ili omoguće upis i primaj u uplate za hartije od vrijednosti (član 39. stav 5),

15) emitent, ako nakon završetka javne ponude ne dostavi izvještaj Komisiji u skladu sa članom 41. stav 1. ovog zakona,

16) banka i jedinica lokalne samouprave, ako ne obavijesti Komisiju o upisanim i uplaćenim hartijama od vrijednosti u slučaju javne ponude u skladu sa članom 41. stav 2. ovog zakona,

17) emitent, ako ne objavi podatke nakon upisa u registar emitenata u skladu sa članom 41. stav 4. ovog zakona,

18) Centralni registar, ako o registraciji hartija od vrijednosti ne obavijesti berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište (član 43. stav 2),

19) strani emitent, ako emituje hartije od vrijednosti u Republici Srpskoj suprotno odredbama člana 57. ovog zakona,

20) emitent, ako prilikom emisije hartija od vrijednosti izvan Republike Srpske ne postupi u skladu sa članom 59. ovog zakona,

21) emitent, ako u roku iz člana 60. stav 2. ovog zakona ne objavi prospekt za uvrštenje hartija od vrijednosti na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište,

22) emitent, ako uvrsti hartije od vrijednosti na berzu ili drugo uređeno javno tržište suprotno članu 60. stav 3. ovog zakona,

23) emitent, ako o emisiji hartija od vrijednosti iz člana 60. stav 1. ovog zakona ne obavijesti Komisiju, odnosno investitore na način i u roku propisanim članom 60. stav 5. ovog zakona, odnosno članom 60. stav 6. ovog zakona,

t. 24) i 25) *(brisano)*

26) berzanski posrednik, ako obavlja poslove sa hartijama od vrijednosti bez dozvole Komisije (član 64. stav 1),

27) koje stekne, poveća ili smanji udio u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u brokersko-dilerskom društvu suprotno članu 66. stav 4. ovog zakona,

28) koje suprotno članu 72. stav 1. ovog zakona, posredno ili neposredno posjeduje akcije više brokersko-dilerskih društava,

29) berzanski posrednik, ako suprotno odredbi člana 72. stav 2. posredno ili neposredno posjeduje akcije u drugom brokersko-dilerskom društvu,

30) brokersko-dilersko društvo, ako ne dostavi Komisiji podatke o promjeni vlasničke strukture u roku iz člana 72. stav 4. ovog zakona,

31) osnuje preduzeće za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti ili upiše novu djelatnost u sudski registar bez dozvole Komisije (član 74. stav 1),

32) berzanski posrednik, ako izvrši statusne promjene pripajanja, spajanja ili podjele bez dozvole Komisije (član 80. stav 1),

33) berzanski posrednik, ako prethodno ne obavijesti Komi si ju o promjeni sjedišta ili adrese sjedi šta (član 80. stav 2),

34) berzanski posrednik, ako pri je upi sa statusne promjene spajanja ne postupi u skladu sa članom 81. ovog zakona,

35) berzanski posrednik, ako prilikom osnivanja poslovne jedinice ili drugog pravnog lica izvan Republike Srpske postupi suprotno odredbi člana 82. ovog zakona,

36) berzanski posrednik čije je sjedište izvan Bosne i Hercegovine koji osnuje poslovnu jedinicu radi obavljanja poslova berzanskog posrednika bez dozvole Komisije (član 83),

37) berzanski posrednik koji ima dozvolu izdatu u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu, kao i berzanski posrednik čije je sjedište u zemljama sa kojima Republika Srpska ima potpisan sporazum o specijalnim odnosima i paralelnim vezama ako postupi suprotno odredbi člana 84. stav 3. ovog zakona,

38) berzanski posrednik, ako obavlja poslove sa hartijama od vrijednosti nakon oduzimanja, odnosno prestanka važenja dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti (član 90. stav 3),

39) banka, ako ne izvrši blokadu računa berzanskog posrednika po nalogu Komisije (član 90. stav 5),

40) berzanski posrednik koji svoje interese stavlja ispred interesa klijenta, odnosno koji pri obavljanju poslova sa hartijama od vrijednosti postupa suprotno interesima klijenta (član 100),

41) berzanski posrednik koji, dajući pogrešne informacije investitorima o cijeni hartija od vrijednosti, šireći lažne informacije u cilju promjene cijena hartija od vrijednosti i raspolažući hartijama od vrijednosti bez pismenog naloga klijenta, ugrožava stabilnost tržišta, što je suprotno članu 101. ovog zakona,

42) koje ne prijavi berzanskom posredniku svako sticanje, odnosno otuđenje hartija od vrijednosti u skladu sa članom 102. stav 2. ovog zakona,

43) berzanski posrednik, ako ne vodi poseban registar u skladu sa članom 102. stav 3. ovog zakona,

44) berzanski posrednik, ako ne postupa u skladu sa članom 103. ovog zakona,

45) berzanski posrednik, ako ne usklađuje svoja likvidna sredstva i obaveze i izloženost riziku na propisani način (član 105),

46) berzanski posrednik, ako objavi oglas na način suprotan članu 106. st. 2. i 3. ovog zakona,

47) berzanski posrednik, ako pravila poslovanja i akt o naknadama ne izloži na vidnom i za klijenta dostupnom mjestu (član 107. stav 5),

48) berzanski posrednik, ako svoje usluge ne naplaćuje u skladu sa tarifom naknada (član 108),

49) berzanski posrednik, ako imenuje članove upravnog odbora, organa koji vrši nadzor i direktora bez saglasnosti Komisije (član 109),

50) berzanski posrednik, ako u svom poslovanju postupi suprotno članu 111. ovog zakona,

51) berzanski posrednik, ako sa klijentom ne zaključi pismeni ugovor i ne upozna ga sa pravilima poslovanja i ne da mu ih na uvid (član 112. st. 1. i 2),

52) berzanski posrednik, ako ne obavijesti klijente o promjeni pravila poslovanja (član 112. stav 3),

53) berzanski posrednik, ako ne otvori račun klijenta (član 113),

54) berzanski posrednik, ako ne postupi u skladu sa članom 115. ovog zakona,

55) berzanski posrednik, ako prima naloge klijenata suprotno članu 117. ovog zakona,

56) berzanski posrednik, ako odbije nalog suprotno članu 119. ovog zakona,

57) berzanski posrednik, ako ne vodi knjigu naloga u skladu sa članom 120. ovog zakona,

58) berzanski posrednik, ako naloge klijenta ne vrši u skladu sa čl. 121. i 122. ovog zakona,

59) berzanski posrednik, ako ne obavijesti klijenta o izvršenju naloga na način i u roku iz člana 123. ovog zakona,

60) berzanski posrednik, ako sa novčanim sredstvima klijenta postupa suprotno članu 124. ovog zakona,

61) berzanski posrednik, ako propusti da preduzme sve potrebne radnje radi izvršenja novčanih obaveza iz poslova sa hartijama od vrijednosti i prenosa hartija od vrijednosti u skladu sa ovim zakonom, pravilnikom Komisije i Registra (član 125),

62) berzanski posrednik, ako uzme u zajam hartije od vrijednosti suprotno članu 126. ovog zakona,

63) berzanski posrednik, ako hartije od vrijednosti klijenta ne drži u skladu sa članom 127. st. 6. i 7. ovog zakona,

64) banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako kastodi poslove obavlja bez odobrenja Komisije (član 128. st. 2. i 3),

65) kastodi banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako kastodi poslove obavlja suprotno članu 129. stav 2. ovog zakona,

66) kastodi banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako hartijama od vrijednosti na kastodi računu raspolaže bez naloga klijenata (član 130. stav 2),

67) kastodi banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako sredstvima klijenta postupa suprotno članu 130. stav 4. ovog zakona,

68) kastodi banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako ne vodi posebnu evidenciju i knjigu naloga u skladu sa članom 131. st. 1. i 2. ovog zakona,

69) kastodi banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako Komisiji ne omogući uvid u knjigu naloga i ostalu dokumentaciju ili bez odlaganja ne obavijesti klijenta o svakom poslu zaključenom prema njegovom nalogu (član 131. st. 3. i 4),

70) kastodi banka, odnosno brokersko-dilersko društvo, ako na zahtjev Komisije ne dostavi podatke iz člana 133. ovog zakona,

71) berzanski posrednik, ako ne dostavi Komisiji i ne objavi godišnje finansijske i druge izvještaje u skladu sa članom 134. ovog zakona,

72) berzanski posrednik, ako ne postupi u skladu sa čl. 134a, odnosno 134v. ovog zakona,

73) berzanski posrednik koji kao profesionalnog investitora tretira i klijenta koji ne ispunjava uslove iz člana 134g. st. 2. i 3. ovog zakona,

74) berzanski posrednik, ako ne preduzme odgovarajuće aktivnosti u skladu sa članom 134d. stav 2. ovog zakona,

75) berzanski posrednik, ako ne zaključi ugovor u pisanom obliku sa malim investitorom kojim se uređuju njihova međusobna prava i obaveze (član 134e. stav 1),

76) berzanski posrednik, ako ne donese i ne primjenjuje interne akte u skladu sa članom 134ž. stav 1. ovog zakona,

77) berzanski posrednik, ako ne preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa članom 134ž. stav 3. ovog zakona,

78) berzanski posrednik, ako ne postupi u skladu sa čl. 134z, odnosno 134i. ovog zakona,

79) ovlašćeni učesnici na tržištu hartija od vrijednosti koji osnuju strukovno udruženje, a da prethodno na ugovor o osnivanju nisu dobili saglasnost Komisije, odnosno strukovno udruženje koje primjenjuje statut i druga opšta akta na koja prethodno nije pribavilo saglasnost Komisije (član 135. stav 3. ovog zakona),

80) strukovno udruženje, ako dobit koju ostvari na osnovu pružanja usluga koje pruža članovima i trećim licima koristi suprotno članu 139. ovog zakona,

81) pravno lice koje obavlja poslove iz člana 141. ovog zakona bez dozvole Komisije (član 143. ovog zakona),

82) berza, ako svim uče sni ci ma u trgovi ni ne obezbijedi jednake uslove iz člana 146. ovog zakona,

83) berza, ako izvrši statusne promjene bez saglasnosti Komisije (član 150. stav 3),

84) koje nije osnovano kao berza u skladu sa ovim zakonom, a u pravnom prometu koristi naziv berza (član 151. stav 2),

85) berza, ako primjenjuje statut, pravila berze i druge opšte akte iz člana 155. stav 1. i člana 156. ovog zakona na koje Komisija nije dala saglasnost,

86) berza, ako izabere članove upravnog odbora i organa koji vrši nadzor, odnosno imenuje direktora bez saglasnosti Komisije (član 157. stav 6),

87) berza, ako primi u članstvo berze pravno lice kočje ne ispunjava uslove za članstvo iz člana 161. ovog zakona,

88) član berze, ako odmah pismeno ne obavijesti berzu o promjenama iz člana 162. ovog zakona,

89) berza, ako se bavi trgovinom hartijama od vrijednosti, daje savjete o hartijama od vrijednosti ili ulaganju u hartije od vrijednosti, ili daje mišljenje o povoljnosti i nepovoljnosti kupoprodaje hartija od vrijednosti (član 163. stav 1),

90) berza, ako ne postupi u skladu sa članom 163. stav 2. ovog zakona,

91) berza, ako ne organizuje trgovanje na berzi na način propisan članom 164. st. 2. i 3. ovog zakona,

92) javno društvo, ako ne podnese zahtjev berzi za uvrštenje akcija na službeno berzansko tržište i ne objavi prospekt u skladu sa članom 167. st. 1. i 2. ovog zakona,

93) berza, ako uvrsti hartije od vrijednosti na službeno berzansko tržište koje ne ispunjavaju uslove iz ovog zakona i propisa berze, odnosno ako ne isključi sa službenog berzanskog tržišta hartije od vrijednosti u skladu sa članom 171. stav 1. ovog zakona,

94) berza, ako ne postupi u skladu sa članom 173. stav 2, odnosno članom 174. stav 6. ovog zakona,

95) berza, ako ne obavještava Komisiju u skladu sa članom 179. ovog zakona,

96) berza, ako zaposlene i članove organa berze ne obavijesti o njihovim obavezama koji se odnose na čuvanje poslovne tajne u skladu sa članom 181. stav 2. ovog zakona,

97) berza, ako Komisiji ne podnese izvještaj o sticanjima ili otuđenjima hartija od vrijednosti članova upravnog odbora i organa koji vrši nadzor, direktora i zaposlenih na berzi u skladu sa članom 182. ovog zakona,

98) ako pretvori otvoreno akcionarsko društvo u zatvoreno i povuče hartije od vrijednosti sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta bez odobrenja Komisije (član 187a. stav 3. ovog zakona),

99) akcionarsko društvo ako ne obavijesti berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište o upisu odluke o povlačenju sa berze, odnosno drugog uređenog javnog tržišta u sudski registar, u skladu sa članom 187a. stav 5. ovog zakona,

100) drugo uređeno javno tržište, ako ne objavljuje podatke i ne dostavlja izvještaje u skladu sa članom 187. ovog zakona,

101) Registar, ako obavlja poslove iz člana 189. ovog zakona bez dozvole i saglasnosti Komisije (član 196. stav 1),

102) Registar, ako primjenjuje opšte akte na koje Komisija nije dala saglasnost (član 197. stav 2. ovog zakona),

103) Registar, ako izabere članove upravnog odbora i organa koji vrši nadzor, odnosno imenuje direktora bez saglasnosti Komisije (član 201. stav 7),

104) Registar, ako se bavi trgovinom hartijama od vrijednosti, daje savjete o hartijama od vrijednosti ili ulaganju u hartije od vrijednosti, ili daje mišljenje o povoljnosti i nepovoljnosti kupoprodaje hartija od vrijednosti (član 208. stav 1),

105) Registar, ako stiče akcije iz člana 208. stav 3. ovog zakona bez saglasnosti Komisije,

106) Registar, ako ne otuđi akcije stečene u skladu sa članom 208. stav 3. t. g) i d) ovog zakona u roku od godinu dana (član 208. stav 5),

107) Registar, ako ne formira garantni fond (član 217. stav 1),

108) Registar, ako sredstva garantnog fonda koristi suprotno članu 217. st. 3. i 4. ovog zakona,

109) Regi star, ako pre nos hartija od vrijednosti i novca na osnovu obračuna i poravnanja transakcija obavljenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu ne vr¬ši istovremeno po principu 'isporuka po plaćanju' i u propisanom roku (član 218. st. 2. i 3),

110) Registar, ako ne obezbijedi čuvanje podataka na način iz člana 231. ovog zakona,

111) Registar, ako ne učini dostupnim podatke koji se vode u Registru na način propisan članom 238. ovog zakona,

112) Registar, ako obavezu obavještavanja ne vrši u skladu sa članom 239. st. 1. i 2. ovog zakona,

113) emitent, ako u propisanom roku ne obavijesti Registar o promjenama podataka koji se vode u Registru u skladu sa članom 239. stav 3. ovog zakona,

114) Registar, ako zaposlene i članove organa Registra ne obavijesti o njihovim obavezama koje se odnose na čuvanje poslovne tajne u skladu sa članom 240. stav 2. ovog zakona,

115) Registar, ako Komisiji ne podnese izvještaj o sticanjima ili otuđenjima hartija od vrijednosti članova upravnog odbora i organa

koji vrši nadzor, direktora i zaposlenih u Registru u skladu sa članom 241. ovog zakona,

116) berza i berzanski posrednici, ako ne obavijeste Komisiju o slučajevima u skladu sa članom 278a. ovog zakona,

117) koje, na način i u roku koji odredi Komisija, ne dostavi podatke i isprave koje zatraži Komisija u vršenju njenih ovlašćenja i odgovornosti, odnosno u roku utvrđenim ovim zakonom ne dostavi obavještenje o pružanju usluge povezane sa virtuelnim valutama, odnosno ako taj prekršaj čini u produženom trajanju (član 261),

118) emitent, ako ne izradi, ne objavljuje i ne dostavlja izvještaje u skladu sa članom 284. ovog zakona,

119) emitent, ako ne izradi, ne objavljuje i ne dostavlja izvještaje u skladu sa članom 285. ovog zakona,

120) berzanski posrednik, ako ne dostavi Komisiji izvještaje i podatke u skladu sa članom 286. ovog zakona,

121) berza, ako u propisanim rokovima ne obavještava Komisiju, ne dostavlja Komisiji propisane podatke i ne vrši objavljivanje u skladu sa članom 287. ovog zakona,

122) drugo uređeno javno tržište, ako postupa suprotno članu 288. ovog zakona,

123) strukovno udruženje, ako postupa suprotno članu 289. ovog zakona,

124) Registar, ako postupa suprotno članu 290. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM.

Član 296a

(1) Ako pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama u svom poslovanju ne preduzima mjere i radnje definisane propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, na njega se na odgovarajući način primjenjuju kaznene odredbe za obveznike sprovođenja tih mjera utvrđene zakonom kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Ako lice nad kojim Komisija vrši nadzor ne izvršava obaveze i zadatke ili ako ne preduzima mjere i radnje definisane propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Komisija preduzima mjere, izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak u skladu sa tim propisima.

Član 297

Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se fizičko lice ako:

1) stekne, poveća ili smanji udio u osnovnom kapitalu ili glasačkim pravima u brokersko-dilerskom društvu suprotno članu 66. stav 4. ovog zakona,

2) stekne akcije suprotno članu 72. stav 1. ovog zakona,

3) se zaposli ili bude član uprave odbora i organa koji vrši nadzor u više berzanskih posrednika (član 72. stav 3. ovog zakona),

4) ako odustane od naloga za kupovinu i prodaju hartija od vrijednosti koje je prihvatilo brokersko-dilersko društvo (član 91. stav 1),

5) obavlja poslove brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera bez dozvole Komisije (član 93. stav 5),

6) pri obavljanju poslova sa hartijama od vrijednosti ne vodi računa o interesima klijenta i ne postupa s pažnjom dobrog stručnjaka (član 100),

7) ne prijave berzanskom posredniku svako sticanje i otuđenje hartija od vrijednosti u skladu sa članom 102. stav 2. ovog zakona,

8) podatke o klijentima, o stanju i prometu na računima hartija od vrijednosti klijenta, poslovima koje obavlja za klijenta, kao i druge podatke i činjenice za koje sazna u vezi sa obavljanjem poslova sa hartijama od vrijednosti za klijenta, koristi, saopštava ili omogući trećim licima njihovo korišćenje (član 104. stav 1),

9) objavi oglas u kojem je predmet ponude obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, a nije berzanski posrednik (član 106. stav 1),

10) ne prijavi svako sticanje i otuđenje hartija od vrijednosti u skladu sa čl. 182, 241. i 270. ovog zakona,

11) postupi suprotno odredbama koje se odnose na čuvanje poslovne tajne iz čl. 181. i 240. ovog zakona,

12) prekrši odredbe čl. 183, 242. i 248. ovog zakona,

13) na način i u roku koji odredi Komisija ne dostavi podatke i isprave koje od njega u vršenju njenih ovlašćenja i odgovornosti traži Komisija (član 261),

14) postupi suprotno odredbama koje se odnose na čuvanje službe ne taj ne (član 269),

15) na zahtjev Komisije ne dostavi tražene podatke i dokumente (član 273. stav 3),

16) u propisanom roku ne dostavi emitentu, Komisiji i berzi ili drugom uređenom javnom tržištu obavještenje o obavljenim transakcijama tog emitenta (član 274. stav 1),

17) obavlja transakcije sa hartijama od vrijednosti suprotno zabranama iz čl. 276. do 278. ovog zakona.

3. Zastarjelost

Član 298

(1) Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovim zakonom ne može se pokrenuti ni voditi ako je od dana kada je prekršaj počinjen protekao rok od tri godine.

(2) Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa za postupak, preduzetom radi gonjenja učinioca prekršaja.

(3) Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče, ali bez obzira na prekide, zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada protekne šest godina od dana kada je prekršaj izvršen.

(4) Prekršaji iz čl. 296. i 297. Zakona su finansijski prekršaji.

4. Mjere bezbjednosti

Član 299

(1) Brokeru, investicionom savjetniku ili investicionom menadžeru koji je počinio prekršaj iz člana 297. stav 1. ovog zakona može se

izreći mjera bezbjednosti oduzimanja dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u trajanju do jedne godine.

(2) Kada lice iz stava 1. ovog člana prekršaj iz člana 297. ovog zakona učini u povratu ili radi sticanja imovinske koristi ili kada je zbog počinjenog prekršaja nastala imovinska ili neimovinska šteta berzanskom posredniku, ili imovinska šteta klijentima ili trećim licima, obavezno će se u prekršajnom postupku izreći mjera bezbjednosti oduzimanja dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u trajanju od jedne godine.

(3) Berzanskom posredniku koji je počinio prekršaj iz člana 296. ovog zakona u prekršajnom postupku može se izreći mjera bezbjednosti oduzimanja dozvole za poslovanje sa hartijama od vrijednosti u trajanju do jedne godine.

(4) Kada berzanski posrednik iz stava 3. ovog člana prekršaj učini u povratu ili radi sticanja imovinske koristi ili kada je zbog počinjenog prekršaja nastala imovinska ili neimovinska šteta klijentima i trećim licima, obavezno će mu se u prekršajnom postupku izreći mjera bezbjednosti oduzimanja dozvole u trajanju od jedne godine.

(5) Pružaocu usluga povezanih sa virtuelnim valutama koji ne preduzima mjere i radnje definisane propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti Komisija može izreći mjeru brisanja iz evidencije, u trajanju od jedne godine.

(6) Kada pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama iz stava 5. ovog člana prekršaj učini u povratu Komisija mu izriče mjeru trajnog brisanja iz evidencije.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 300

(1) Na akcije koje se emituju u postupku privatizacije državnog kapitala u preduzećima i bankama i u postupku reorganizacije stečajnog dužnika ne primjenjuju se odredbe od člana 13. do člana 41. ovog zakona.

(2) Nakon sprovedenog postupka privatizacije državnog kapitala u preduzećima i bankama akcije iz stava 1. ovog člana smatraju se akcijama emitovanim putem javne ponude i na njih se primjenjuju odredbe ovog zakona.

(3) Ako je nakon emisije akcija u postupku reorganizacije stečajnog dužnika u sudski registar upisano akcionarsko društvo koje koje ima više od 50 akcionara, na to akcionarsko društvo primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 301

Komisija je dužna da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladi i donese sljedeće propise:

a) Pravilnik o registru emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske,

b) Pravilnik o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti,

v) Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvole za rad preduzeću za poslovanje sa hartijama od vrijednosti,

g) Pravilnik o sticanju zvanja i izdavanju dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog menadžera i investicionog savjetnika,

d) Pravilnik o trgovanju,

đ) Pravilnik o poslovanju berzanskih posrednika,

e) Pravilnik o adekvatnosti kapitala, izloženosti riziku, posebnim rezervama i likvidnosti brokersko-dilerskog društva,

ž) Pravilnik o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti,

z) Pravilnik o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne ponude,

i) Pravilnik o izvještavanju i objavljivanju informacija o poslovanju sa hartijama od vrijednosti,

j) Pravilnik o obavljanju kastodi poslova,

k) Pravilnik o elektronskoj razmjeni poslovnih poruka,

l) Statut Komisije za hartije od vrijednosti,

lj) Poslovnik o radu Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske,

m) Etička pravila Komisije za hartije od vrijednosti,

n) Odluku o naknadama.

Član 301a

(1) Komisija će donijeti podzakonske propise utvrđene ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivaće se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji sa njim nisu u suprotnosti.

Član 301b

Komisija će podzakonski propis iz člana 260b. stav 5. ovog zakona donijeti u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 302

(1) Smatra se da Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka ima dozvolu za obavljanje poslova iz člana 189. stav 1. ovog zakona.

(2) Banjalučka berza a.d. Banja Luka i Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dužni su da u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona i usklađene opšte akte podnesu Komisiji na saglasnost.

(3) Ako pravna lica iz stava 2. ovog člana ne usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona i ne podnesu Komisiji usklađene opšte akte na saglasnost, istekom navedenog roka prestaje im važiti dozvola za obavljanje poslova.

(4) Centralni registar u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona mora da uskladi visinu kapitala u skladu sa članom 195. ovog zakona.

Član 303

(1) Berzanski posrednici dužni su da u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoje poslovanje sa

odredbama ovog zakona i podnesu Komisiji svoje opšte akte na saglasnost.

(2) Berzanskom posredniku koji ne uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona i ne podnese opšte akte na davanje saglasnosti u navedenom roku prestaje važiti dozvola za obavljanje poslova.

Član 303a

Pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama dužan je da u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladi svoje poslovanje sa njegovim odredbama, kao i odredbama podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega.

Član 304

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o hartijama od vrijednosti - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/02) i Zakon o Centralnom registru hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 24/98).

Član 305

Postupci pokrenuti do stupanja na snagu ovog zakona dovršiće se po odredbama Zakona o hartijama od vrijednosti - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/02).

Član 306

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Samostalni član Zakona o dopuni
Zakona o tržištu hartija od vrijednosti

("Sl. glasnik RS", br. 11/2022)

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Samostalni član Zakona o izmjeni i dopunama
Zakona o tržištu hartija od vrijednosti

("Sl. glasnik RS", br. 63/2022)

Član 11

Ovaj zakon se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske", a stupa na snagu 90. dana od dana njegovog objavljivanja.